

SAKSUTREDNING

Dato: 09.06.2020

Arkivsak: 2020/128-42

Saksbehandler:
Kristin R. Gårderløkken
91723364

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Utredning av Otta skole 1-7 på Nyhusom m/hall og barnehagestruktur for sentrumsområdet

Vedlegg:

- 1 Budsjetttvedtak 2020-23
- 2 Protokoll - mandatvedtak
- 3 KOSTRA-gjennomgang barnehage 2019
- 4 KOSTRA-gjennomgang skole 2019

Lenke til saksdokumenter:

[Utredning barnehage og skole 2020](#)

[Utredningsrapporter 2017](#)

[Utredningsrapporter 2019](#)

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Mandat	5
1.2	Forståelse og organisering.....	6
2	Premiss til grunn for valg av alternativene	7
2.1	Kulturskolens behov	7
2.2	Barnetallsutvikling.....	7
2.3	KOSTRA.....	8
2.4	Arealbehov i barnehage og skole.....	9
3	Overordna prinsipper for gode skoler og barnehager – til barnas beste!	9
3.1	Barnas beste	9

3.2	FNs barnekonvensjon.....	10
3.3	Universell utforming	10
3.4	Trygge inkluderende barnehage- og skolemiljø.....	11
3.5	Tomtens og byggets størrelse	11
4	Sikkerhet.....	11
4.1	Skredfare	12
4.2	Flomfare	13
4.3	Trafikkforhold	13
4.4	Støy	14
5	Kvalitet i barnehage og skoler	14
5.1	Arbeidsforhold	15
5.2	Økonomi	15
6	Otta skole 1-7 på Nyhusom.....	15
6.1	Gangbru for Otta skole 1-7	16
6.2	Presentasjon av alternativene	16
6.2.1	Alternativ 0	16
6.2.2	Alternativ 1	17
6.2.3	Alternativ 2	17
6.3	Vurdering av alternativene for en ny Otta skole 1-7	17
6.3.1	Alternativ 0	18
6.3.2	Alternativ 1	19
6.3.3	Alternativ 2	20
6.4	Kroppsøvingsfasiliteter i ny hall	20
7	Hall.....	22
7.1	Spillemidler	23
7.2	Vurdering av hall	24
8	Barnehagestruktur i Otta krets	25
9	Presentasjon av alternativene.....	26
9.1	Alternativ 1	26
9.2	Alternativ 2	27

9.3	Alternativ 3a.....	28
9.4	Alternativ 3b.....	29
9.5	Tabelloversikt over investeringskostnader pr alternativ.....	30
9.6	Vurdering av alternativene	30
10	Skole på Elvebakken og en ny barnehage på Nyhusom	32
10.1	Vurdering av Elvebakken og Nyhusom.....	32
10.1.1	Skred	32
10.1.2	Flom	32
10.1.3	Trafikkforhold og støy.....	32
11	Kommunedirektørens oppsummering og tilrådning	34
11.1	En økonomisk sammenstilling av de ulike modellene	34
11.2	Helhetlig vurdering	36
11.2.1	Skole	37
11.2.2	Barnehage	38
11.2.3	Bru	39
11.2.4	Hall.....	39
11.2.5	Kulturskole	39
	Kommunedirektørens forslag til vedtak:	40

1 Innledning

Kommunestyret behandlet budsjett- og økonomiplan 2020-2023 i sak 117/19 den 12.12.19. Av innledningen i budsjettdokumentet kan følgende siteres:

"Tidligere vedtak rundt bygging av skole, hall og sentrumsbarnehage er reversert. Videre arbeid med utredning av ny skole på Elvebakken blir stilt i bero. Det er lagt inn kr 2 mill. til prosjektering og planlegging av ny skole på Nyhusom. Parallelt må det planlegges barnehageløsning som møter de demografiske utfordringene og ivaretar kravet om tilpasning til økonomiske rammer fra 2022. Med bakgrunn i framtidig barnetall blir det satt i gang utredning i forhold til framtidig barnehagestruktur. Bygging av ny Otta skole 1-7 på Nyhusom og hall inngår også i utredningsarbeidet (ekstern prosjektbistand)."

Vedtak knyttet til bruk av tomt på Elvebakken opprettholdes fram til nytt, prinsipielt vedtak knyttet til lokalisering av skole på Otta fattes. I påvente av flomsikring av Otta sentrum, må det beregnes kompenserende tiltak både på Nyhusom og Elvebakken.

Denne saksfremstillingen omhandler utredning av ny Otta skole 1-7 med hall og barnehagestruktur i Otta krets. Selve utredningen er en volumstudie utarbeidet av Norconsult. Kommunedirektørens oppgave i utredningen har i all hovedsak handlet om å organisere arbeidet med fokus på tverrfaglighet, medbestemmelse og informasjonsflyt. Det har vært krevende å drifte et utviklingsarbeid der administrasjonen ikke står for selve utredningen, særlig når det gjelder informasjon og involveringsarbeid.

En skole- og barnehageutredning er omfattende og viktig for det helhetlige bildet for en kommune i lang tid fremover, med hensyn til barnas beste og vilkår for lek, danning og læring og for å bygge gode inkluderende samfunn for kommende generasjoner i et 50-100 års perspektiv. Samtidig er det av vesentlig betydning for ansatte i skoler og barnehager i Sel kommune at det nå blir beslutta og satt i verk tiltak for å bedre arbeidsforholdene til barn og ansatte. Å få på plass gode løsninger nå vil muliggjøre fokus på utviklingsarbeider.

I utredningsprosesser er det ønskelig med en bred involvering av både ansatte, foreldre, elever og innbyggere for øvrig. Kommunedirektøren beklager at dette ikke har vært mulig å gjennomføre dette slik en har ønsket denne gangen.

Saksfremstillingen inneholder en overordnet fremstilling av de fakta, og beskrivelser av ulike alternativer som Norconsult har jobbet frem. Deretter har kommunedirektøren gjort en vurdering av de ulike alternativene for skole og barnehage og hall.

Den 12.12.2019 besluttet kommunestyret å stille vedtak om barnehage på Nyhusom og skole 1-7 på Elvebakken, også kalt Elvebakkenalternativet, i bero til ny ekstern utredning er gjennomført. Kommunedirektøren forstår budsjettvedtaket slik at alternativet skal løftes frem igjen når nytt, prinsipielt vedtak knyttet til lokalisering av skole på Otta fattes når ny utredning er klar. Budsjettvedtaket beskriver videre at utredningen skal gi grunnlag for å behandle et prinsippvedtak knyttet til lokalisering av skole og barnehagestruktur på Otta før

sommeren 2020 (Budsjett- og økonomiplan for Sel kommune 2020-2023). Et premiss i budsjettvedtaket for 2020-2023 var å finne løsninger som tar ned ambisjonsnivå på hall, og at det planlegges for en barnehageløsning som kan møte de demografiske utfordringene på en måte som ivaretar det økonomiske innsparingskravet som er lagt inn i økonomiplanen fra 2022. Tidligere vedtak vil derfor være en del av i dette saksdokumentet gjennom presentasjon og vurdering av alternativer til løsning for ny Otta skole 1-7 m/hall og ny barnehagestruktur.

Saksfremstillingen avsluttes med en helhetlig vurdering av alle alternativene før kommunedirektøren innstiller på valg av gode fremtidsretta løsninger for skole og barnehage i Otta krets.

Med bakgrunn i budsjettvedtaket for 2020 vedtok kommunestyret i sak 4/20, 29.1.2020, mandat for videre utredning:

1.1 Mandat

1. Det prinsipielle vedtaket knyttet til lokalisering av skule og barnehage skal fattast i samband med rullering av økonomiplanen for 2021-2024, og leggjast frem for kommunestyret den 22.juni 2020.
Det er vesentlig for videre fremdrift i arbeidet med budsjett-og økonomiplan 2021-2024 at denne utredningen blir lagt frem i kommunestyret i juni 2020.
2. Ny Otta skole 1-7 på Nyhusom skal utredast og prosjekterast. I utredninga inngår vurdering av bruk av eksisterande bygningsmasse med utgangspunkt i mulighetsstudie Nyhusom skole 2017.
3. Ny hall, lokalisert i tilknytning til eksisterande Ottahall, blir utreda og planlagt for å imøtekoma grunnskulane og kulturskulen sine behov.
4. Gangbrua for kryssing av jernbanen må kvalitetssikrast opp mot universell utforming, og ei forlenging over Skansenveien inngår i utredninga.
5. Resultatet av prosjekteringa og planlegginga av ny Otta skole 1-7 og ny hall vil bli lagt fram i form av grove kalkylar. Detaljprosjektering og planlegging vil koma etter at prinsippvedtak er fatta.
6. Ny barnehagestruktur for Otta krins skal utgreiast og vurderast med utgangspunkt i dei 4 eksisterande barnehagane. Etter politisk behandling går ein vidare med detaljplanlegging og kostnadsberekningar for 2 av dei. Desse 2 barnehagane bør imøtekoma plass til ca. 156 ungar.
7. For både skule og barnehagar vil flaumsikring og skredfare saman med trafikkavvikling og trafikk sikkerheit vere moment som må utgreiast.
8. Ihht. Ny kommunelov er det kommunedirektøren som organiserer og set saman styringsgruppe og arbeidsgruppe.
9. Styringsgruppa ved kommunedirektør rapporterer om framdrift til formannskap og kommunestyre i mars-, april- og maimøte.

Det blir utarbeidd ei tidslinje for utgreiingane som blir lagt fram på kommunen si nettside.

Det er ein føresetnad at kommunedirektøren brukar ekstern bistand aktivt i utredningsarbeidet jfr. avsette midler i budsjettet for 2020.

1.2 Forståelse og organisering

Punkt 1 i mandatet presiserer behandlingstidspunkt for det prinsipielle vedtaket knytta til lokalisering av skole og barnehage. Dette har sammenheng med vidare fremdrift i arbeidet med budsjett- og økonomiplan 2021-2024. Kommunedirektøren understrekte både i budsjettbehandlingen i desember 2020 og i saka om mandat den 29.1.2020 at dette er et stort og omfattende arbeid med svært kort tid til utredning. Samtidig er det av vesentlig betydning for både Otta skole og for barnehagene i Otta krets at det nå blir beslutta og satt i verk tiltak for å bedre vilkårene til barn og ansatte.

Punkt 9 i mandatet tydeliggjør forutsetningen om at kommunedirektøren bruker ekstern bistand aktivt i utredningsarbeidet. Norconsult har bistått kommunen gjennom å utføre alle faglige rapporter. Fristen for å levere disse var satt til 24.5.2020. Det er etter det tidspunktet gjort harde prioriteringar for å kvalitetssikre mottatte rapporter og ferdigstille sak til 8. juni 2020. For å kunne gi leseren en helhetlig oversikt over de ulike rapportene, vil denne saksfremstillingen ha et uvanlig stort volum.

Utredningsarbeidet har vært strukturert og organisert etter nødvendige oppgaver og roller til arbeidet. Ny kommunelov samt kommunestyresak 19/19 "*Prinsippsak skille mellom folkevalgte organer og administrative organer*", gir ikke lenger anledning for politisk deltakelse i styringsgrupper. Arbeidet har vært strukturert gjennom en styringsgruppe og en utredningsgruppe. Hvert tjenesteområde har hatt arbeidsgrupper etter behov.

Styringsgruppa har bestått av kommunedirektørens ledergruppe, hovedtillitsvalgte for Utdanningsforbundet og for Fagforbundet, og hovedverneombud.

Ola Helstad – leder

Kristin Rønn Gårderløkken- nestleder

Inga Gudrun Hyrve – sekretær

Iren Ramsøy

Per Ivar Dahlum, prosjektleder

Hildegunn Belle, HTV Utdanningsforbundet

Nina Grindstuen, Fagforbundet

Mona Hjellet-Rake, HVO

Det har vært gjennomført 6 møter i styringsgruppa:

11.2.20

20.2.20

03.03.20

02.04.20

28.04.20

11.05.20

I oppstarten ble det gjennomført separate utredningsgruppemøter for skole og barnehage. Gruppa har bestått av VL/rektorer Otta skole og Otta ungdomsskole (OUS) og kulturskole, VL/barnehagestyrere Ottbragden, Sandbu/Heggelund og Selsverket, VL Eiendom, VL Plan og teknisk, prosjektleder, kommunalsjef Plan, teknisk og eiendom og kommunalsjef Oppvekst.

I det konstituerende møtet 27.2.2020 ble det besluttet å ha med plassverneombud/tillitsvalgte som ansattrepresentanter fra hver av barnehagene og OUS, mens Otta skole brukte uavhengig valgt ansattrepresentant. Utredningsgruppa ble delt mellom skole og barnehage etter behov. Disse undergruppene ble kalt arbeidsgrupper.

Det har vært gjennomført 5 møter i utredningsgruppa:

24.2 .20

31.3.20

1.4.20

30.4.20

25.5.20

Kommunedirektøren har orientert kommunestyret om status underveis i saken i møtene i mars, april og mai, samt at Norconsult presenterte sine foreløpige rapporter i kommunestyret 11.mai. Formannskapet hadde en gjennomgang av foreløpig status ved Norconsult 21.april.

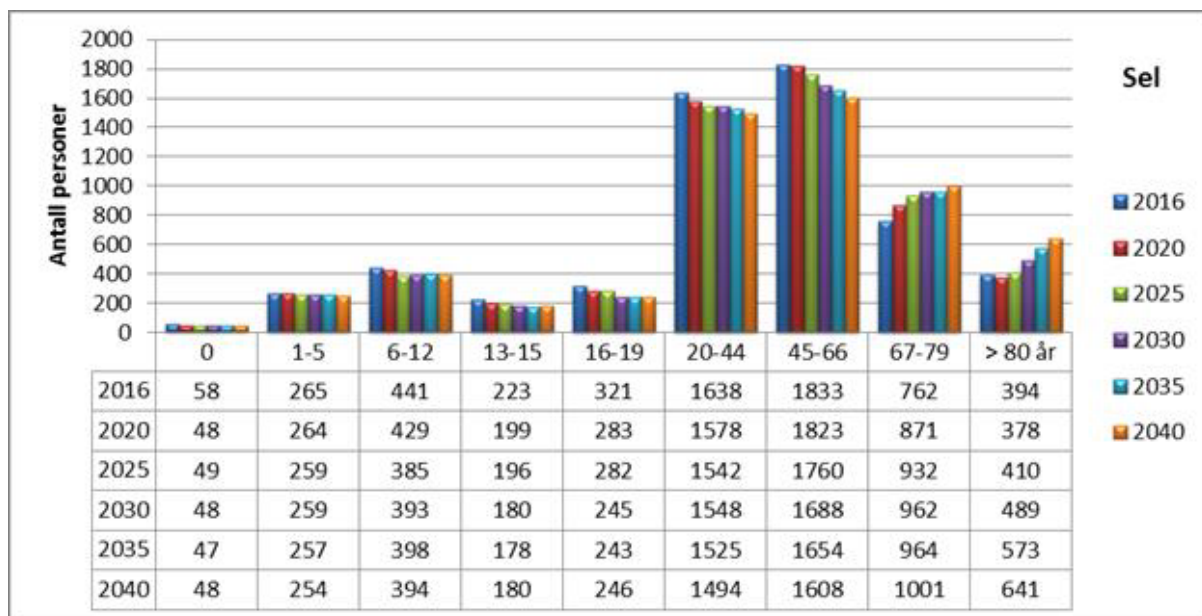
2 Premiss til grunn for valg av alternativene

2.1 Kulturskolens behov

Det legges til grunn i utredningen at Otta samfunnshus skal rives. Det er derfor nødvendig å sikre at kulturskolen sine behov for egnede lokaler blir ivaretatt i valg av løsning.

2.2 Barnetallsutvikling

I perioden 2017 – 2020 ble det anslått at Sel kommune ville få reduserte demografikostnader på om lag 5,0 millioner kroner. Færre barn i aldersgruppene 0 – 5 år og 6 – 15 år trekker isolert sett i retning av reduserte utgifter til barnehage og grunnskole. Tallene i dag viser at det fra 2017 har gått ned med 67 innbyggere i skolealder og 2 innbyggere i barnehagealder. Dette indikerer en reduksjon på ca. kr 7 mill. på utgiftsutjevningen.

Tabell 2-1 Tabellen viser at Sel kommune i perioden 2016 - 2040 vil få en reduksjon i antall barn i aldersgruppen 0 – 15 år fra 987 til 876 barn.

2.3 KOSTRA

KOSTRA-rapporteringen viser et bilde av forhold mellom ressursbruk, bruker og målgrupper.

En KOSTRA-gjennomgang for 2019 for Sel kommune understreker at kommunen har relativt stor bygningsmasse generelt sett sammenlignet med kommunegruppe 11 (sammenlignbare kommuner) og landet utenom Oslo, men heller lite midler å vedlikeholde disse for.

Gjennomgangen indikerer at dagens bygningsmasse i Sel kommune har et etterslep på vedlikehold. Dette gjelder alle barnehagene og Otta skole, avd. Sentrum.

I KOSTRA-rapporten pekes det på at innenfor barnehage har Sel kommune ca. 25 % lavere utgiftsbehov enn landssnittet. Utgiftsdrivere forklares med:

- Antall plasser x utgift pr. plass.
- At kommuner med små barnehager har høye utgifter pr. plass til grunnbemanning.
- Kommuner som ikke har fulle barnehagegrupper hele dagen har høye utgifter pr. plass.
- Antall barn med særskilte behov x utgift pr. barn med særskilte behov.
- Utdanningsnivå/lønnsnivå/ansiennitet.

Sel kommune har full barnehagedekning for barn med rett til plass etter regelverket. Det tilbys 3-, 4- og 5-dagersplasser, og flere velger enn tidligere. Det er kun barn med rett på plass som har fått det ved hovedopptak. Budsjettrammene til barnehagene avgjør om det kan tildeles plass fortløpende gjennom året. Dersom det kommer søknader i løpet av året, og det ikke medfører krav om økning i bemanning, kan plass innvilges. Søker må da påregne å bli tildelt plass der det er ledig kapasitet.

Grunnskolene i Sel har 4 % lavere utgiftsbehov enn landssnittet. Netto driftsutgift pr. innbygger 6-15 år viser at Sel kommune ligger over både landet og kommunegruppe 11, med kr 135 425 mot kommunegruppe 11 kr 129 109, og landet utenom Oslo på kr 117 107. Sel har noe høyere prioritering på alle deltjenester sammenliknet med kommunegruppe 11 og landssnittet når det gjelder både grunnskoler, lokaler og skyss.

2.4 Arealbehov i barnehage og skole

Elevtallet som er lagt til grunn for beregning av arealbehovet for ny Otta skole 1-7 er 320 elever. Det er ikke utarbeidet nasjonale standarder for arealbruk i grunnskoler. Det er derfor i utredningen valgt å legge Bergen kommune sitt veiledende areal- og funksjonsprogram til grunn. Den gjeldende fag- og timefordelingen presentert fra Utdanningsdirektoratet er lagt til grunn for beregning av reelt arealbehov, med disse underpunktene:

- Skoledagens lengde.
- 45- eller 60-minutters undervisningsbolker.
- Fordeling av fag på årstrinn.
- Hvilke trinn som benytter spesialiserte læringsareal.
- Størrelse på elevgrupper i spesialrommene.

Det forutsettes i utredningen at kroppsøvningsfasiliteter benyttes i ny hall. Tomtearealet som er vurdert til ny Otta skole 1-7 er på 29 000 m².

For barnehagene er det lagt til grunn et totalt tomteareal til barnehageanlegg for 156 enheter. Norconsult sin rapport [Areal- og kapasitetsvurdering. Framtidig barnehagestruktur i Sel kommune](#), gir i kap. 2.6. en mer utdypende beskrivelse av veiledende normer for inne- og utearealer i barnehager.

3 Overordna prinsipper for gode skoler og barnehager – til barnas beste!

Kommunedirektøren har i tidligere utredninger definert noen gjeldende prinsipper for gode skoler og barnehager. Dette gjelder både utredning av 2013 og av 2017. Utredningen for 2020 har vært fundert på samme grunnlag. De følgende prinsipper er:

3.1 Barnas beste

Barnets omsorgspersoner er de som har hovedansvaret for barnets fysiske og psykiske helse. Samtidig er skolen og barnehagen en viktig del av barnas oppvekst, og har et stort ansvar for å ivareta og utvikle barnets helse. Opplæringsloven kap. 9A-2 sier at: «*Alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.*» Denne retten omfatter både det psykososiale og det fysiske skolemiljøet. I barnehageloven § 2, sjette ledd heter det at: «*Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.*» Bestemmelsene i både opplæringsloven og barnehageloven skal sørge for

at skolen og barnehagen ivaretar hensynet til barnas fysiske og psykiske helse. På bakgrunn av disse bestemmelsene må barnehage og skole ha en bred tilnærming til arbeidet med folkehelse blant barn og unge uavhengig av virksomhetens størrelse eller beliggenhet. Arbeid med folkehelse i barnehage og skole vil omfatte følgende områder som er viktige for utvikling av god helse:

- Barnehagens og skolens fysiske og psykososiale miljø.
- Hjelp barn til å utvikle god sosial kompetanse.
- Hjelp barn til å etablere og vedlikeholde vennskap.
- Legge til rette for mestring og glede.
- Legge til rette for lek, utfoldelse og fysisk aktivitet.
- Sikre at elevene innehar grunnleggende ferdigheter som gjør dem i stand til å fullføre videregående opplæring og senere deltakelse i arbeids- og samfunnsliv.
- Forebyggende og holdningsskapende arbeid knyttet til kosthold, tobakk, alkohol, rusmidler og spillavhengighet.

3.2 FNs barnekonvensjon

FNs konvensjon om barns rettigheter av 20. november 1989, artikkel 3, slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende syn ved alle handlinger som berører barn enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer. I saker som omhandler endringer knyttet til skole og barnehager må kommunen gjøre en helhetlig vurdering av hva som er til barnets beste.

Hva som er til barnets beste kan vurderes ut fra ulike perspektiv og skjønn. Det grunnleggende i oppdragelse og danning av barn vil uansett være at barna skal lære å ta vare på seg selv og andre på en god måte. Ved vurdering av hva som er til barnets beste i saker knyttet til barnehager og skoler, vil det være relevant å ta hensyn til blant annet grad av tilhørighet og nærhet til nærmiljøet, om barna vil få et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø, trafiksikkerhet og sikkerhet på skolebuss. I tillegg kommer forsvarlighet knyttet til klassestørrelser i skolen og barnegrupper i barnehagen.

3.3 Universell utforming

Norge er bundet av FNs Funksjonshemmede-konvensjon (CRPD), som beskriver elevens rett til en inkluderende utdanning (artikkel 24). Vi har en lov som forbyr diskriminering av mennesker med nedsatt funksjonsevne. Opplæringsloven legger til grunn at alle former for diskriminering skal motarbeides. FN-konvensjonen for rettene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) artikkel 24 "Utdanning" sier blant annet at «Alle elever skal ha lik tilgang til god, gratis og inkluderende utdanning i sitt nærmiljø» FN-komiteen som overvåker

konvensjonen har utdypet retten til inkluderende utdanning i General Comments no 4 (2016). (SAFO, 2020).

3.4 Trygge inkluderende barnehage- og skolemiljø

Å kunne leve sammen i et samfunn med ulikheter er og blir spesielt viktig framover. Å styrke elevenes evne til å være inkluderende blir en nøkkelfaktor i arbeidet med å ivareta og utvikle et godt læringsmiljø og for å forebygge mobbing, ref. NOU 2015: 2 *Å høre til - Virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø*. I Norge har alle barn rett til barnehage og skole, og disse arenaene skal være inkluderende for alle. I et inkluderingsperspektiv må det legges særlig vekt på å styrke barnehagens og skolens kapasitet for å romme og gi fellesskap for barn med ulike leke- og læringsadferd. Det handler om å utvikle barnehager og skoler der ansatte, barn og elever opparbeider seg og bruker kompetanse der toleranse, respekt for egenart og ulike kulturer gjelder. For å øke inkluderingen, må barnehage og skole jobbe kontinuerlig og i forkant for å bygge trygge relasjoner og motvirke ulike utstøtingsmekanismer. En forutsetning for at dette skal skje er at barnehage og skole ser mangfold som både en verdi, styrke og ressurs. Universell utforming er et element som definerer hvorvidt alle elever kan inkluderes i ordinær skoledrift, og er en forutsetning for all tjenesteproduksjon i Sel kommune.

3.5 Tomtens og byggets størrelse

Norconsult har utredet barnehagenes tomteforutsetninger i rapporten Tomteforutsetninger for barnehagestruktur i Sel 2020. De har også utredet fremtidig barnehagestruktur i Sel kommune i rapporten Areal- og kapasitetsvurdering.

4 Sikkerhet

Å ha gode og trygge løsninger mot flom, ras, skred og trafikk er vesentlig for gode barnehager og skoler. Et annet dagsaktuelt fokus knyttet til sikkerhet, er håndtering av trusselsituasjoner rettet mot skoler og barnehager. Dette kan være alvorlige hendelser som f.eks. skyting, gisselsituasjoner, kidnapping eller annen pågående voldstrusler. Da slike hendelser kan få store konsekvenser for kommunen og befolkningen, blir det derfor viktig på forhånd å ha tenkt gjennom og forberedt tiltak for å håndtere slike hendelser. Ingen av dagens barnehagebygg eller skolebygg ivaretar dette beredskapshensynet hverken med tanke på sikkerhetsmessig god utforming eller varslingsystem.

Tiltak som anbefales og må vurderes i planleggingen av nytt skolebygg eller barnehagebygg er:

- Toveis talevarslingsanlegg (med batteri-backup) for å kunne varsle om type hendelse, berørte arealer etc.
- Utstrakt bruk av glassfelt i innvendige vegger. Her vurderte man risikoen ved at en mulig gjerningsperson lettere får oversikt over hvor folk er, opp mot fordelene ved at elever, barn og ansatte lettere ser hvor faren er, og dermed har bedre muligheter for å unnsnippe.
- Alltid to rømningsveier fra rommene. Vinduer er også rømningsveier.
- Det er krav om at hver skole og barnehage utarbeider lokal beredskapsplan og gjennomfører øvelse hvert år.
- Muligheten for å seksjonere og dele skolen i celler om man ønsker at en ikke skal kunne bevege seg fritt rundt.

I tillegg er det etter Covid-19-pandemien viet stor fokus på håndhygiene og tilstrekkelig tilgang til varmt vann, håndvasker og toaletter. Det er viktig å legge til rette for godt smitterenhold og vedlikehold. Dette er en ny dimensjon som må vurderes ved etablering av nye skoler og barnehagebygg.

4.1 Skredfare

Norconsult har på oppdrag fra Sel kommune gjennomført en skredfarekartlegging for Nyhusom skole og de fire kommunale barnehagene i Otta krets. Formålet er å vurdere om en eventuell utbygging tilfredsstiller gjeldende sikkerhetskrav mot skred. Det er laget et faresonekart som viser grensene for de ulike sikkerhetsklassene. Disse grensene blir førende for plassering av byggverk og tiltatt personopphold på uteareal. Anbefalinger: Dersom det plasseres byggverk innenfor faresonegrenser slik at sikkerhetskravene i TEK 17 og krav i kommuneplanen til Sel kommune ikke er tilfredsstilt (personopphold, eller fare for materielle ødeleggelser), må det utføres skredsikringstiltak.

På Nyhusom er dimensjonerende skredtype vurdert til å være rullende blokker fra steinskred, og jordskred/flomskred. Det foreligger ikke endelig plan for plassering av byggverk i det vurderte området. Det er derfor laget et faresonekart som viser grensene for de ulike sikkerhetsklassene. Disse grensene blir førende for plassering av byggverk og tiltatt personopphold på uteareal. Det mest aktuelle tiltaket på Nyhusom er å forlenge dagens ras- og skredvoll med samme høyde og dimensjoner tilstrekkelig sørover på tomten.

Når det gjelder skredfare er tomten til Heggelund barnehage innenfor fareområde for flom og jordskred. Dette betyr at tomten er ikke egnet til videre barnehagelokasjon.

4.2 Flomfare

Det er fare for oversvømmelser på Otta med utgangspunkt i Ottaelva og Lågen. Det skyldes både flomfare når elvene går over sine bredder og overbelastning av eksisterende overvannledninger.

NVE leverte et flomsikringskonsept for sikringstiltak av Otta til Sel kommune 31.3.2020. I møte mellom NVE og Sel kommune ble det skissert at man kunne påregne oppstart av flomsikring i løpet av 2021/22, dette er under forutsetning av at NVE får nødvendige bevilgninger over kommende statsbudsjett. Kostnadsestimatet for flomsikring av Otta sentrum er 230 mill,- distriktsandelen er på ca 20% (ca 46 mill) av totalsummen. Kostnader til vedlikehold og drift av anleggene, samt andre kostnader (grunnerverv, leieavtaler, ev. erstatning etc.) er ikke inkludert i disse kostnadene. Før flomsikringstiltak er utført må alle flomutsatte tomter sikres i hvert enkelt tilfelle.

Skolen på Nyhusom ligger utsatt til i forhold til flom. Beregninger viser at store deler av Otta sentrum oversvømmes ved en 200-års flom, flomsonekartet viser at skoleområdet ved Nyhusom vil oversvømmes ved en 50-års flom. Permeable grunnforhold og grunnvannstrømninger gjør at grunnvannet lett stiger over bakkenivå på og rundt tomte til Nyhusom skole. I tillegg til elvene er det utfordringer med Kleiverudbekken. Denne ligger nord for dagens skoleområde på Nyhusom og kan på grunn av kort responstid raskt få kraftig økning i vannføringen.

Norconsult legger som forutsetning at tiltak skal være utført innenfor gjeldende reguleringsplan for Nyhusom. For å kunne plassere bygg i område der sannsynlighet for flom er større enn minstekravet i forskriften, må man gjennomføre tiltak som har en risikoreduserende virkning.

Tiltak på eksisterende skolebygg og etablering av Otta skole 1-7 ved Nyhusom medfører at arbeidene vil bli omfattet av søknadsplikt etter PBL §20-1 og at gjeldende krav i Byggteknisk forskrift TEK17 vil måtte tilfredsstilles. Dette innebærer at krav til sikkerhet mot flom, jf. TEK17 §7-2, må hensyntas i den videre planleggingen. Ingen av barnehagetomtene er kategorisert innenfor fareområde for flom.

Selsverket, Heggelund og Sandbu barnehage er ikke berørt av fareområde for 200-årsflom.

På Ottbragden barnehage ligger tomten innenfor 200 års flom i kommuneplanens arealdel, men etter at sikringstiltak er utført i 2017 så er dette ikke lengre gjeldende.

4.3 Trafikkforhold

Adkomst til skolen på Nyhusom for de som har skyss skjer via fylkesveg 2614, Selsvegen. For de som går eller sykler skjer det i all hovedsak via fortau langs Selsvegen eller via gangbru over jernbanen fra kommunal veg, Skansen. Det er derfor viktig å tilrettelegge for trygg og trafiksikker skolevei både langs Selsvegen og Skansen over jernbanebrua.

Dagens løsning for bussoppstilling og parkering ved Nyhusom fungerer i all hovedsak bra. Erfaringene til skolen er at når trafikken er størst ved henting og levering, oppleves trafikkbildet på Nyhusom som utfordrende. I tillegg til skolen, skal man hensynta parkeringsbehovet ved Smurfen barnehage. Med bakgrunn i dette blir det foreslått å etablere ansattparkering på areal ved østre ende av gangbru, mellom Skansen og kunstgrasbane. Man vil da kunne etablere en litt større og bedre løsning for «kyss og kjør» ved Nyhusom, samtidig som man har et tilstrekkelig antall parkeringsplasser for gjesteparkering og SFO, samt for personell som er avhengig av bil til å frakte utstyr i forbindelse med undervisning.

Norconsult har gjort utfyllende beskrivelse av trafikksituasjonen og trafikksikkerhet i rapporten.

Ved en utbygging ved Nyhusom skole, der denne omfattes av krav til søknadsplikt etter plan- og bygningslova § 20-1, må krav i byggeteknisk forskrift TEK17 legges til grunn.

4.4 Støy

Både Statens vegvesen og Bane Nor er tydelige på at det ved utbygging av støyømfintlig bebyggelse alltid skal gjøres mer nøyaktige støyberegninger der kartleggingen viser at det kan være støy over de anbefalte grenseverdiene. I mangel på gode støymålinger fra veg må vi forutsette at det må iverksettes støydempende tiltak mot veg og bane på Nyhusom.

For bygninger som barnehage bør som hovedregel hele utearealet som brukes til lek/aktivitet tilfredsstille grenseverdiene for støy. Barnehage defineres som bebyggelse med støyfølsom bruksformål. I retningslinje T-1442 som legges til grunn i planarbeid gjelder grensene for utendørs støynivå ved barnehager. Anbefalte støygrenser fra veg ved bygging av barnehage er Lden 55dB på uteoppholdsareal og utenfor vinduer til rom med støyfølsom bruksformål.

Ved etablering av nye bygninger med støyfølsomt bruksformål i gul sone, skal kommunen kreve en støyfaglig utredning som synliggjør støynivåer ved ulike fasader på de aktuelle bygningene og på uteoppholdsareal. Utredningen skal foreligge samtidig med planforslag i plansaker eller ved søknad om rammetillatelse i byggesaker.

Både Heggelund og Sandbu barnehage har store deler av barnehagetomten innenfor gul støysone. Deler av Selsverket barnehage ligger også innenfor gul støysone.

5 Kvalitet i barnehage og skoler

Følgende styringsdokument ligger til grunn for vurdering av kvalitet: Kvalitetsplan for barnehagene, Rammeplan, Lov om Miljøretta helsevern, arbeidsmiljølov, avtaleverket med pedagognorm, bemanningsnorm, ledelsesressurs, arbeidstidsordninger.

Framtidsretta areal inne og ute skal ivaretas. Krav til universell utforming må følges.

5.1 Arbeidsforhold

Det er viktig at det legges til rette for arbeidsforhold som er i tråd med dagens standard. Det er en forutsetning at arbeidsforholdene til våre ansatte er universelt utformet, jfr. AML.

Det legges til grunn bygg som skal sikre gode arbeidsforhold for alle ansatte, og som er i tråd med Kvalitetsplan for Selskolen, kvalitetsplan for Selbarnehagen og rom-og funksjonsprogram for skoler utarbeidet i forrige prosess.

5.2 Økonomi

Målet er å sikre en bærekraftig økonomi som gir kommunen helhetlig sett mulighet til å møte fremtiden på en best mulig måte i all tjenesteproduksjon. Energieffektive og rasjonelle fremtidsretta bygg vil kunne muliggjøre at mest mulig midler blir brukt til bemanning i stedet for drift av bygg.

6 Otta skole 1-7 på Nyhusom

Norconsult har utredet utvidelse fra en 1-4 skole til en 1-7 skole på Nyhusom på vegne av Sel kommune. Utredningen bygger på rapporten *Mulighetsstudie Nyhusom skole* som Norconsult utførte i 2017 og rapporten *Utredning oppvekst fra 2017* (Sel kommune), og skisserer tre alternativer for skole på Nyhusom.

I utredningen har Norconsult foretatt en volumstudie som kartlegger hvilket behov for ny bygningsmasse og nødvendig ombygging av eksisterende bygningsmasse en 1-7 skole vil kreve, og hvilke muligheter dagens tomteareal gir for dette. I tillegg inneholder studien et alternativ der en forslår å rive hele den eksisterende bygningsmassen og bygge en ny 1-7 skole på Nyhusom. Volumstudien tar hensyn til krav i fagfornyelsen og gjeldende læreplan. Den tar i noen grad hensyn til rom- og funksjonsprogrammet som ble utarbeidet for en ny barneskole lokalisert på Elvebakken.

Utredningen skal danne grunnlag for prinsippvedtak i kommunestyret. I mandatet for utredningen, pkt. 9, står det at detaljprosjektering og planlegging av Otta skole 1-7 kommer etter at prinsippvedtaket er fattet. Det betyr at skissene i Norconsult sin utredning i denne fasen av prosessen kun gir et bilde av hva som er mulig med tanke på areal opp mot skolens behov. Skissene gir ikke et bilde av ferdige løsninger.

Alle tre alternativene forutsetter at skolens kroppsøvningsfasiliteter lokaliseres i ny hall i Øya.

Nedenfor følger en kort beskrivelse av de tre ulike alternativene inkl. kostnadsramme. For mer utdypende beskrivelser av alternativene, vises det til Norconsult sin rapport [Ny Otta skole 1-7 Nyhusom, Utredning-Volumstudie](#), kap. 7 og 10.1.

6.1 Gangbru for Otta skole 1-7

Alternativ 0, 1 og 2 fordrer en bru som binder skole og hall sammen. Det er en forutsetning for Sel kommune at denne brua vil innfri kravene til universell utforming.

Beskrivelse	Lengde [m]	Kostnadsestimat [kNOK eks mva]
Riving av eksisterende bru for gjenvinning	~100	350
Ny bru (ca 3m bredde)	~140	11 200
Trappe-/heishus	-	5 000
Entrepisekostnad (inkl. rigg og drift + uspesifisert)		16 550
MVA		4 140
Byggherrekostnader (10% av Entrepisekostnad)		1 655
Prosjekteringskostnader (10% av Entrepisekostnad)		1 655
Byggekostnad		24 000

Tabell 6-1 Kostnader knyttet til ny bru mellom skole og hall.

Beskrivelse	Lengde [m]	Kostnadsestimat [kNOK]
Demontering av eksisterende bru med sikte på gjenbruk	~60	200
Gjenoppbygging/reetablering	~60	400
Ny bru (ca 2m bredde)	~40	2 000
Trappe-/heishus	-	5 000
Entrepisekostnad (inkl. rigg og drift + uspesifisert)		7 600
MVA		1 900
Byggherrekostnader (10% av Entrepisekostnad)		760
Prosjekteringskostnader (10% av Entrepisekostnad)		760
Byggekostnad		11 020

Tabell 6-2 Kostnader knyttet til alternativet forlengelse av eksisterende gangbru.

6.2 Presentasjon av alternativene

Her blir de ulike alternativene presentert. Når det gjelder kostnadsoverslagene er det sånn at alle element i totalsummen er vurdert som nødvendige. Det blir derfor presentert bare totalsummer for alternativene.

6.2.1 Alternativ 0

Videreføring av dagens bygningsmasse med mindre ombygging og enkelte tilpasninger. Tilbygg for å gi plass til økt elev- og klassetall, og spesialrom. Dagens rassikring i skråning mot vest må forlenges. Norconsult sier det ikke er behov for midlertidige undervisningslokaler i byggeperioden.

Kostnadsramme:

- Kr. 111 mill. inkl. ombygging gangbro over jernbanen og Skansen.
- Kr. 124 mill. inkl. ny gangbro over jernbane og Skansen.

6.2.2 Alternativ 1

Videreføring av hovedfløy (vestfløy) og tilbygget fra 2010 (østfløy). Rive og erstatte midtfløyen, ombygging og tilpasninger i hovedfløy og østfløy. Ikke behov for forlengelse av dagens rassikring i skråning mot vest. Alternativ 1 vil medføre behov for midlertidige undervisningslokaler i deler av byggeperioden.

Kostnadsramme:

- Kr. 140 mill. inkl. ombygging gangbro over jernbanen og Skansen.
- Kr. 154 mill. inkl. ny gangbro.

6.2.3 Alternativ 2

Rive alle dagens skolebygg, og erstatte disse med nytt skolebygg for 320 elever.

Bergen kommune sin veiledende areal- og funksjonsprogram ligger til grunn for arbeidet med å avklare behovet for utvidelse av Nyhusom til å bli en 1-7 skole dimensjonert for 320 elever. Dagens rassikring i skråning mot vest må forlenges. Det vil være behov for midlertidige undervisningslokaler i hele byggeperioden.

Kostnadsramme:

- Kr. 231 mill. inkl. ombygging gangbro over jernbanen og Skansen.
- Kr. 244 mill. inkl. ny gangbro.

6.3 Vurdering av alternativene for en ny Otta skole 1-7

Skoleanlegget på Nyhusom slik det er i dag består av tre bygninger: vestfløy, midtfløy og østfløy. Funksjoner knyttet til personalareal og administrasjon er i 1. etasje i vestfløyen. Vestfløyen har en gjennomgående diagonal vegg som fører til at klasserom og personalavdeling i dag er krevende å innrede og utnytte. Det er ikke tørrskodd forbindelse mellom noen av byggene. Det medfører ekstra tid til av-/påkledning for både ansatte og elever når de skal bevege seg mellom avdelingene, og oppleves derfor som lite funksjonelt. I en beredskapssituasjon er det ekstra krevende uten tørrskodd forbindelse med tanke på varslingsutrykning til avdelingene. Med bakgrunn i dette, har tørrskodd forbindelse vært et ufravikelig krav i rom- og funksjonsprogrammet som ble utarbeidet i forbindelse med planleggingen av skole på Elvebakken. For å ivareta ansattes arbeidsforhold og redusere antall overgangssituasjoner med av- og påkledning for elevene, er det ingen grunn til å fravike kravet om tørrskodd forbindelse ved bygging av en ny 1-7 skole på Nyhusom. Erfaringen viser at overgangssituasjoner er risikofaktorer med tanke på mobbing, og det må være et mål ved bygging av ny skole å sikre at bygget bidrar til å redusere antall overgangssituasjoner.

Arbeid mot mobbing i skolen har hatt høy prioritet på alle nivåer i skolesystemet her til lands i senere tiår, fra klassenivå til storting og regjering. I Sel kommune deltar barnehagene og skolene i utviklingsarbeid knyttet til inkluderende barnehage- og skolemiljø der målet er at alle barn skal ha en opplevelse av trygghet og å høre til. Å øke de ansattes kompetanse i å avdekke mekanismer i samspillet mellom barna som motvirker inkludering er en del av utviklingsarbeidet. Et oversiktlig skolebygg gjør det lettere for de voksne å oppdage uønsket atferd og å følge opp og observere elever på en god måte. Ved bygging av en ny skole må det derfor rettes fokus mot tiltak i det fysiske miljøet som kan bidra til å fremme et inkluderende miljø og opplevelsen av å høre til.

Ved Elvebakkenalternativet legges det opp til en sambruk av lokaler for skole og kulturskole. I alternativ 0 og 1 på Nyhusom åpnes det ikke for like stor grad av sambruk av lokaler mellom skole og kulturskolen. Ved alternativ 2 vil en sambruk av lokaler være mulig. Denne løsningen betyr at kulturskolen får lokaler på begge sider av jernbanen.

6.3.1 Alternativ 0

I alternativ 0 videreføres alle eksisterende bygninger i den fremtidige løsningen. Av nybygg er det skissert et påbygg i vestfløyen sørover, og et nytt bygg mellom vestfløyen og midtfløy som bl.a. sikrer tørrskodd forbindelse mellom disse to fløyene. Østfløyen bygges om til spesialrom for undervisning i musikk, kunst og håndverk, mat og helse og naturfag. Dette vil være et areal uten tørrskodd forbindelse til de to andre fløyene. Spesialrom for musikk og mat og helse kan i denne løsningen ikke brukes fleksibelt opp mot fellesareal, i skissene kalt "skolens hjerte". Det vil si at det til tross for betydelige økonomiske investeringer ikke vil god funksjonalitet ved å sikre tørrskodd forbindelse mellom de ulike fløyene, eller sikre fleksibel bruk av rommene. Vestfløyen oppleves i dag som krevende med tanke på tilgjengelighet for elever med bevegelsesutfordringer. Denne utfordringen forsterkes i dette alternativet ved at ytterligere undervisningsareal legges i skråningen vest på tomten.

Alternativ 0 viser at det er mulig å beholde dagens bygningsmasse med tilpasninger, ombygninger og noe nybygg. Det er lagt opp til at bruksendringer av arealer i minst mulig grad medfører behov for bygningsmessige tiltak. Sett opp mot arealnorm for skolebygg vil det medføre at enkelte funksjoner får mer eller mindre areal enn det normen angir. Totalt sett vil en likevel komme ut med vel 100 m² mer enn arealnormen for nybygg angir. En får da mer areal enn det som er behovet, men det blir mindre funksjonelt. Dette forholdet illustrerer ulempen ved dette alternativet: det bygges på og utføres mindre tilpasninger, men bygget framstår fremdeles som lite funksjonelt og fleksibelt, og en får mye areal som ikke kan utnyttes på en formålstjenlig måte. Et eksempel på dette er at musikkrom, på bakgrunn av fysiske føringer i eksisterende bygg i denne løsningen, må legges til avdeling for spesialrom i østfløyen uten tørrskodd forbindelse til fellesareal, "skolens hjerte". Fellesareal kan brukes til å samle elevene til forestillinger, framvisninger, sangsamlinger o.l. Det betyr at nødvendig utstyr må fraktes mellom avdelinger hver gang en skal ha denne type aktiviteter.

Føringer i fagfornyelsen legger opp til stor grad av samhandling mellom lærere både innad på trinn og på tvers av trinn. Derfor er det i rom- og funksjonsprogrammet for ny 1-7 skole lagt opp til en samling av lærerarbeidsplassene. I alternativ 0 er lærerarbeidsplasser plassert ulike steder i bygget. Dette oppleves ikke som god tilrettelegging for samhandling på tvers av trinn.

Skissene viser at det vil bli store avstander i bygget. Løsningen gir i liten grad et oversiktlig skolemiljø som fremmer inkludering, trygghet og bidrar til å gjøre det lettere for ansatte å følge med og oppdage uønsket atferd.

Samlet sett framstår alternativ 0 som en løsning der en kan få utnyttet eksisterende bygningsmasse med noen tilpasninger, ombygginger og lettere oppussing. Ombygging av østfløyen legger til rette for undervisning i fagene musikk, mat og helse, naturfag og kunst og håndverk, men gir ingen muligheter til fleksibel bruk av disse spesialrommene, f.eks. opp mot fellesareal, eller "skolens hjerte". Alternativ 0 gir ikke mulighet for tørrskodd forbindelse, og løsningen framstår totalt sett som lite funksjonell og fleksibel. Løsningen gir liten mulighet for at det fysiske skolemiljøet bidrar til å fremme et trygt, godt og inkluderende skolemiljø.

Norconsult sier sin rapport at alternativ 0 ikke vil kreve midlertidige undervisningslokaler. Kommunedirektøren stiller spørsmål ved om det av hensyn til forsvarlighet lar seg gjøre å gjennomføre dette nødvendige tiltak for dette alternativet uten at enkelte klasser i perioder må ha midlertidige løsninger mens dette arbeidet pågår. Skolen har ikke tilgjengelig ekstra areal som kan benyttes mens oppussing/ombygging pågår.

6.3.2 Alternativ 1

Alternativ 1 legger til grunn at midtfløyen rives og erstattes av et nytt bygg. For å imøtekomme krav til flomsikring, forslås det å bygge ny midtfløy på søyler. Vestfløyen foreslås videreført med noe ombygging og tilpasninger, mens østfløyen bygges om på samme måte som i alternativ 0, dvs. som en egen avdeling for spesialrom.

Totalt sett vil også i dette alternativet komme ut med vel 100 m² mer enn det arealnормen for nybygg angir. På samme måte som i alternativ 0 får en mer areal enn det som er behovet, men det blir mindre funksjonelt og mindre arealeffektivt.

Det legges opp til tørrskodd forbindelse mellom de tre fløyene, noe som bidrar til færre overgangssituasjoner med av- og påkledning, og bedre arbeidsforhold for ansatte. Som i alternativ 0 vil det bli store avstander i bygget. Bygget framstår som uoversiktlig, og det fysiske skolemiljøet bidrar i mindre grad til å fremme et trygt, godt og inkluderende skolemiljø. Slik ny midtfløy er skissert, åpner det opp for større grad av fleksibilitet i elevarealene enn i alternativ 0. Videre ser en på samme måte som i alternativ 1 at det åpnes opp for lite fleksibel bruk av spesialrom som musikk og mat og helse opp mot fellesarealene.

Lærerarbeidsplasser er også i dette alternativet spredt i bygget. Som nevnt i vurderingen av alternativ 0, er dette ikke i tråd med utarbeidet rom- og funksjonsprogram for ny skole 1-7.

6.3.3 Alternativ 2

Alternativ 2 innebærer å rive eksisterende bygningsmasse på Nyhusom, og bygge en ny skole basert på rom- og funksjonsprogrammet som ble utarbeidet ved planleggingen av ny 1-7 skole på Elvebakken. Rom- og funksjonsprogrammet legger til grunn føringer i ny læreplan som trer i kraft 01.08.2020, studieturer og involveringsprosess i personalet ved Otta skole skoleåret 2018/2019.

Norconsult sine skisser viser at det er tilstrekkelig areal for å bygge en ny skole på Nyhusom. Det er foreslått omfattende flomsikringstiltak ved å heve grunnen. Dette tiltaket kan gi fordeler for transporten av elever til kroppsøvingslokaler i ny hall i Øya ved at høydeforskjellen opp til brua blir mindre og ramper blir kortere. I hovedtrekk foreslår Norconsult å disponere arealet med samme prinsipielle løsning som i dag. Bygget er foreslått som vinkelløsning med bygningsmasse inn mot skråningen i vest og mot nord. Uteareal er foreslått mot sør og øst. Det er viktig for kommunedirektøren å understreke at skissene i rapporten ikke er ferdige tegninger. Under planleggingen av skole på Elvebakken deltok styringsgruppe, arbeidsgruppe, personale og elever på studieturer der en fikk se skoler som framsto mer arealeffektive og fleksible enn skissene som her er framlagt. I skissene ser det blant annet ut til at mye areal brukes til korridorer. Med hensyn til oversiktighet og trygt skolemiljø, er lange korridorer noe en ikke ønsker i et nytt bygg. Videre er det ønskelig med et fellesareal som binder de ulike funksjonene sammen slik det er vist i skissene.

Bygging av en helt ny skole vil ivareta føringene i rom- og funksjonsprogrammet. En vil ivareta sentrale prinsipp som funksjonalitet, fleksibilitet, arealeffektivitet, inkluderende skolemiljø og arbeidsmiljø. Ivaretagelse av disse prinsippene vil kunne sikre en fremtidsrettet skole.

6.4 Kroppsøvingsfasiliteter i ny hall

Ved lokalisering av Otta skole 1-7 på Nyhusom forutsettes det ved alle tre alternativene at skolens kroppsøvingsfasiliteter er lokalisert i ny hall i Øya. I det videre beskrives forhold ved å ha skole og kroppsøvingslokaler på to lokasjoner med avstand Nyhusom-Øya. Dette innebærer praktiske og driftsmessige forutsetninger som skolen må ta hensyn til.

1.8.2020 innføres ny læreplan i kroppsøving. Faget fornyes og kroppsøvingfaget skal motivere elevene til livslang bevegelsesglede og elevene skal lære seg å holde en fysisk aktiv og helsefremmende livsstil ut fra egne forutsetninger. Læreplanen vektlegger et bredt utvalg av ulike bevegelsesaktiviteter. I tillegg til kroppsøvingfagets timer for alle klasser i grunnskolen, skal det avsettes timer til Fysisk aktivitet (FYSAK) for 5.-7.trinn. Ved å legge til grunn at det er to klasser på hvert trinn, kan det grovt regnet dreie seg om 28 timer pr. uke samlet sett.

[Opplæringsloven kap. 9A](#) stiller krav til trygt og godt skolemiljø. Ved ulike overgangssituasjoner, som forflytning mellom avdelinger eller lokasjoner, er det om nevnt høy grad av risiko med tanke på trygt skolemiljø. For elevene kan slike situasjoner oppleves som utrygge. For å sikre at forflytninger oppleves som trygt for elevene og for å avdekke uønsket atferd, vil det være behov for økt voksenstøtte. I tillegg til følge av voksne som kan organisere forflytningen slik at alle elever opplever trygghet, vil Sel kommune sin trafiksikkerhetsplan ligge til grunn for forsvarlig bemanning i slike overganger. Skolen har ansvaret for eleven i skoletida, og forflytningen utenfor skolens område vil kreve bemanning pga. av trafikkert vei, selv om det tilrettelegges med gangbru deler av veien mellom avdelingene.

Å forflytte seg fra Nyhusom til Øya i forbindelse med kroppsøving og FYSAK vil i store deler av året innebære en overgangssituasjon som medfører medgått tid til av- og påkledning og selve forflytningen. Denne tiden må enten tas av elevenes tid til friminutt, eller av tid til undervisning. I praksis vil det bety at en tar av tid til begge disse formålene for å forflytte seg til/fra Øya-området, og det vil ta lenger tid desto yngre elevene er. Når en bruker av undervisningstid for å forflytte seg, betyr det at skolens ressurser brukes til forflytning – ikke til elevenes faglige læring. Det kan stilles spørsmål ved om utvidelse av skoledagen kan være en løsning. Til det er det å si at en vesentlig faktor i skolens dagsrytme er skoleskyss. Skoleskyss er en rammefaktor som skolen må ta hensyn til ved planlegging og organisering av skoledagen. Skoleskyssen organiseres av Oppland Fylkeskommune, og Sel kommune har liten mulighet til å påvirke endringer i ruteplanleggingen. Til orientering lot det seg gjøre å justere skoledagen med fem minutt inneværende skoleår som en følge av at Sel skule ble lagt ned fra 01.08.2020.

Otta skole opplever i dag utfordringer knyttet til effektiv utnyttelse av personalet ved at skolen har to lokasjoner. Dette gjelder for det første ekstra vikarkostander ved at personale på avd. Sentrum i liten grad kan være vikar på avd. Nyhusom og motsatt, fordi personalet ikke rekker å forflytte seg. For det andre medfører det begrensninger i disponeringen av personalet i timeplanarbeidet. Kroppsøvingstilbud som medfører forflytning i den grad det er beskrevet over, medfører fortsatt utfordringer knyttet til økonomi ved at skolen må bruke av undervisningstid for å forflytte seg og sikre trygg forflytning. Videre vil det fortsatt medføre begrensninger i effektiv disponering av personalet. Ved timeplanlegging må en ta hensyn til at en lærer ikke kan undervise en klasse i kroppsøving den ene timen, og en annen klasse i et annet fag i den påfølgende timen. En to-delt lokasjon vil oppleves som krevende arbeidsforhold for ansatte.

Svømmeopplæring er en del av kroppsøvingsfaget. Når temperaturen er under -15, blir det i dag ikke gjennomført svømmeundervisning pga. avstanden til svømmehall og forflytning. Avstanden fra ny skole på Nyhusom til svømmehall, tilsier at denne praksisen vil måtte fortsette. Dette har sin bakgrunn i rent praktiske forhold der elevene ikke rekker å tørke

håret, og at en ser det som helsemessig uforsvarlig å forflytte seg over en slik avstand med vått hår.

Samlet sett vurderer kommunedirektøren det som forsvarlig å ha skole og kroppsøvingslokaler på to lokasjoner, men det vil medføre betydelige begrensende rammebetingelser knyttet til den daglige driften. For å unngå reduksjon av undervisningstid utover minstetimetall må en påregne økonomiske konsekvenser (dette er synliggjort i økonomikapittelet) Bruk av undervisningstid til forflytning og risiko knyttet til trygt og godt skolemiljø vil også være konsekvenser ved to lokasjoner. Inkluderende skolemiljø forutsetter at gangbrua ivaretar gjeldende krav til universell utforming.

7 Hall

Norconsult legger til grunn at skolen skal benytte kroppsøvingsfasiliteter i ny Ottahall og at det derfor ikke oppretter idrettsarealer på skoletomten. Dette i samsvar med mandatet.

Norconsult har vært engasjert av Sel kommune til å utrede et skisseprosjekt med en volumstudie for en ny hall på Otta. Utredningen bygger på *skisseprosjektet «ny idrettshall»* som Norconsult utførte i 2019 og rapporten *Utredning oppvekst fra 2017*, men det skulle legges vekt på kostnadseffektive løsninger samtidig som det forutsettes at anlegget skal kunne utløse spillemidler. Mulighetsstudien legger til grunn en hall som primært skal dekke grunnskolenes og kulturskolens behov og krav. Utredningen ser på hallen og trafikkarealet inne på tomten. Den forutsetter at Otta samfunnshus rives.

I samråd med styringsgruppen ble det utarbeidet et nøkternt romprogram ut ifra de behov skole og kultur så for seg. Mulighetsstudien viser en arealeffektiv hall som blant annet omfatter følgende hovedfunksjoner: Håndballhall 25*45 m, delbar i 2 eller 3 deler, aktivitetssal for kulturskolen, buldrevegg med støtteareal, 6 garderober + lærer-garderober og lagerrom.

På bakgrunn av dette har planlagt ny hall et nettoareal på 2.174m² nettoareal (NTA), tilsvarende et teoretisk bruttoareal på ca. 2.600m² bruttoareal (BTA). Mulighetsstudien viser konseptskisser for planløsning basert på arealprogrammet for bygget.

For å oppnå en kostnadseffektivt bygg legger løsningsforslaget til grunn et frittliggende bygg som utføres i stålkonstruksjoner med sandwichelement. I forbindelse med utredningsarbeidet er det sett på disponeringer av det området som er lagt til grunn for mulighetsstudien, der rapporten beskriver et løsningsforslag. Løsningen som presenteres binder sammen eksisterende Ottahall og den nye hallen i form av en innglasset gangåre. Bygget foreslås anlagt diagonalt, noe som gir et «inntun» mellom eksisterende Ottahall, Otta ungdomsskole og ny hall.

Foran hallens hovedinngang etableres et bilfritt tun, i tilknytning til en «kyss og kjør»-rundkjøringsløsning for å hente og bringe til og fra blant annet treninger. For å oppnå et

bilfritt tun og trafikk sikre gangareal er dagens nordligste innkjørsel fra vest foreslått stengt. Løsningsforslaget viser 49 parkeringsplasser inkl. 4 plasser for bevegelseshemmede.

Hensikten med utredning er å finne et kostnadseffektivt alternativ til skisseprosjektet som ble utført i 2019. Det ble derfor naturlig å se på alternative byggemåter samt redusere arealet til et minimum. Den nye hallen skal i tillegg til å tilfredsstille grunnskolens og kulturskolens tilbud, ivareta funksjonene som er i eksisterende samfunnshus, dansesal, buldrevegg og gymsal.

7.1 Spillemidler

Spillemidler er en viktig del av finansieringen for å kunne realisere en ny hall.

Mulighetsstudien angir hvilke tilrettelegginger det kan gis tilskudd til og maks beløp for dette. Mulighetsstudien belyser et bygg med fri takhøyde på 7 og 9 m. Høyde for idrettsanlegg må minimum være 7 m, men for idrettene håndball, volleyball, turn og badminton anbefales en fri takhøyde på 9m. For en hall med 9 m fri takhøyde ytes det 1 mill. i ekstra tilskudd.

Kostnadsramme:

Alt.1 (basert på norsk prisbok)

Med 7 m. takhøyde: 82,8 mill.

Med 9 m. takhøyde: 83,1 mill.

Alt 2 (basert på erfaringspriser fra lignende prosjekter)

Med 7 m. takhøyde: 60,6 mill.

Med 9 m. takhøyde: 60,9 mill.

Med bakgrunn i dagsrytmen ved skolen, og myndighetenes krav til samlet minstetimetall for opplæring, er det sentralt å se nærmere på hvilke muligheter skolen har for å legge til rette for at elever og ansatte skal kunne forflytte opplæringen mellom på to ulike avdelinger, på Nyhusom og i Øya.

For elever kan ulike overgangssituasjoner som forflytning mellom ulike avdelinger, oppleves som krevende og det vil være behov for økt voksenstøtte for tilstrekkelig trygghet.

[Opplæringsloven kap. 9A](#) stiller krav til trygt og godt skolemiljø, dette gjør at forflytning mellom to opplæringsområder vil kreve ansatte som kan følge elevene mellom områdene. I tillegg til følge av voksne som kan organisere forflytningen slik at alle elever opplever trygghet, vil Sel kommune sin trafiksikkerhetsplan ligge til grunn for forsvarlig bemanning i slike overganger. Skolen har ansvaret for eleven i skoletida, og forflytningen utenfor skolens område vil kreve bemanning pga. av trafikkert vei, selv om det tilrettelegges med gangbru deler av veien mellom avdelingene.

7.2 Vurdering av hall

I mandatet til utredning og mulighetsstudie for hall står det at man skal utrede hall som er dimensjonert for å dekke behovene for faget kroppsøving på Otta skole 1-7 og for Otta ungdomsskole. I tillegg skal det hensynstas at det ved rivning av Otta samfunnshus vil være behov for areal til dansesal for kulturskolen og areal til eksisterende klatrevegg. Sistnevnte er det mottatt støtte fra Sparebankstiftelsen til å sette opp, og må derfor videreføres for å unngå krav om tilbakebetaling av tilskudd.

Ut i fra skolenes behov for kroppsøvingsareal er vurderingen at skissen til hall dekker behovet til både Otta ungdomsskole og Otta skole. Da vurdert ut ifra at løsningen vil være fleksibel med både to og tredeling av hall med tilhørende garderobeområder.

Ved en vurdering av hallalternativet opp imot barnets beste er det flere faktorer som må vurderes. Hensynet til et barns fysiske og psykososiale læringsmiljø er avgjørende for vurdere om barnets beste er ivaretatt. Da må faktorer som trafiksikkerhet rundt og i adkomst til hall vurderes, universell utforming for å ivareta alle brukergrupper og tilrettelegging av uteområdet for oversiktlig som sikrer et trygt opphold for barn og unge både i skolehverdagen og på fritiden være på plass.

I mulighetsstudiet for hall er det gjort en vurdering rundt trafikk og parkeringssituasjonen rundt hallen og synliggjort tiltak for å stramme opp og trygge området ved å stenge nordlige innkjørsel og anlegge en "kyss og kjør" ankomst ved hovedinngang. Dette skaper en tryggere og mer oversiktig adkomst for brukere av hallen, samtidig som stengingen av nordre innkjøring trygger adkomst fra gående fra nord. En utfordring som det må sees nærmere på er innkjøringen til inntunet i skoletiden som vil krysse gangadkomsten mellom Otta ungdomsskole og ny hall. Det er skissert en mulig elektronisk bomløsning som vil sikre dette på dagtid og i tillegg sørge for adkomst for utrykningskjøretøy og varelevering etc. Lengde og adkomst fra Nyhusom er vurdert under kapittel 4.3, kroppsøvingsfasiliteter.

Hallen er prosjektert etter gjeldende standarder og imøtekommer derfor kravene til universell utforming. Man har i skissen fått på plass 3 sett garderober og garderober tilrettelagt for brukere med spesielle behov og trenere/lærere som ivaretar behovene skolene har. Som det påpekes i rapporten bør det i detaljprosjekteringen sees på muligheten for å legge disse garderobene i tilknytning til hverandre for å kunne sikre et trygt miljø for alle elever i garderobene. Dette vil være til barnets beste.

Plasseringen av hall i en diagonal mellom eksisterende hall og Otta ungdomsskole og parallelleggingen med Skansenveien skaper en oversiktlig fra vest og gir et ryddig bilde. Godt innsyn i områdene bidrar til å skape trygge miljøer og vil være til barnets beste. Inntunet kan bli et område med mindre grad av innsyn, og det må vurderes hvordan dette sikres for å skape og opprettholde trygge og gode miljøer.

8 Barnehagestruktur i Otta krets

Norconsult har på oppdrag fra Sel kommune foretatt en [Areal- og kapasitetsvurdering](#) av de fire barnehagene Heggelund, Ottbragden, Selsverket og Sandbu. Rapporten får fram materiale som tydelig viser at ingen av barnehagene pr. i dag vil få godkjent arealene ut fra dagens krav til arealprogram, jfr. miljørettet helsevern. Flere av byggene mangler areal tilpasset dagens drift; eksempelvis arbeidsplasser, leke og oppholdsareal, tekniske rom, lager, universal utforming. I tillegg viser Norconsult sin rapport [Tomteforutsetninger for barnehagestruktur i Sel 2020](#) at flere av dagens barnehager ligger på områder som er utsatt for støy, flom og skredfare som gjør at de ikke ville blitt godkjent etter dagens standarder.

Forutsetningene for utredningen var tomter som er regulert til formålet. Norconsult har gjort en vurdering av de eksisterende barnehagetomtene i Otta krets, når det gjelder støy, sikringssone for grunnvannsforsyning, flom, skred, byggegrense, SEFRAK-registrerte bygninger og andre forhold. Oppsummert resultatet av dette arbeidet i oversikten vist under.

Oppsummering av tomteforutsetninger				
	Selsverket barnehage	Ottbragden barnehage	Heggelund barnehage	Sandbu barnehage
Støy	Deler av eiendommen (sør/vest) ligger i gul støysone	Rød eller gul sone berører ikke området.	Store deler av barnehagetomten ligger i gul støysone	Store deler av barnehagetomten ligger i gul støysone
Sikringssone for grunnvannsforsyning	Ligger i sone 3, men har ingen begrensinger med hensyn til utvikling av barnehage.	Berører ikke området.	Berører ikke området.	Berører ikke området.
Faresone-Flom/jordskred	Fareområde for flom- og jordskred kommer kun i berøring med sør-vestlig hjørne.	Ikke registret som fareområde i kommuneplanens arealdel	Område regulert til barnehageformål ligger innenfor fareområde for flom- og jordskred.	Ikke registret som fareområde i kommuneplanens arealdel
Byggegrense	Det ligger en bevaringssone på 60m fra kirke med føringer for hva som kan gjøres. Arealet som berøres av dette er angitt som kirkegårdsutvidelse i foreløpig reguleringsplanforslag	Byggegrenser mot veier berører regulert areal mot vegene.	Byggegrense på 30 m fra RV. 15, som legger beslag på sørlig del av regulert areal.	Hele det regulerede området ligger innenfor byggeforbudssonen.
Flom	Fareområde for 200-års flom berører ikke arealet.	Hensynssone i kommuneplanens arealdel viser 200-års flom på området. Vannlinjeberegninger fra 2016 med flomsikringstiltak viser tilstrekkelig sikkerhet mot en 200 års flom. Flomsikringstiltak er gjennomført.	Fareområde for 200-års flom berører ikke arealet.	Fareområde for 200-års flom berører ikke arealet.
SEFRAK-registrerte bygninger	Deler av barnehagen er SEFRAK-registrert.	Ingen SEFRAK-registreringer.	Ingen SEFRAK-registreringer.	SEFRAK-registrert bygg på eiendommen.
Andre forhold	Foreløpig utkast til reguleringsplan for kirkegårdsutvidelse beslaglegger mye av det arealet som i utgangspunktet er regulert med hensyn til barnehageformål.			

Vurderingen peker på at det er to av de eksisterende barnehagetomtene som ikke er aktuelle å gå videre med. Hele tomten til Sandbu barnehage ligger innenfor sone for byggeforbud til ny E6. Heggelund barnehage har store deler av sin tomt innenfor gul støysone. I tillegg ligger det området som er regulert til barnehageformål innenfor fareområde for flom- og jordskred.

Sel formannskap fikk forelagt disse vurderingene i møtet den 21.4.2020. Konklusjonen fra formannskapet var at Norconsult skulle gå videre med å utrede Ottbragden og Selsverket. I forståelse med formannskapet ble ikke Heggelund og Sandbu tatt med i videre vurdering.

For utdypende beskrivelse og vurdering av tomteforutsetninger og areal- og kapasitetsvurdering vises det til de to ovennevnte rapportene fra Norconsult.

9 Presentasjon av alternativene

9.1 Alternativ 1

Ombygging og utbygging av Ottbragden barnehage og Selsverket barnehage, ulik størrelse. Alternativ 1 viser en mulighet for hvordan mandat fra Sel kommune kan løses. To av de fire barnehagene i utredningen bygges ut og gir plass til 156 barn. For Sel kommune er utgitt dette 156 barn/186 barneenheter (antall barneenheter*4= godkjent leke- og oppholdsareal). Barnehagene har ulike størrelse pga. ulike muligheter på tomtene.

- Ottbragden bygges om, kategori tung ombygging.
 - Kapasiteten utvides fra 60 barneenheter til 72 barneenheter (fra 240 m² til 288 m² godkjent leke- og oppholdsareal).
 - Ottbragden bygges på med ca. 400 m²
- Selsverket bygges om, kategori tung ombygging
 - Kapasiteten utvides fra 23 til 114 barneenheter (fra 92 m² til 456 m² godkjent leke- og oppholdsareal)
 - Selsverket bygges på med ca. 1025 m²

Alternativet har en kostnadsramme på 74 millioner kroner. Det kreves drift av begge barnehager i midlertidige lokaler under byggeperioden, noe som medfører en tilleggskostnad. Ombygging av begge barnehagene vil sette begrensninger for muligheten for endringer/utvikling av utearealene da en baserer bygget eventuelt på gammelt fundament. Det ligger i Norconsult sin rapport en usikkerhet i beregning av arealramme i forbindelse med ombygging av areal.

Ut fra søkermassen ser en at det er et press på sentrumsområdet, og dersom den største barnehagen legges til Selsverket vil ikke dette samsvare med ønsker fra brukergruppa som søker barnehageplasser.

Tomt og byggets størrelse:

Begge barnehagene er dimensjonert etter nye krav arealmessig inne og ute. Ottbragden barnehage er dimensjonert maks ut fra tomteareal.

Selsverket vil som i dag ha tilgang til gode og varierte uteområder i nærmiljøet, men vil ha

store utgifter til transport for å ta i bruk eks svømmehall, bibliotek, kulturhus, samarbeid med videregående (sentrumsfasiliteter).

Sikkerhet (flom og skredfare)

Begge barnehagene ligger innenfor godkjente krav.

Støy og trafikkforhold

Deler av dagens barnehagetomt på Selsverket ligger under gul støysoner og må tas hensyn ved planlegging av nytt bygg. For begge barnehagene må regnes med kostnader til infrastruktur (jfr. rapport).

Beredskap for ansatte og barn

Det forutsettes at begge barnehager har gode varslingssystemer og at byggene tar hensyn til sikkerhet for barn og ansatte, rømningsveier, evakueringsplasser mm.

Kvalitet i barnehagene

Følgende styringsdokument ligger til grunn: Kvalitetsplan for barnehagene, Rammeplan, Lov om Miljøretta helsevern, arbeidsmiljølov, avtaleverket med pedagognorm, bemanningsnorm, ledelsesressurs, arbeidstidsordninger.

Framtidsretta areal inne og ute blir ivarettatt. Krav til universell utforming må følges.

Økonomi

Kostnad for dette alternativet er 74 millioner (grovkalkyle/investeringskostnad fra Norconsult), men med en stor usikkerhet knyttet til arealramme. I tillegg kommer kostnader midlertidig drift og infrastruktur.

9.2 Alternativ 2

Nybygg Ottbragden, og ombygging/utbygging Selsverket.

- Ottbragden rives og det bygges en ny barnehage på samme tomt med 72 barneenheter (288 m² godkjent leke- og oppholdsareal - 60 barn fordelt på 24 små og 36 store)
- Selsverket bygges ut til 114 barneenheter (fra 92 m² til 456 m² godkjent leke- og oppholdsareal - 96 barn fordelt på 36 små og 60 store)

Dette alternativet krever drift av begge barnehager i midlertidige lokaler under byggeperioden, noe som medfører en tilleggskostnad. Ombygging av Selsverket barnehage vil sette begrensninger for muligheten for endringer/utvikling av utearealene, da en baserer bygget eventuelt på gammelt fundament. Det ligger i Norconsult sin rapport en usikkerhet i beregning av arealramme i forbindelse med ombygging av areal.

Tomt og byggets størrelse:

Begge barnehagene er dimensjonert etter nye krav arealmessig inne og ute. Ottbragden

barnehage er dimensjonert maks ut fra tomteareal. Selsverket vil som i dag ha tilgang til gode og varierte uteområder i nærmiljøet, men vil ha store utgifter til transport for å ta i bruk eks svømmehall, bibliotek, kulturhus, samarbeid med videregående (sentrumsfasiliteter).

Sikkerhet (flom og skredfare)

Begge barnehagene ligger innenfor godkjente krav.

Støy og trafikkforhold

Deler av dagens barnehagetomt ved Selsverket ligger under gul støyzone og må tas hensyn ved planlegging av nytt bygg. For begge barnehagene må regnes med kostnader til infrastruktur (jfr. rapport).

Beredskap for ansatte og barn.

Det forutsettes at begge barnehager har gode varslingssystemer og at byggene tar hensyn til sikkerhet for barn og ansatte, rømningsveier, evakueringsplasser mm.

Kvalitet i barnehagene

Følgende styringsdokument ligger til grunn: Kvalitetsplan for barnehagene, Rammeplan, Lov om Miljøretta helsevern, arbeidsmiljølov, avtaleverket med pedagognorm, bemanningsnorm, ledelsesressurs, arbeidstidsordninger. Framtidsretta areal inne og ute blir ivaretatt. Krav til universell utforming må følges.

Økonomi

Kostnad for dette alternativet er 80 millioner (grovkalkyle/investeringskostnad fra Norconsult), men med en stor usikkerhet rundt arealramme. I tillegg kommer kostnader til midlertidig drift og infrastruktur. Ett nytt bygg vil være mer kostnadseffektivt driftsmessig (viser til innledning alt 2).

9.3 Alternativ 3a

Rive og bygge nytt på Ottbragden og Selsverket.

Krever drift av begge barnehager i midlertidige lokaler under byggeperioden, noe som medfører en tilleggskostnad.

Det må presiseres at i tabellen også i dette alternativet så skal antall plasser på Ottbragden være ut fra barnetall estimert 72 barneenheter (288 m² godkjent leke- og oppholdsareal - 60 barn fordelt på 24 små og 36 store). På Selsverket er det dimensjonert en kapasitet på 114 barneenheter (456 m² godkjent leke- og oppholdsareal - 96 barn fordelt på 36 små og 60 store). På Selsverket skal antallet plasser ut fra estimert barnetall være 96 plasser. Det vises til Norconsults rapport areal og kapasitetsvurdering, s. 12-13).

Tomt og byggets størrelse:

Begge barnehagene er dimensjonert etter nye krav arealmessig inne og ute. Ottbragden barnehage er dimensjonert maks ut fra tomteareal. Selsverket vil som i dag ha tilgang til gode og varierte uteområder i nærmiljøet, men vil ha store utgifter til transport for å ta i bruk eks svømmehall, bibliotek, kulturhus, samarbeid med videregående (sentrumsfasiliteter).

Sikkerhet (flom og skredfare)

Begge barnehagene ligger innenfor godkjente krav.

Støy og trafikkforhold

Det må tas hensyn til gul støysone ved plassering av nye bygg. For begge barnehagene må regnes med kostnader til infrastruktur (jfr. rapport).

Beredskap for ansatte og barn.

Det forutsettes at begge barnehager har gode varslingssystemer, og at byggene tar hensyn til sikkerhet for barn og ansatte, rømningsveier, evakueringsplasser mm.

Kvalitet i barnehagene

Følgende styringsdokument ligger til grunn: Kvalitetsplan for barnehagene, Rammeplan, Lov om Miljøretta helsevern, arbeidsmiljølov, avtaleverket med pedagognorm, bemanningsnorm, ledelsesressurs, arbeidstidsordninger.

Framtidsretta areal inne og ute. Krav til universell utforming må følges.

Økonomi

Kostnad for dette alternativet er 83 millioner (grovkalkyle/investeringskostnad fra Norconsult). I tillegg kommer kostnader midlertidig drift og infrastruktur.

9.4 Alternativ 3b

Bygge nytt på Ottbragden og erstatte Selsverket ved å bygge ny barnehage på ny tomt.

Et alternativ til ombygging og tilbygg kan være å rive å få plass til mer arealeffektive og fremtidsrettede løsninger. I alternativ 3b foreslås det å rive og bygge nytt på Ottbragden, mens Selsverket erstattes av en ny barnehage på ny tomt. Det bygges en ny barnehage med 114 barneenheter (96 barn fordelt på 36 små og 60 store), sentralt i Otta. Dette alternativet krever midlertidig drift kun av Ottbragden barnehage under byggeperioden, noe som medfører en tilleggskostnad.

Tomt og byggets størrelse:

Begge barnehagene må dimensjoneres etter nye krav arealmessig inne og ute. Ottbragden barnehage er dimensjonert maks ut fra tomteareal.

Ny tomt for barnehage må være regulert for skole/barnehagevirksomhet.

Sikkerhet (flom og skredfare)

Begge barnehagene må være innenfor godkjente krav.

Støy og trafikkforhold

For begge barnehagene må det påregnes kostnader til infrastruktur (jfr. rapport).

Beredskap for ansatte og barn.

Det forutsettes at begge barnehager har gode varslingssystemer og at byggene tar hensyn til sikkerhet for barn og ansatte, rømningsveier, evakueringsplasser mm.

Kvalitet i barnehagene

Følgende styringsdokument ligger til grunn: Kvalitetsplan for barnehagene, Rammeplan, Lov om Miljøretta helsevern, arbeidsmiljølov, avtaleverket med pedagognorm, bemanningsnorm, ledelsesressurs, arbeidstidsordninger.

Framtidsretta areal inne og ute. Krav til universell utforming må følges.

Økonomi

Kostnader for dette alternativet er 83 millioner. I tillegg kommer kostnader midlertidig drift en barnehage, tomt ny barnehage og infrastruktur. Kostnader til rivning av Selsverket faller bort, mens kostnader til tomt kommer i tillegg.

9.5 Tabelloversikt over investeringskostnader pr alternativ

Beskrivelse	Alternativ			
	1a	2	3a	3b
	Ombygging og utbygging av begge barnehager	Nybygg Ottabragden og ombygging/utbygging Selsverket	Rive og bygge nytt i begge barnehager	Bygge nytt på Ottabragden og ny barnehage på ny tomt for Selsverket
Riving/ sanering	-	1 mill	1 mill	1 mill
Inventar/ utstyr	4 mill	4 mill	4 mill	4 mill
Ombygging	18 mill	7 mill	-	-
Nybygg	46 mill	61 mill	71 mill	71 mill
Uteområde	7 mill	7 mill	7 mill	7 mill
Investerings-kostnad	74 mill	80 mill	83 mill	83 mill

9.6 Vurdering av alternativene

Vurderingen av eksisterende bygninger viser at det er behov for omfattende ombygging av eksisterende bygg, og utfordringer knyttet til utbygging. Arealanalysen bekrefter funn fra rapporten fra 2017, Vurdering av barnehagebygg (Norconsult 2017). I tillegg bekrefter analysen mangler knyttet til ulike myndighetskrav.

En utbygging av eksisterende bygg vil utløse behov for en ny godkjenning av barnehagen. På bakgrunn av informasjon og vurdering av byggene, er det sannsynlig at behovet for ombygging vil være så omfattende at det vil kreve en tung ombygging. Den viktigste etterspørselsdriveren etter barnehageplasser er beliggenhet. Det vil derfor være et viktig mål for kommunen å ha barnehagekapasiteten der folk bor og jobber. I en kommune med både private og kommunale barnehager, er det viktig å ha god dialog i forhold til driftsgrunnlaget og fremtidsplaner til hver enkelt privat aktør. I små kommuner, med få barnehager, kan nedleggelse av en barnehage få store konsekvenser for barnehagedekningen.

En organisering av samfunnet der over 90% av alle barn går i barnehage, krever at både pedagogiske, bygningsmessige og sikkerhetsmessige forhold er ivarettatt. Barndommen er den mest sårbare utviklingsfasen. Møte med mennesker og miljø, kan være avgjørende for resten

av livet. Miljørettet helsevern for barnehager stiller derfor krav til lysforhold, lydforhold, oppvarming, luftkvalitet og renhold i barnehagene. Disse kravene er omtalt i Areal- og kapasitetsvurdering, fremtidig barnehagestruktur i Sel kommune punkt 4.2.

Et nytt barnehageanlegg vil gi helt andre fysiske rammer og funksjonalitet enn eksisterende barnehagebygg. Norconsults arealprogram er arealeffektivt, og har en arealfordeling som er dimensjonert for en god sammenheng mellom organisering og pedagogikk. Arealprogrammet er utarbeidet med Sel kommune sin arealnorm for barnehage. I vedtektene for Sel kommune revidert den 3.2.2020 er leke- og oppholdsareal 4 m² pr. barn over 3 år og 6 m² for barn under 3 år.

Utredningen viser ulike utfordringer med ombygging og utvidelse av de to barnehagene Ottbragden og Selsverket. Norconsult sitt arealprogram er brukt som veiledende arealer for å utvikle to fremtidsrettede barnehageanlegg på de eksisterende tomter. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til endelig arealramme. Ved ombygging av Ottbragden og Selsverket (alternativ 1) må det derfor regnes med at arealbehovet muligens blir større ved å bygge ut eksisterende bygg, enn å bygge nye barnehager. Ottbragden har et begrenset tomteareal, som gjør at det ikke vil være mulig å utvide utover 60 plasser. Det er også knyttet stor usikkerhet til muligheten for å tilpasse nye arealer til bygningens arkitektur og beliggenhet på tomten. Selsverket har flere hensynssoner som begrenser utbygging. Barnehagen ligger også et godt stykke fra Otta sentrum. En lokasjon som ikke oppleves sentral, kan medføre utfordringer med å tiltrekke seg søkere. Ved utvikling av Selsverket, som beskrevet, vil den største kommunale barnehagen ligge utenfor Otta sentrum. Investeringskostnadene er i denne utredningen vurdert å være noe lavere ved ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger, enn det vil være for nybygg. På den andre siden, kan nye barnehageanlegg bygges mer arealeffektive og være mer fremtidsrettet med tanke på både miljø og pedagogikk. FDV – kostnader vil antagelig være lavere dersom det bygges nye barnehager, fremfor å videreføre eksisterende bygninger. En helhetsvurdering av bygning, tomteutnyttelse og arealkapasitet av Ottbragden, veier for å rive bygningen og bygge opp en ny og mer arealeffektiv løsning (alternativ 2 og 3). Ved Selsverket ville det være mulighet for å benytte mer av tomtearealet dersom bygningen rives, og det bygges opp en ny bygning som fungerer som et vern mot støy fra veien. Det er imidlertid flere hensyn å ta på tomten, og dersom det skal bygges en større barnehage der, kan dette komme i konflikt med de ulike hensynene. Dersom barnehagens behov for arealer og aktivitet må vike for ulike hensyn, bør det vurderes å bygge en ny barnehage på en annen tomt. Et alternativ til å bygge ut Selsverket, er å vurdere om det finnes en mer sentral plassering for en barnehage for 96 barn (alternativ 3 b). En ny barnehage sentralt på Otta vil kunne benytte seg av og samarbeide med, sentrale funksjoner og aktiviteter som idrettshall, bibliotek, skole, og de andre barnehagene.

10 Skole på Elvebakken og en ny barnehage på Nyhusom

Det tidligere Elvebakken-alternativet inneholdt å bygge ny Otta skole 1-7 på Elvebakken, ny hall ved eksisterende Ottahall og ombygging av Nyhusom barnehage til en barnehage for 156 enheter. Det totale kostnadsbildet for dette alternativet var i 2019 (indeksregulert 2017-tall) beregnet slik:

- Tilpassing Nyhusom til barnehage: Kr. 13,3 mill.
- Ny Otta skole 1-7 på Elvebakken: Kr. 94,0 mill.
- Ny hall i tilknytning til Ottahallen: Kr. 52,7 mill.
- Infrastruktur, prisjustering, gangveg,
VA, busslomme, fjernvarmeomlegging,
Uteområde, flytte trafostasjoner: Kr.44,5 mill.

Totalt skole, hall, barnehage: kr. 227.5 mill.

10.1 Vurdering av Elvebakken og Nyhusom

Elvebakken er kommunalt eid. Området er regulert til offentlig formål i gjeldende reguleringsplan og sentrumsformål i kommuneplanens arealdel. Tomtens areal er på til sammen 19,8 DAA, sett i sammenheng med grøntareal mellom Elvebakken og Otta ungdomsskole. Dette arealet er eid av Sel kommune.

Sel kommune utarbeida i 2017 en [Utredningsrapport Oppvekst](#), denne tok for seg barnehagestruktur for Otta krets og ny Otta skole 1-7, samt løsning for hall.

10.1.1 Skred

Tomten er ikke utsatt for skred.

10.1.2 Flom

Hele tomten er utsatt for flom med gjentaksintervall 1/200. Dersom Gudbrandsdalslågen og Ottaelva har flomtopp samtidig, stiger grunnvannet opp igjennom de permeable massene i grunnen. NVE planlegger som tidligere beskrevet flomsikring langs Gudbrandsdalslågen slik at Otta sentrum sikres mot 200-årsflom. Det må påregnes at det kan bli behov for heving av grunnen der bygget skal stå, samt krav til grunnmurshøyde, dersom et nytt skolebygg skal tas i bruk på Elvebakken før flomsikring av Otta sentrum er utført. Dette er tatt med i kalkylen. Ved utforming av bygget skal det tas hensyn til påregnelige flomveier, og inn- og utganger skal legges deretter. Grønnstruktur skal også benyttes som lokal overvannshåndtering.

10.1.3 Trafikkforhold og støy

Kjøreatkomst til tomten er Skansen, dette er i dag er en trafikkert vei som leder inn i et område bestående av ungdomsskole, videregående skole og næringsvirksomhet. Det er

varierte trafikk. Norconsult gjennomførte i [2019 en trafikkanalyse for Skansenområdet](#). Beregninger for dagens situasjon i kryssene rv. 15 x Skansen x Mullersgate og Skansen x Johan Nygårds gate, basert på trafikktegninger fra 2013, viser god trafikkavvikling i begge kryss i både morgen- og ettermiddagsrush. Etter sammenslåing av Otta skole fra Nyhusom og sentrum til ny beliggenhet i Skansen, er det anslått en økning på ÅDT ca. 360 i Skansen, fordelt på ca. 150 kjøretøy i makstimen om morgenen og ca. 110 kjøretøy i makstimen om ettermiddagen. Beregninger etter sammenslåing av barneskolen viser at det fortsatt er god trafikkavvikling i begge kryss. Beregningsresultater fra følsomhetsanalysen viser at kryssene tåler en vekst på mellom 40 og 50 % før avviklingen blir mindre tilfredsstillende (belastningsgrad over 0,85). Det anbefales å etablere fartsdumper og opphøre og merke opp gangfeltene i Skansen for å bedre trafikksikkerheten. Bygging av bru over til Selsverket slik at lastebiler/trailere til næring og industri benytter denne i stedet for å kjøre til Skansen via rv. 15, vurderes som marginale konsekvenser i kryssene som er vurdert i denne analysen, og i deler av Skansen som blir avlastet.

For myke trafikanter er det fortau langs østsiden av Skansen fra krysset Johan Nygårds gate til Nord-Gudbrandsdal vidaregåande skule. I tillegg er det gang- og sykkelstige nordover i Otta kultur- og næringspark på vestsiden av Gudbrandsdalslågen.

Enkel støyberegning i kommuneplanens arealdel viser at nesten halve eiendommen i øst berøres av gul støyson (55 – 65 desibel) fra E6. Støykartlegging i forbindelse med detaljreguleringsplan Otta sentrum nord viser at støy fra Skansen berører halvparten av den østre delen av "sagtomten". Elvebakken ligger utenfor planområdets støyberegning, men ut fra utstrekningen på "sagtomten" kan det antas at ca. halve Elvebakken i vest berøres av gul støyson. Med bakgrunn i dette, må det antas at hele tomten vil være utsatt for støy. Dersom det etableres en barnehage eller barneskole på tomten, må støydempende tiltak iverksettes. Det kan gjøres gjennom f.eks. plassering og utforming av bygget og støydempende gjerder.

I Elvebakken-området ligger både ungdomsskole, idrettshall, idrettsanlegg, vidaregåande skole og kulturhus. Derfor er det aktuelt å se på alternative muligheter for parkering for hele området. Dette ble nærmere beskrevet i kap. 6.0. i [Utredningsrapporten fra 2017](#). Dersom en i tillegg legger til grunn at en ny skole bygges i to etasjer, vil det totale arealbehovet for en skole på Elvebakken bli justert ned til 17 100 m². Tomten på Elvebakken og det tilgrensede grøntarealet ved Otta ungdomsskole vil dermed tilfredsstille arealbehovet til en ny Otta skole 1 - 7. Dette vil medføre at Otta ungdomsskole får redusert sitt uteareal fra 15 100 m² til 7 800 m². Det er en felles forståelse i skoleledelsen at grøntarealet mellom ungdomsskole og Elvebakkentomta skal utvikles i fellesskap. Ungdomsskolen har i dag tilgang til ballbinge nord for skolen, samt nærliggende idrettsanlegg. Dette området ligger ikke på ungdomsskolen sin tomt, og er således ikke medregnet i dagens uteareal. Det ble satt i gang et samarbeidsprosjekt mellom skolene (Otta skole og Otta ungdomsskole) og Otta idrettslag i 2019 for å se på hvordan en sammen kunne skape et helhetlig område der idrettsparken ble en naturlig del av uteområdene til skolene, og der skolene sammen med idrettsparken dannet

et nærmiljøanlegg for sentrumsbesøkende. Dette arbeidet ble stilt i bero som følge av budsjettvedtaket for 2020.

Nyhusom er allerede presentert med vurderinger om ulike forhold når det gjelder skoleformål. Når trafikken er størst ved henting og levering, oppleves trafikkbildet inne på Nyhusom som utfordrende. Ved etablering av en barnehage på Nyhusom, kan det forventes en endring i forholdene. Blant annet vil det ikke være behov for busstransport i forbindelse med barnehagen, men flere parkeringsplasser der foreldre kan parkere for å hente og levere barna. Ved en ombygging og utvidelse til en 1 – 7-skole vil det bli en økning av elever som blir kjørt til skolen.

Ny planlagt rundkjøring i krysset ved riksvei 15 og Selsvegen vil forbedre kryssløsningen for kjørende inn på Selsvegen. For myke trafikanter går det et fortau langs fylkesvei 2614 til krysset ved Nordigard. Derfra er Sygardsvegen gang- og sykkelvei fram til Nyhusom. Fra rådhuset er det 40 km-sone til man er forbi innkjøringen til Nordigard/Sygardsvegen. I tillegg er det mellom rådhuset og krysset Nordigard/Sygardsvegen to fartsdumper i fylkesveien. Langs fortauet mangler det stedvis overgangsfelt ved kryssende utkjøringsveier. Oppsittere i Sygardsvegen 17, Nyhusom gård, benytter Sygardsvegen som atkomstvei til eiendommen.

Enkel støyberegning for fylkesvei 2614 viser at gul støysone delvis berører eiendommen i øst. Gul støysone vil si 55 – 65 desibel, og er betegnelse på en vurderingssone hvor utbygging tillates hvis det blir gjennomført støydempingstiltak. Sammenlignet med Elvebakken-tomten, har denne tomten gjennomsnittlig lavere støynivå.

11 Kommunedirektørens oppsummering og tilråkning

11.1 En økonomisk sammenstilling av de ulike modellene

Nedenfor er de ulike løsningene for skole og barnehager synliggjort med prisestimat. Der nest er skole og bhg koplet sammen til 4 ulike modeller for en helhetlig modell for skole-og barnehageløsning. Investeringskostnadene for de ulike barnehagealternativene har små forskjeller, fra 76 mill.kr. til 83 mill.kr. I det store bildet vil ikke disse marginale forskjellene på kostnader for de ulike barnehagealternativene ha noen betydning på den helhetlige investeringsbildet. For å forenkle tallmodellen, har en derfor valgt å sette en lik rund sum for alle barnehagealternativene. Et vedtak må derfor inneholde enten modellnavn (A, B, C eller D) eller det må inneholde numrene til begge alternativ. I denne sammenhengen skal tallkombinasjonen benevnes med tallet for skole først, deretter tallet for barnehage.

	Alt 0 (tabell 10-1)	Alt 1 (Tabell 10-2)	Alt 2 (tabell 10-3)	Elvebakken alternativet	Note
Skolebygg (huskostnad)	45 989 000	57 356 000	80 360 000	80 000 000	1)
Skole - utenomhus	4 200 000	2 800 000	21 000 000	6 500 000	
Skole- generelle kostnader	10 124 000	12 101 700	15 288 000	Inkl i skolebygg	
Skole - tilpassing av eksisterende bygg	2 000 000	2 000 000	0	0	
Skole - midlertidig skole i byggeperiode	0	7 500 000	18 000 000	0	x)
Skole - Riving av bygg	0	585 000	2 496 000	0	2)
Skole - Flomsikring - oppfylling av tomt	0	0	12 000 000	6 000 000	3)
Skole - Flomsikring - pillarer midtbygg	0	4 000 000	0	0	
Mva	15 578 000	21 585 675	37 286 150	23 125 000	4)
Skole - forventede tillegg	5 452 423	7 554 986	13 050 153	Inkl i skolebygg	
Skole - usikkerhetsavsetning	3 115 670	4 317 135	7 457 230	Inkl i skolebygg	
Indeksregulert 2017-2020				8 500 000	
Møbler stipulert fra administrasjonen	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	
Sum skole	90 459 093	123 800 496	210 937 533	128 125 000	
Barnehagealternativene	Barnehagebygg	Barnehagebygg	Barnehagebygg	Alt. Nyhusom	
Barnehagebygg alt. 1 (kap. 7.5)	74 000 000	74 000 000	74 000 000	13 500 000	5), 5a)
Uteområde				2 000 000	
Barnehage - midlert. barnehage i byggeper.	6 000 000	6 000 000	6 000 000	0	
Indeksregulert 2017-2020				1 148 000	
Sum barnehage med alt. 1 (rimeligste løsning)	80 000 000	80 000 000	80 000 000	16 648 000	
Tiltak flom (10.3.4)	Inkl i sum skole	Inkl i sum skole	Inkl i sum skole	Inkl i sum skole	
Oppgradering Skansen (10.4.2)	5 000 000	5 000 000	5 000 000		6)
Gangveger Nyhusom (10.4.3)	1 800 000	1 800 000	1 800 000		6)
Park.areal/Bussoppstill. Nyhusom (10.4.4)	1 800 000	1 800 000	1 800 000		6)
Park.areal Skansen (10.4.5)	1 400 000	1 400 000	1 400 000		6)
Skredsikring (10.2)	3 400 000		3 400 000		6)
Skansen / Gang / sykkelveg ca 860 meter				9 800 000	7)
Skansen / hall Flytting trafostasjoner 2 stk				1 300 000	7)
Busslommer langs skansen 2 stk				3 000 000	7)
Omlagging fjernvarme				1 500 000	7)
VA grøft inkl ledning omlagging Skansen				6 000 000	7)
Sum tillegg	13 400 000	10 000 000	13 400 000	21 600 000	
Bru	24 000 000	24 000 000	24 000 000	0	
<i>Hall prisalt. 1 (norsk prisbok)</i>	<i>87 750 000</i>	<i>87 750 000</i>	<i>87 750 000</i>	<i>87 750 000</i>	
Hall prisalt.2 (egne ref. fra Norconsult)	60 610 000	60 610 000	60 610 000	60 610 000	
Total med hall prisalt. 1 og barnehage alt. 1	296 000 000	326 000 000	417 000 000	255 000 000	
Total med hall prisalt. 2	269 000 000	299 000 000	389 000 000	227 000 000	

Driftskonsekvenser med hall prisalternativ 2					
Årlige lånekostnader	10 217 000	11 384 000	14 876 000	8 580 000	a)
Innsparing barnehager	-1 360 000	-1 360 000	-1 360 000	-1 950 000	
Innsparing samordning skolebygg	-150 000	-150 000	-150 000	-300 000	b)
Økte driftsutgifter ny hall	300 000	300 000	300 000	300 000	
SUM årlige driftskonsekvenser alt 1	9 007 000	10 174 000	13 666 000	6 630 000	
Alternativ hall nr 1 øker driftsutg. årlig med	1 143 000	1 143 000	1 143 000	1 143 000	
Sum årlige driftskonsekvenser med hall nr. 2	10 150 000	11 317 000	14 809 000	7 773 000	
Økning årlige dr.utgifter med barnehage alt. 2	230 000	230 000	230 000		
Økning årlige dr.utgifter med barnehage alt 3a/b	350 000	350 000	350 000		
Differanse drift fra rimeligste alternativ:	2 377 000	3 544 000	7 036 000	0	
Noter:					
1) Elvebakken vedtak i 2017 var inkl. mva. Nettobeløp nå og mva spesifisert på egen linje.					
x) Administrasjonen mener at det må påregnes kostnader til midlertidig drift også ved alternativ 0 på skole.					
2) Riving av samfunnshus ligger inne i byggekostnad Hall					
3) Planlagt heving tomt Elvebakken, gjennomsnitt en meters heving på 19 dekar tomt.					
4) Tall over mva linjen er nettobeløp, og alle tall nedenfor mva linjen er brutto beløp inkl. mva					
5) Totalt inkl. riving, sanering, inventar, ombygging, nybygg og uteområde					
5a) Brukt rimeligste investeringsalternativ 1 på kr 74 mill. Alternativ 2 har kostnad 80 mill og alternativ 3a) og 3b) kr 83 mill.					
6) Jf. Norconsult rapport Ny Otta skole 1-7 Nyhusom.					
7) Tilleggsarbeid ved skole Elvebakken infrastruktur ved skole, Skansenveien utover vedtak 2017					
a) Låneforutsetninger 35 års avdragstid og 2 % rente					
b) Driftsutgifter heis bru er inkludert her.					

Tabell 11-1 En skjematisk fremstilling av de ulike alternativene til løsning for ny Otta skole 1-7 med hall og barnehagestruktur. Modellen sier også noe om hva de ulike modellene vil koste å drifte årlig.

NVE leverte et flomsikringskonsept for sikringstiltak av Otta sentrum til Sel kommune 31.3.2020. Under forutsetning av at NVE får nødvendige bevilgninger over kommende statsbudsjett og Sel kommune vedtar de nødvendige tiltak, kan man vente oppstart av flomsikringsarbeidet på Otta i løpet av 2021/22. Kostnadsestimatet for flomsikring av Otta sentrum er 230 mill,- distriktsandelen er på ca 20% (ca 46 mill) av totalsummen. Kostnader til vedlikehold og drift av anleggene, samt andre kostnader (grunnerverv, leieavtaler, ev. erstatning etc.) er ikke inkludert i disse kostnadene. Før flomsikringstiltak er utført må alle flomutsatte tomter sikres i hvert enkelt tilfelle. Om NVE flomsikrer Otta sentrum før bygging av barnehager og skole vil flomsikringskravet falle bort.

11.2 Helhetlig vurdering

Den demografiske utviklingen med forskyvninger av alderssammensetning, og en stadig aldrende befolkning vil gi Sel kommune utfordringer i årene som kommer. Dette medfører at en må vri ressursbruken fra barn og unge, og sikre tilstrekkelige ressurser for å møte behovene i en aldrende befolkning. På bakgrunn av denne utviklingen reduseres inntekter til kommunen i form av frie inntekter fra staten. Dette har vært kjent for Sel kommune siden skoleutredning i 2013. Dersom investeringene skal dekkes innenfor ramme 2, vil dette bety

kutt i stillinger. Som kjent har både skole og barnehage et marginalt driftsbudsjett og kutt i stillinger utfordre bemanningskrav etter loven.

Tilstanden på bygningsmassene våre tilsier at det er nødvendig å få på plass en ny Otta skole 1-7 og ny barnehagestruktur med nye bygg. Inkluderende barnehage- og skolemiljø til barnas beste er et overordna prinsippene for gode skoler og barnehager. Arbeid mot mobbing i skolen har hatt høy prioritet på alle nivåer i skolesystemet her til lands i senere tiår, fra klassenivå til Storting og regjering. I Sel kommune deltar barnehagene og skolene i utviklingsarbeid knyttet til inkluderende barnehage- og skolemiljø der målet er at alle barn skal ha en opplevelse av trygghet og å høre til. Å øke de ansattes kompetanse i å avdekke mekanismer i samspillet mellom barna som motvirker inkludering er en del av utviklingsarbeidet både i skole og barnehage.

Dette er avgjørelser som vil gi inngripen i tidlig innsatsarbeidet for barn og unge i et 50-100 års perspektiv. FNs konvensjon om barns rettigheter av 20. november 1989, artikkel 3, slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende syn ved alle handlinger som berører barn enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer. I saker som omhandler endringer knyttet til skole og barnehager må kommunen gjøre en helhetlig vurdering av hva som er til barnets beste.

11.2.1 Skole

Et oversiktlig skolebygg og barnehagebygg gjør det lettere for de voksne å oppdage uønsket atferd og å følge opp og observere barn og elever på en god måte. Ved bygging av en ny skole må det derfor velges et alternativ som retter fokus mot tiltak i det fysiske miljøet som kan bidra til å fremme et inkluderende miljø og opplevelsen av å høre til. Ett nytt skolebygg der 1-7 er samlet under ett tak og kroppsøvningsfasiliteter er i oversiktlig nærhet er den optimale løsningen for ny Otta skole. Et inkluderende skolemiljø krever oversiktlige, åpne inne-og utemiljø med mulighet for å kunne gå tørrskodd mellom undervisningsarealene. Skoleutredningen viser 4 ulike alternativ til løsning.

Alternativ 0 gir ikke mulighet for tørrskodd forbindelse, og løsningen fremstår totalt sett som lite funksjonell og fleksibel. Det vil bli store avstander i bygget, og løsningen gir liten mulighet for at det fysiske skolemiljøet bidrar til å fremme et trygt, godt og inkluderende skolemiljø. Arbeidsplassene for lærere er plassert ulike steder i bygget. Dette oppleves ikke som god tilrettelegging for samhandling på tvers av trinn.

Alternativ 1 legger til rette for færre overgangssituasjoner med av-og påkledning, og et bedre arbeidsforhold for ansatte. Det vil bli store avstander i bygget, og bygget fremstår som uoversiktlig. Det fysiske skolemiljøet bidrar i mindre grad til å gremme et trygt, godt og inkluderende skolemiljø. Lærerarbeidsplasser er spredt i bygget, noe som ikke er i tråd med utarbeidet rom-og funksjonsprogram.

Alternativ 2 vil i større grad enn alternativ 0 og 1 ivareta føringene i rom-og funksjonsprogrammet. En vil oppnå høyere grad av ivaretagelse av sentrale prinsipper som

funksjonalitet, fleksibilitet, arealeffektivitet, inkluderende skolemiljø og arbeidsmiljø, bortsett fra når det gjelder kroppsøvingsfaget. Elevene må gå over brua som krysser både jernbane og to veger for å komme til hallen. Denne løsningen fremmer ikke fullt ut gode inkluderende skolemiljø eller retten til å få delta i alle skolesammenhenger på samme vilkår.

Kommunedirektøren stiller spørsmål ved vurderingen om at det ikke er nødvendig med noe midlertidig drift ved alternativ 0. Det er vanskelig å se for seg sammenkopling av bygg og lett oppussing av eksisterende bygningsmasse mens byggene er i bruk. En vurderer det derfor slik at det også for dette alternativet må legges inn noe midler til dette. Samlet sett vurderer kommunedirektøren det som forsvarlig å ha skole og kroppsøvingslokaler på to lokasjoner, men det vil medføre betydelige begrensende rammebetingelser knyttet til den daglige driften, bruk av undervisningstid til forflytning og risiko knyttet til trygt og godt skolemiljø. Ved valg av Elvebakkenalternativet, vil skolene driftes normalt helt til bygget er ferdig. Elvebakkenalternativet inneholder et alternativ med ny skole tuftet på rom-og funksjonsprogrammet utarbeidet av Otta skole i 2019, og en tilrettelagt fremtidsretta barnehage med 156 enheter på Nyhusom. Ved en heving av tomt på Elvebakken vil en kunne bygge og ta i bruk skolen uavhengig av når NVE sine flomtiltak er ferdigstilte.

11.2.2 Barnehage

Etter utbygging av Ottbragden- og Selsverket barnehage vil Sel kommune har en barnehagekapasitet på 360 barneenheter fordelt på fem kommunale barnehager og to private barnehager. Utbygging av de to barnehagene vil føre til større barnehagekapasitet i Sel kommune. Begrensningene i tomte til Ottbragden barnehage, gjør at kapasiteten i de to barnehagene ikke kan fordeles likt. Selsverket barnehage ligger et stykke utenfor Otta sentrum. Den største etterspørselsdriveren i barnehage er nær beliggenhet ift. hjem og arbeid.

Vurderinger av de ulike alternativene viser at det vil være en fordel å bygge helt nytt for å finne en god løsning for "fotavtrykk" bygg på de aktuelle tomtene Selsverket og Ottbragden med tanke på mer arealeffektive og fremtidsrettede løsninger. Ut fra søkermassen ser en at det er et press på sentrumsområdet for plasser slik at å legge den største barnehagen til Selsverket vil ikke samsvare med ønsker hos søkere til barnehageplasser. Nye bygg vil være mer kostnadseffektivt driftsmessig.

Se kap 7 i [Areal og kapasitetsvurdering](#). For alternativ 1, 2, 3a og 3b vil en påregne midlertidig drift under byggeperioden. Ved etablering av to sentrumsbarnehager vil byggeperioden strekke seg over en lengre periode, helt opp imot 5 år. Dersom en velger barnehage ved Nyhusom, kan barnehagene opprettholde drift i eksisterende bygg i byggeperioden, og byggeperioden vil kunne gjennomføres på et halvt år etter at skole står ferdig. Det må sees på strakstiltak mot støy ved Selsverket og ved Heggelund, og det må gjøres en vurdering i forsvarlighet når det gjelder rasfare ved Heggelund.

11.2.3 Bru

Inkluderende skolemiljø forutsetter at gangbrua ivaretar gjeldende krav til universell utforming. Eksisterende gangbru tilfredsstiller ikke gjeldende krav til stigningsforhold for universell utforming i Byggeteknisk forskrift. Skal man tilfredsstille disse kravene, må hele brua bygges om. Norconsult har synliggjort to alternativer til løsninger her, hvor bare det ene forslaget oppfyller kravene til universell utforming. Universell utforming er et element som definerer hvorvidt alle elever kan inkluderes i ordinær skoledrift, og er en forutsetning for all tjenesteproduksjon i Sel kommune. Brua vil være i daglig bruk 320 grunnskoleelever og vil slik sett være en integrert del av skoleområdet til nye Otta skole. I tillegg vil det være en del av de ansattes område å jobbe på. Sel kommune som lokal planmyndighet og som lokal barnehagemyndighet med ansvar for universell utforming kan ikke gå for en bruløsning som ikke innfrir universell utforming.

Uavhengig om det skal være skole eller barnehage på Nyhusom må det vurderes støytiltak ut ifra kartlegging om gul sone et parti øst på tomten. Elvebakkenalternativet tar høyde for mulige endringer i private barnehager, og muliggjør en rasjonalisering av drift i skolene. Elvebakkenalternativet vil være hensiktsmessig i forbindelse med å få til uteområder for både eksisterende ungdomsskole og ny barneskole som kan henge sammen med idrettsparken, og samtidig danne et fint sentrumsinnslag, et nærmiljøanlegg for innbyggere og besøkene i Otta sentrum.

11.2.4 Hall

Om det skal vurderes en hall med takhøyde med 7 eller 9 meter vil ha liten innvirkning på investeringskostnaden. Det som må vurderes i dette tilfellet er hvilke driftskostnader dette vil gi på sikt i forhold til oppvarming. Takhøyde på ny hall har betydning for utmåling av tilskudd av spillemidler.

11.2.5 Kulturskole

Ved Elvebakkenalternativet legges det opp til en sambruk av lokaler for skole og kulturskole. I alternativ 0 og 1 på Nyhusom åpnes det ikke for like stor grad av sambruk av lokaler mellom skole og kulturskolen. Ved alternativ 2 vil en sambruk av lokaler være mulig. Denne løsningen betyr at kulturskolen får lokaler på begge sider av jernbanen.

Elvebakkenalternativet er etter kommunedirektøren sin vurdering det alternativet som er mest gunstig investeringsmessig, driftsmessig, mest fremtidsretta og innfrir de krav som er beskrevet over. En slik løsning vil tåle fremtidige svingninger i barnetall og tar høyde for eventuelle endringer i strukturer. Elvebakkenalternativet vil ivareta utarbeidet rom-og

funksjonsprogram for skolene. Dette alternativet er det optimale i forhold til fokus på et godt inkluderende skolemiljø. Alternativet peker seg ut som best for å ivareta kulturskolen sine behov for lokaler og fasiliteter til musikkundervisning, det vil være mest gunstig når det gjelder gåavstand til dansesal. Ved å lokalisere Otta skole 1-7 på Elvebakken muliggjør løsningen større grad av samhandling, sambruk og samarbeid med ungdomsskolen.

Elvebakken ivaretar fullt og helt premisset om universell utforming, og premisset om inkluderende barnehage- og skolemiljø.

For barnehagene vil dette bety at Sel kommune vil få en faglig og bemanningsmessig sterk barnehage med mulighet for rasjonalitet i drift. Mulighet for å bygge spes.pedteam vil være tilstede i en barnehage av slik størrelse. Elvebakkenalternativet er det eneste alternativet som ivaretar kommunen sitt ansvar og sikrer full barnehagedekning til enhver tid. Alternativet innebærer at en enkelt kan rigge nye tilbud ved eventuelle endringer i private barnehager. Det er en tverrfaglig bred enighet i kommuneledelsen om at dette alternativet vil gi våre barn og unge det beste utgangspunktet, og er dermed det alternativet som etter barnekonvensjonen blir vurdert til å være til barnets beste.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Ny Otta skole 1-7 for 320 elever blir bygd på Elvebakken, med ferdigstilling høsten 2022.
2. Ny barnehage for 156 enheter blir etablert på Nyhusom, med ferdigstilling januar 2023.
3. En ny hall anlegges i tilknytning til eksisterende Ottahall etter alternativ 2, med ferdigstilling høst 2022.
4. Arbeid med detaljprosjekteringer skal starte umiddelbart og vil konkludere på hva som er hensiktsmessig i fht utforming av barnehage, skole og hall, teknikk og materialvalg.
5. Det må finansieres en prosjektledelse med minimum 2 årsverk i perioden.
6. Investeringer og driftsmessige konsekvenser av vedtaket innarbeides i budsjett- og økonomiplan 2021-2024.

Utskrift av møtebok

Dato: 19.11.2019

Arkivsak: 2019/593-14

Saksbehandler:
Elin Fjeldberg
90737367

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
113/19	Formannskapet	26.11.2019
4/19	Partssammensatt utvalg	28.11.2019
22/19	Arbeidsmiljøutvalget	28.11.2019
7/19	Sel Ungdomsråd	28.11.2019
41/19	Driftsutvalget	02.12.2019
7/19	Eldrerådet	09.12.2019
6/19	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	09.12.2019
117/19	Kommunestyret	12.12.2019

Budsjett 2020 - økonomiplan 2020 - 2023

Vedlegg:

Budsjett 2020 – økonomiplan 2020-2023

Saksutredning

I henhold til Kommune-lovens § 44 skal kommunestyret selv vedta en økonomiplan som omfatter fire år, og som skal rulleres hvert kalenderår. Økonomiplanenes første år tilsvarer kommende kalenderårs budsjett. Ny kommunelov av 22.06.18 trer i kraft fra 01.01.2020, og økonomiforvaltning er hjemlet i kapittel 14.

Det er formannskapet som legger fram forslag til budsjett og økonomiplan. Det har vært arbeidsprosesser mellom formannskap og administrasjon gjennom flere møter, hvor innspill har vært drøftet. Formannskapet fremmer et saldert forslag til budsjett og økonomiplan som legges ut til offentlig høring i perioden 27.11.19 - 11.12.19.

I budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023, er det gjort vesentlige endringer fra budsjett- og økonomiplan for 2019-2022. Det er lagt opp til 3,5 % reduksjon ved alle virksomhetsområder, med unntak av rammeområde 2 -oppvekst, som har 2 % reduksjon. Utredning og ressursanalyser knyttet til framtidig bo- og tjenestetilbud innen helse- og omsorg påpeker at demografisk utvikling tilsier betydelig økt etterspørsel etter helsetjenester, og et behov for å effektivisere omsorgstrappen. I budsjett- og økonomiplanen er det derfor tatt utgangspunkt i at kommunen har behov for å dreie flere ressurser til helse- og omsorgstjenestene.

Budsjettdokument er handlingsplan for kommuneplanens samfunnsdel og er bygd opp på samme struktur. Aktivitetsendringer er beskrevet under de ulike rammeområdene i budsjettdokumentet, der også tiltak for å oppnå reduksjoner er beskrevet.

Investeringer

Det er lagt inn brutto investeringer med kr 74,3 mill. i økonomiplanperioden. Av dette er hovedplan for vann/avløp av vesentlige størrelse. Tidligere vedtak rundt Otta skole, sentrumsbarnehage og idrettshall er reversert, og nye løsninger for framtidens investeringer innenfor begge de store sektorene må prosjekteres parallelt i 2020. På bakgrunn av den økonomiske situasjonen og endra rammebetingelser er det forutsatt at investeringer for

oppvekst og pleie og omsorg må bidra til reduserte driftsutgifter. Dette arbeidet må utredes, og det legges opp til å rullere økonomiplanen innen 01.09.2020.

Finansiering av investeringer blir i hovedsak gjort med bruk av momskompensasjon, tilskudd fra Husbanken og lånemidler. Ny kommunelov stiller krav om at investeringene over tid skal ha en egenfinansiering som ivaretar kommunens økonomiske handleevne jfr. §14-10, femte ledd. På bakgrunn av dette er det lagt inn kr 5,8 mill. gjennom salg av fast eiendom, og salg av biler i 2020. Budsjettet er styrende for når en kan sette i gang prosjekt, og det skal være budsjettert på rett år. Utgiftsramme for prosjektet skal være basert på et realistisk overslag, og konsekvenser for driftsbudsjettet må være innarbeidet. Dette gjelder spesielt fremtidige forvaltnings, drifts- og vedlikeholdsutgifter.

Det er forutsatt at låneopptaket skal skje i andre halvår 2020, slik at avdrag ikke får virkning før i 2021. Overføring av restbevilgninger fra investeringsprosjekt fra 2019 til 2020 vil bli fremmet i egen sak til politisk behandling i etterkant av årsoppgjøret for 2019.

Det er lagt inn opptak av startlånmidler fra Husbanken med 6. mill. kroner årlig. Dette er midler som benyttes til videreutlån jfr. egne retningslinjer. Tidligere år har kommunen lånt 4 mill. til dette formålet. Det er liten mulighet for samfinansiering med annen bank, og dette fører til økt behov for å fullfinansiere med startlån. Tidligere erfaringer viser at det også er behov for å bruke av startlån til å refinansiere lån for barnefamilier. Dette er familier som har betjeningsevne, men som står i fare for å miste boligen.

Drift

Antall innbyggere er redusert med 48 personer fra 01.07.2018 til 01.07.19, som er telledatoer for overføring av frie inntekter fra staten. Skatt- og rammetilskudd øker med 3,02 %, som tilsvarer 10,8 mill. I dette regnestykket er det korrigert for at tidligere øremerkede midler blir innlemmet i rammetilskuddet til kommunen med 2,7 mill. kroner.

Lønn- og pensjonsutgiften utgjør i overkant av 67 % av driftsutgiftene, og økningen fra 2019 er estimert til 11,1 mill. kroner. Utover dette er det lagt inn nye tiltak som følge av tidligere ubalanse i budsjettet, og andre aktivitetsendringer som er vurdert som såkalte mål-tiltak.

Økonomiplanen for 2019-2022 forutsatte at driftsnivået måtte reduseres med ca. 10 mill. fordelt på 2020 og 2021 – og videre gjennom perioden. Dette var en forutsetning for å oppnå riktig driftsnivå, som igjen kunne forsvare store investeringer. Kommunedirektøren har fulgt opp vedtaket ved å utrede 3,5% og 2% kutt, som ble presentert på dialogkonferansen 11. juni. Videre ble det vedtatt en egen prinsippsak i kommunestyret den 23.09, som oppfølging av konsekvensvurderte reduksjoner. Gjennom dette arbeidet har kommunedirektøren lagt vekt på involvering med både hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.

Demografisk utvikling, investeringsvolum og redusert tilskudd fra staten er noen av faktorene som påvirker økonomiplanens driftsdel negativt i den forstand at inntektene er redusert og utgiftene øker. Det er lagt som en forutsetning at driftsrammene for barnehagene reduseres med kr 3,5 mill. fra 2022. Dette vil forutsette en strukturendring med færre barnehager og mer effektiv drift. Pleie og omsorg øker med kr 4 mill. fra 2022, og det er forventet at behovet er større enn den økonomiske rammen kan dekke opp for. Det er derfor helt avgjørende at både struktur, effektivitet, kompetanse og digitalisering bidrar til at innbyggerne får nødvendige helsetjenester.

Kraftutbygging bidrar positivt med kr 5 mill. i eiendomsskatteinntekter i perioden, og dette er forutsatt avsatt til disposisjonsfond med kr 3,7 mill. Tidligere prinsippvedtak om å avsette fullt ut kraftinntektene er ikke innfridd som en følge av det ikke er funnet tilstrekkelig inndekning.

Samlet eiendomsskatt er i sum lagt inn med kr 24 mill., som er kr 0,8 mill. i reduksjon fra opprinnelig budsjett i 2019. Eiendomsskatten er utskrevet med generell skattesats på 7 promille. Denne satsen er differensiert for boliger og fritidseiendommer, og skrives ut med 5 promille. Fra 2020 er det endring i obligatorisk reduksjonsfaktor, som kommer til fradrag på taksten. Det er vedtatt at dette skal gjelde for både boliger og fritidseiendommer med 30% fra 2020. Tidligere har det vært 20% reduksjonsfaktor kun for boliger. Fra 2021 er det lagt til

grunn at eiendomsskatten skrives ut med 4 promille, som er en varslet endring fra regjeringen. Det er videre lagt til grunn at bunnfradraget med kr 0,1 mill. blir fjernet.

Økonomiske handlingsregler

For å oppnå økonomisk balanse og korrigert netto driftsresultat med 1,75 %, må driftsnivået reduseres vesentlig gjennom omstilling og effektivisering. Det er vurdert at måltallet på 1,75 % ikke er realistisk å oppnå, og det er derfor lagt til grunn korrigert netto driftsresultat i planperioden med henholdsvis 0,72 %, 0,83 %, 1,73 % og 1,87 %. Dette hensyntar ikke fremtidige investeringer innenfor skole og helse/omsorg. Det er en stor risiko for at nivået på netto driftsresultat ikke er tilstrekkelig for å dekke fremtidige finansutgifter knyttet til investeringene.

Disposisjonsfond vil etter dagens estimater utgjør i planperioden henholdsvis 9,09%, 9,74 %, 11,18 % og 12,78 %. Det er avgjørende at antall enkeltsaker begrenses, og ikke utgjør vesentlige summer mellom rullering av budsjett og økonomiplanen.

Netto lånegjeld vil utgjør 83,4 % i 2020. Videre i planperioden er det framskrevet omtrent samme nivå som i 2020. Framskrivningen ivaretar ikke større investeringer som skal prosjekteres i 2020. Det er lagt inn midler til planlegging og prosjekteringer i 2020 med hensikt om å innarbeide større investeringer de to siste årene i planperioden. Siden disse prosjektene blir innarbeidet ved rullering i av planen i 2020, med mulig oppstart i 2022, er det stor risiko for at det ikke er mulig å effektivere nødvendige driftstiltak som skal bidra til å redusere utgiftene og frigjøre midler til finansiering av investeringene.

Vurdering

Forutsetning for investering er økonomisk handlingsrom for å dekke finansutgifter. Det var lagt til grunn i økonomiplan for 2019-2022 at investering i barnehage skulle utløse reduksjon i driftsutgifter, som dermed skulle bidra til å finansiere investeringer for skole og hall.

Gjennom 2019 har forutsetningene endret seg på flere måter:

- Rapportering pr. 2. tertial viser at driftsnivå på enkelte virksomheter er for stort. Dette ble vedtatt inndeckt ved bruk av fond i 2019. I tillegg er enkeltsaker også finansiert ved bruk av fond gjennom året. Dette har i sum bidratt til reduksjon av fondsreserven og redusert nivå på handlingsregel 2, som nå er beregnet til 9%
- Overføring fra staten gjennom rammetilskudd dekker ikke lønns- og pensjonsveksten i 2020
- Prisveksten på kjøp av varer og tjenester blir ikke kompensert
- Nye oppgaver må finansieres
- Statlige føringer for eiendomsskatt – makssats promille, høyere reduksjonsfaktor
- Større reduksjon integreringstilskudd enn tidligere beregnet
- Brann Sel sjukeheim

Summen av dette fører til at driftsnivået blir for høyt. Det er ikke mulig å finne midler til å dekke økte renter og avdrag, med mindre det finnes innsparingsmuligheter på struktur. Som en konsekvens av reversering av tidligere vedtak, og demografiske endringer, er det det lagt opp til at fremtidsløsningene skal prosjekteres i 2020.

Det er lagt inn en forutsetning om at utgiftene til barnehage skal reduseres med kr 3,5 mill. i 2022. Det viktigste prinsippvedtaket blir derfor i løpet av 2020 fremtidig drift av barnehager.

På grunn av endrede forutsetninger gjennom året har det ikke vært mulig å få innarbeidet alle investeringene som er påkrevd innenfor oppvekst og helse/omsorg. Økonomiplanen for 2021-2024 må derfor rulleres innen 01.09.2020. Dette for å oppnå en plan som ivaretar alle investeringen, der rekkefølge er avgjørende og driftskonsekvensene må utredes. Dette må belyses i en sammenheng som sikrer økonomisk bærekraft i henhold til demografisk utvikling.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar årsbudsjettet for 2020 og økonomiplan for 2020-2023 med disse forutsetningene:

1. Nye låneopptak i 2020 blir gjennomført som serielån i medhold av gjeldende finansreglement for Sel kommune. Lånebeløpet settes til inntil kr. 57,3 mill. I tillegg kommer låneopptak på overførte investeringer fra 2019 til 2020, jf. egen kommunestyresak.
2. Lån til videre utlån fra Husbanken (startlån) tas opp med inntil kr. 6 mill.
3. Gebyrer og betalingssatser vedtas i egen sak.
4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2020: *faste eiendommer i hele kommunen jfr. eiendomsskatteloven § 3 første ledd, bokstav a.*
 - Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med to syvendedeler i 2020 (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt.)
 - Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. esktl. §11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med sjøvtendige bustaddelar for skatteåret 2020 er 5 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 7 promille (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt).
 - For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1)
 - For eiendommer med samlet skatt over kr. 600 pr år skal eiendomsskatten betales i 4 eller 12 terminer (avhengig av inngått avtale med Sel kommune), jfr. esktl. § 25 første ledd. For øvrige skal eiendomsskatten betales i en termin pr. år.
 - For skatteåret 2020 fritas eiendom eid av stiftelser og institusjoner med allmennyttig formål, som oppført på fritaksliste 2020 i medhold av esktl. § 7, bokstav a. For skatteåret 2020 fritas videre eiendom av historisk verdi som oppført på fritaksliste 2020 i medhold av esktl. § 7, bokstav b. Nyoppførte boliger som brukes til bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7, bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Fritaksliste med oversikt over forslag over eiendommer som kan fritas etter § 7 i eiendomsskatteloven blir fremmet i egen sak for formannskapet og kommunestyret i desember 2019.
 - Taktsvedtekter for taksering og utskrivning av eiendomsskatt i Sel kommune vedtatt i kommunestyret i sak 2/13 i møte 18.02.13 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2020, jf. esktl § 10.
 - Siste alminnelige taksering ble gjennomført i 2013 med takster gjeldende fra 01.01.2014.
5. Godtgjørelse folkevalgte er fastsatt i k-sak 33/19, 17.6.19. Ordførerens godtgjørelse er knyttet opp mot godtgjørelse for stortingsrepresentanter, slik at ordførgodtgjørelsen utgjør 90 % av stortingsrepresentantgodtgjørelse avrundet til nærmeste kr. 5.000.
6. Delegering til kommunedirektøren:
 - Budsjettet for 2020 er fastsatt gjennom obligatoriske bevilgnings- og hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet. Budsjettet vedtas som netto bevilgning til hoveddrammeområdene, jfr. bevilgningsoversikt drift, del B.
 - Netto premieavvik for pensjoner er delegert til kommunedirektøren i skjema 1B.

- Delegering utover dette framkommer i delegeringsreglement pkt. 5.4 om budsjettmyndighet.
- Budsjettet for 2020 og økonomiplanen for 2020-2023 legges ut til offentlig ettersyn via Sel kommune sin hjemmeside i perioden 27.11.19 - 11.12.19. Eventuelle merknader må være Sel kommune skriftlig i hende innen 11.12.19.

Behandling i Formannskapet - 26.11.2019:

Ap v/Monica H. Eide fremmet følgende forslag:

Innledning s. 3 – nytt avsnitt 2 og 3:

For å oppnå innsparinger og finansiere investeringene utover på 2020-tallet må bygging av ny Otta skole på Elvebakken og ny hall starte i 2020. De 4 kommunale barnehagene i Otta-kretsen må samles i Nyhusom. Ombygging av skoleanlegget i Nyhusom må starte umiddelbart etter at Otta skole Elvebakken står klar. Prosjektering av en utvidelse av NGLMS og det framtidige bo- og tjenestetilbudet må ferdigstilles innen utløpet av 2021.

Investeringsbehovene og endringene i utgiftsberegningene som ligger til grunn for de statlige overføringene, krever innsparinger i drift utover det som er lagt inn i økonomiplanperioden. Dette må legges til grunn ved neste rullering av økonomiplanen.

Forslaget falt med 2 mot 5 stemmer.

Side 3, avsnitt 4 – tillegg:

Planlegging og gjennomføring av endringene og innsparingstiltakene forutsetter god involvering av og informasjon til ansatte, tillitsvalgte og representanter for brukerne og de pårørende.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Sp v/ ordfører fremmet følgende endringsforslag:

- Ytterlegare effektiviseringskrav gjennom reduksjon av stillinger; herunder halde stillingar vakante, naturleg avgang, organisering og effektivisering/nedbemanning. Kommunedirektøren kjem att med ein heilheitleg plan for omstilling, dette for å balansere for underdekning i budsjettet. Rammeområde 2 blir skjerma. Kommunedirektøren kjem att med eige sak på fordeling på rammeområde.
- KSS (Kvalifisering og sysselsetting) – prosjektet/tiltaket starta opp i august, og det er pr. nå for tidleg å si noko om effekt. I budsjettet bør det leggjast inn ei forventning om reduksjon av årleg utbetaling til livsopphald med kr. 500.000.
- Vurdering av løpetid på lån – er det noko å hente?
- NPR – tilleggstenester etter avtale med inntil kr. 100.000 blir ikkje gjennomført.
- Otta Handels-og næringsforening – i løpet av 2020 skal avtale evaluerast og i den samanheng må nivået på tilskot vurderast.
- Når det gjeld barnehagar ber ein om mellomlysing som omfattar Sandbu- Heggelund der ein begrenser behovet for investeringer og som gjev positiv driftseffekt.
-

Investeringer:

- Vidare arbeid med utgreiing av ny skule på Elvebakken blir stilt i bero.

- Med bakgrunn i framtidig barnetal blir det sett i gang utredning i forhold til framtidig barnehagestruktur. Bygging av ny Otta skole 1-7 på Nyhusom og hall inngår også i utredningsarbeidet (ekstern prosjektbistand).
- Sel kirke - Kommunen ser behovet for å få på plass støyskjerming av Sel kirke, og at dette vil bli arbeidd vidare med å finne ei løysing på finansiering.
- Sal av kommunale anleggsmiddel/eigedomar blir lagt som ei forutsetning med ytterlegare 2,5 millioner kr.

Forslaget ble vedtatt med 5 mot 2 stemmer.

Vedtatte endringer er innarbeidet i formannskapets innstilling til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.

Innstilling i Formannskapet - 26.11.2019:

Kommunestyret vedtar årsbudsjettet for 2020 og økonomiplan for 2020-2023 med disse forutsetningene:

1. Nye låneopptak i 2020 blir gjennomført som serielån i medhold av gjeldende finansreglement for Sel kommune. Lånebeløpet settes til inntil kr. 57,3 mill. I tillegg kommer låneopptak på overførte investeringer fra 2019 til 2020, jf. egen kommunestyresak.
2. Lån til videre utlån fra Husbanken (startlån) tas opp med inntil kr. 6 mill.
3. Gebyrer og betalingssatser vedtas i egen sak.
4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2020: *faste eiendommer i hele kommunen jfr. eiendomsskatteloven § 3 første ledd, bokstav a.*
 - Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med to syvendedeler i 2020 (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt.)
 - Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. esktl. §11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med sjøvstendige bustaddelar for skatteåret 2020 er 5 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 7 promille (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt.).
 - For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1)
 - For eiendommer med samlet skatt over kr. 600 pr år skal eiendomsskatten betales i 4 eller 12 terminer (avhengig av inngått avtale med Sel kommune), jfr. esktl. § 25 første ledd. For øvrige skal eiendomsskatten betales i en termin pr. år.
 - For skatteåret 2020 fritas eiendom eid av stiftelser og institusjoner med allmennyttig formål, som oppført på fritaksliste 2020 i medhold av esktl. § 7, bokstav a. For skatteåret 2020 fritas videre eiendom av historisk verdi som oppført på fritaksliste 2020 i medhold av esktl. § 7, bokstav b. Nyoppførte boliger som brukes til bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7, bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Fritaksliste med oversikt over forslag over eiendommer som kan fritas etter § 7 i eiendomsskatteloven blir fremmet i egen sak for formannskapet og kommunestyret i desember 2019.
 - Taktsvedtekter for taksering og utskrivning av eiendomsskatt i Sel kommune vedtatt i kommunestyret i sak 2/13 i møte 18.02.13 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2020, jf. esktl § 10.

- Siste alminnelige taksering ble gjennomført i 2013 med takster gjeldende fra 01.01.2014.
5. Godtgjørelse folkevalgte er fastsatt i k-sak 33/19, 17.6.19. Ordførerens godtgjørelse er knyttet opp mot godtgjørelse for stortingsrepresentanter, slik at ordførergodtgjørelsen utgjør 90 % av stortingsrepresentantgodtgjørelse avrundet til nærmeste kr. 5.000.
6. Delegering til kommunedirektøren:
- Budsjettet for 2020 er fastsatt gjennom obligatoriske bevilgnings- og hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet. Budsjettet vedtas som netto bevilgning til hovedrammeområdene, jfr. bevilgningsoversikt drift, del B.
 - Netto premieavvik for pensjoner er delegert til kommunedirektøren i skjema 1B.
 - Delegering utover dette framkommer i delegeringsreglement pkt. 5.4 om budsjettmyndighet.
 - Budsjettet for 2020 og økonomiplanen for 2020-2023 legges ut til offentlig ettersyn via Sel kommune sin hjemmeside i perioden 27.11.19 - 11.12.19. Eventuelle merknader må være Sel kommune skriftlig i hende innen 11.12.19.

Behandling i Partssammensatt utvalg - 28.11.2019:

Kort innledning og gjennomgang av videre prosess ifb. høring av budsjettdokument ved ordfører og kst. Kommunedirektør. Stort fokus på involvering i prosesser fremover for å sikre gode prosesser ifb omstillinger.

Organisasjonene oppfordres til å sende inn høringsinnspill i saken.

Innstilling i Partssammensatt utvalg - 28.11.2019:

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Behandling i Arbeidsmiljøutvalget - 28.11.2019:

Kort innledning og gjennomgang av videre prosess ifb. høring av budsjettdokument ved ordfører og kst. Kommunedirektør. Stort fokus på involvering i prosesser fremover for å sikre gode prosesser ifb omstillinger.

Organisasjonene oppfordres til å sende inn høringsinnspill i saken.

Innstilling i Arbeidsmiljøutvalget - 28.11.2019:

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Behandling i Sel Ungdomsråd - 28.11.2019:

Ungdomsrådet ønsker å gå dypere i budsjett/økonomiplan og jobber etter denne planen:

- Innspill til møtesekretær innen 06.12.
- Møtesekretær sender forslag til uttale til medlemmene 07.12.
- Eventuelle endringer må være inne hos møtesekretær innen 10.12.
- 10.12. evt. 11.12 – møtesekretær sender inn uttale fra Sel Ungdomsråd

Innstilling i Sel Ungdomsråd - 28.11.2019:

Uttale fra Sel ungdomsråd blir ettersendt.

Behandling i Driftsutvalget - 02.12.2019:

Forslag fra Ap v/Dag Erik Pryhn til uttalelse fra Driftsutvalget:

Budsjettdokumentet, Innledning s. 3 – nytt avsnitt 2 og 3:

For å oppnå innsparinger i rammeområdet 2 tilpasset reduserte, statlige overføringer og sikre handlingsrom for nødvendige investeringer utover på 2020-tallet, må bygging av ny Otta skole på Elvebakken og ny hall starte i 2020. Det kommunale barnehagetilbudet i Otta-kretsen som i dag er fordelt på 4 barnehager, samles i Nyhusom. Ombygging av skoleanlegget i Nyhusom til nye sentrumsbarnehage starter umiddelbart etter at Otta skole Elvebakken står klar. Prosjekteringen av en utvidelse av NGLMS og det framtidige bo- og tjenestetilbudet må ferdigstilles innen utløpet av 2021.

Investeringsbehovene og endringene i utgiftsberegningene som ligger til grunn for de statlige overføringene, krever innsparinger i drift utover det som er lagt inn i økonomiplanperioden. Dette må legges til grunn i kommunedirektørens forberedelser og grunnlag for rullering av økonomiplanen innen 01.09.20.

Forslaget fra Ap falt med 3 mot 6 stemmer.

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstilling i Driftsutvalget - 02.12.2019:

Kommunestyret vedtar årsbudsjettet for 2020 og økonomiplan for 2020-2023 med disse forutsetningene:

1. Nye låneopptak i 2020 blir gjennomført som serielån i medhold av gjeldende finansreglement for Sel kommune. Lånebeløpet settes til inntil kr. 57,3 mill. I tillegg kommer låneopptak på overførte investeringer fra 2019 til 2020, jf. egen kommunestyresak.
2. Lån til videre utlån fra Husbanken (startlån) tas opp med inntil kr. 6 mill.
3. Gebyrer og betalingssatser vedtas i egen sak.
4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2020: *faste eiendommer i hele kommunen jfr. eiendomsskatteloven § 3 første ledd, bokstav a.*
 - Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med to syvendedeler i 2020 (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt.)
 - Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. eskatl. §11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med

sjøvtstendige bustaddelar for skatteåret 2020 er 5 promille, jf. ekstl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 7 promille (overgangsregel til ekstl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt).

- For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (ekstl. § 8 C-1)
- For eiendommer med samlet skatt over kr. 600 pr år skal eiendomsskatten betales i 4 eller 12 terminer (avhengig av inngått avtale med Sel kommune), jfr. ekstl. § 25 første ledd. For øvrige skal eiendomsskatten betales i en termin pr. år.
- For skatteåret 2020 fritas eiendom eid av stiftelser og institusjoner med allmennyttig formål, som oppført på fritaksliste 2020 i medhold av ekstl. § 7, bokstav a. For skatteåret 2020 fritas videre eiendom av historisk verdi som oppført på fritaksliste 2020 i medhold av ekstl. § 7, bokstav b. Nyoppførte boliger som brukes til bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7, bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Fritaksliste med oversikt over forslag over eiendommer som kan fritas etter § 7 i eiendomsskatteloven blir fremmet i egen sak for formannskapet og kommunestyret i desember 2019.
- Taktsvedtekter for taksering og utskrivning av eiendomsskatt i Sel kommune vedtatt i kommunestyret i sak 2/13 i møte 18.02.13 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2020, jf. ekstl § 10.
- Siste alminnelige taksering ble gjennomført i 2013 med takster gjeldende fra 01.01.2014.

5. Godtgjørelse folkevalgte er fastsatt i k-sak 33/19, 17.6.19. Ordførerens godtgjørelse er knyttet opp mot godtgjørelse for stortingsrepresentanter, slik at ordførgodtgjørelsen utgjør 90 % av stortingsrepresentantgodtgjørelse avrundet til nærmeste kr. 5.000.

6. Delegering til kommunedirektøren:

- Budsjettet for 2020 er fastsatt gjennom obligatoriske bevilgnings- og hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet. Budsjettet vedtas som netto bevilgning til hovedrammeområdene, jfr. bevilgningsoversikt drift, del B.
- Netto premieavvik for pensjoner er delegert til kommunedirektøren i skjema 1B.
- Delegering utover dette framkommer i delegeringsreglement pkt. 5.4 om budsjettmyndighet.
- Budsjettet for 2020 og økonomiplanen for 2020-2023 legges ut til offentlig ettersyn via Sel kommune sin hjemmeside i perioden 27.11.19 - 11.12.19. Eventuelle merknader må være Sel kommune skriftlig i hende innen 11.12.19.

Innstilling fra Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Rådene støtter formannskapets innstilling.

Behandling i Kommunestyret - 12.12.2019:

Forslag fra Ap og SV v/ Terje Jonny Sveen til nytt pkt. 1 (punktene i formannskapets innstilling nummereres 2 -7):

1. Det vedtas følgende tillegg og endringer i budsjettdokumentet:

Innledning s. 3 – nytt avsnitt 2 og 3:

For å oppnå innsparinger i rammeområde 2 tilpasset reduserte, statlige overføringer og sikre handlingsrom for nødvendige investeringer utover på 2020-tallet, må bygging av ny Otta skole på Elvebakken og ny hall starte i 2020. Det kommunale barnehagetilbudet i Otta-kretsen som i dag er fordelt på 4 barnehager, samles i Nyhusom. Ombygging av skoleanlegget i Nyhusom til ny sentrumsbarnehage starter umiddelbart etter at Otta skole Elvebakken står klar.

Prosjektering av en utvidelse av NGLMS og det framtidige bo- og tjenestetilbudet må ferdigstilles innen utløpet av 2021.

Investeringsbehovene og endringene i utgiftsberegningene som ligger til grunn for de statlige overføringene, krever innsparinger i drift utover det som er lagt inn i økonomiplanperioden. Dette må legges til grunn i kommunedirektørens forberedelser og grunnlag for rullering av økonomiplanen innen 01.09.20.

Forslaget falt med 9 stemmer mot 16 stemmer for formannskapetets innstilling.

Bærekraftig infrastruktur som sikrer grunnlag for videre positiv næringsutvikling, siste avsnitt s. 8 – tillegg:

I forbindelse med neste rullering av tiltaksdelen i kommunal næringsstrategi gjøres det en vurdering av aktuelle tiltak for å styrke attraktiviteten og øke aktiviteten i de kommunale næringsarealene i Harildstadmoen, på Sandbumoen og i Otta kultur- og næringspark.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Sikre god bokvalitet, levende og bærekraftige lokalsamfunn, nytt avsnitt 2 s. 14:

For mange førstegangsetablerere i boligmarkedet er det krevende å oppfylle myndighetenes og bankenes krav til egenkapital. Husbanken har ordninger der man kan gå fra å leie til å eie egen bolig. Sel kommune vil i samarbeid med private aktører utrede dette nærmere. Et offentlig-privat samarbeid rettet mot førstegangsetablerere kan også bidra til å løse ut private boligprosjekt som uten slik samarbeid ikke ville bli realisert.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Tillegg i 3. avsnitt s. 14, linje 4 (før "Aktuelle områder må i særlig grad...."):

Det vil bli gjort en vurdering av om arealer i kommunale boligfelt regulert som friområder/lekeplasser skal omreguleres til boligtomter. Kommunen vil også gå i dialog med private eiere av store boligtomter eller arealer som grenser inn mot kommunale boligfelt.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret ber kommunedirektøren gjøre en ny vurdering av hvorvidt en videreføring av en midlertidig bruk av lokaler ved DPS samlet sett er en bedre løsning enn etablering av en styrka HDO-avdeling ved Selsro mv.

Kommunestyret delegerer til formannskapet å fatte vedtak basert på kommunedirektørens saksutredning og tilrådning i den grad vedtaket innebærer endringer i budsjettforutsetningene innstiller formannskapet ovenfor kommunestyret.

Forslaget ble vedtatt med 13 mot 12 stemmer.

Forslag fra Sp

Nytt punkt

Følgende tilføyelse føres til som nytt avsnitt før siste avsnitt nederst på side 54 som presisering av omstillingsarbeidet med institusjonsplasser:

Alle som i dag bor i institusjon, får fortsette å bo i institusjon. Nye søkere vil oppleve at det blir en høyere terskel for å få plass på institusjon og det forventes økt press på hjemmetjenesten som allerede i mange år har erfart et behov for å skjerme leiligheter ved Selsro. Dette blir særlig viktig fremover, og tilpasninger ved Selsro ved skjerming av 6 rom er lagt inn som en forutsetning for å kunne ta ned på institusjonsplasser. Plassene skal benyttes til HDO for brukere med utvidede behov.

Ytterligere presisering i tabell øverst på side 55:

HDO plasser ved Selsro betegnes som HDO, ikke DemensHDO, jamfør kommunedirektørens tilbakemelding om tiltenkt bruk av skjermede rom på Selsro.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Nytt punkt

Tekstlig endring på side 48:

I fjerde kulepunkt under Kommunedirektøren, "Rammeområde 2 blir skjerma" endres til "Innenfor rammeområde 2 må omstillingsarbeidet i forhold til ny opplæringsplan vurderes før ytterligere kutt foretas."

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Tilleggspunkt innledning:

Sel kommune står ovenfor en betydelig utfordring ved at flere store og sentrale bedrifter i kommunen reduserer eller legger ned arbeidsplasser. Konsekvensen av dette blir færre arbeidsplasser og sannsynligheten for at arbeidsledigheten er stor. Videre kan konsekvensen bli fraflytting fra kommunen, som i utgangspunktet har relativt stor befolkningsnedgang. Dette vil kunne fordre tjenesteproduksjonen både når det gjelder økonomiske rammer og kapasitet. Ringvirkninger av redusert antall arbeidsplasser er stor både for Sel og nabokommunene, som også har mange sysselsatte ved disse bedriftene.

På bakgrunn av dette må det snarest igangsettes forberedende arbeid med å søke status som omstillingskommune. Dette vil kunne utløse midler for omstilling og nyskappingsarbeid.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets innstilling med vedtatte endringer enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 12.12.2019:

Kommunestyret vedtar årsbudsjettet for 2020 og økonomiplan for 2020-2023 med disse forutsetningene:

1. Nye låneopptak i 2020 blir gjennomført som serielån i medhold av gjeldende finansreglement for Sel kommune. Lånebeløpet settes til inntil kr. 57,3 mill. I tillegg kommer låneopptak på overførte investeringer fra 2019 til 2020, jf. egen kommunestyresak.
2. Lån til videre utlån fra Husbanken (startlån) tas opp med inntil kr. 6 mill.
3. Gebyrer og betalingssatser vedtas i egen sak.
4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivingsalternativ benyttes for skatteåret 2020: *faste eiendommer i hele kommunen jfr. eiendomsskatteloven § 3 første ledd, bokstav a.*
 - Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med to syvendedeler i 2020 (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt.)
 - Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. esktl. §11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med sjøvtstående bustaddelar for skatteåret 2020 er 5 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 7 promille (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første ledd første pkt).
 - For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1)
 - For eiendommer med samlet skatt over kr. 600 pr år skal eiendomsskatten betales i 4 eller 12 terminer (avhengig av inngått avtale med Sel kommune), jfr. esktl. § 25 første ledd. For øvrige skal eiendomsskatten betales i en termin pr. år.
 - For skatteåret 2020 fritas eiendom eid av stiftelser og institusjoner med allmennyttig formål, som oppført på fritaksliste 2020 i medhold av esktl. § 7, bokstav a. For skatteåret 2020 fritas videre eiendom av historisk verdi som oppført på fritaksliste 2020 i medhold av esktl. § 7, bokstav b. Nyoppførte boliger som brukes til bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7, bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Fritaksliste med oversikt over forslag over eiendommer som kan fritas etter § 7 i eiendomsskatteloven blir fremmet i egen sak for formannskapet og kommunestyret i desember 2019.
 - Taktsvedtekter for taksering og utskrivning av eiendomsskatt i Sel kommune vedtatt i kommunestyret i sak 2/13 i møte 18.02.13 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2020, jf. esktl § 10.
 - Siste alminnelige taksering ble gjennomført i 2013 med takster gjeldende fra 01.01.2014.
5. Godtgjørelse folkevalgte er fastsatt i k-sak 33/19, 17.6.19. Ordførerens godtgjørelse er knyttet opp mot godtgjørelse for stortingsrepresentanter, slik at ordførergodtgjørelsen utgjør 90 % av stortingsrepresentantgodtgjørelse avrundet til nærmeste kr. 5.000.
6. Delegering til kommunedirektøren:

- Budsjettet for 2020 er fastsatt gjennom obligatoriske bevilgnings- og hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjettet. Budsjettet vedtas som netto bevilgning til hovedrammeområdene, jfr. bevilgningsoversikt drift, del B.
- Netto premieavvik for pensjoner er delegert til kommunedirektøren i skjema 1B.
- Delegering utover dette framkommer i delegeringsreglement pkt. 5.4 om budsjettmyndighet.
- Budsjettet for 2020 og økonomiplanen for 2020-2023 legges ut til offentlig ettersyn via Sel kommune sin hjemmeside i perioden 27.11.19 - 11.12.19. Eventuelle merknader må være Sel kommune skriftlig i hende innen 11.12.19.

Rett utskrift
17.12.19

Solveig Viktoria Olstad, sign.

Utskrift av møtebok

Dato: 29.01.2020

Arkivsak: 2017/592-77

Saksbehandler:
Kristin R. Gårderløkken

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
4/20	Kommunestyret	10.02.2020

Mandat utredning av ny Otta skole 1-7 med hall på Nyhusom og fremtidig barnehagestruktur

Saksutredning

Sel kommunestyre vedtok i sak 117/19 den 12.12.2019 med bakgrunn i framtidig barnetall å sette i gang utredning i forhold til framtidig barnehagestruktur. Bygging av ny Otta skole 1-7 på Nyhusom og hall inngår også i utredningsarbeidet (ekstern prosjektbistand).

Saken omhandler organisering av nytt utredningsarbeid knyttet til å prosjektere og planlegge en ny skole 1-7 på Nyhusom med hall. Videre heter det i vedtatt budsjettdokument at ambisjonsnivået på hall skal tas ned for begge skolealternativene. I tillegg skal det utredes en fremtidig barnehagestruktur med mål om å innfri demografiforutsetningen på 3,5 mill. kr. i 2022.

Vurdering

Dette mandatet skal ramme inn hva en ønsker svar på når det gjelder ny Otta skole 1-7 med hall og fremtidig barnehagestruktur. I tillegg skal det regulere organisering av arbeidet. Resultatene som kommer av en ny utredning skal kunne gjøre kommunestyret i stand til å fatte fremtidig vedtak knyttet til lokalisering av skole og barnehage, som ivaretar kvalitet i tjenesteproduksjon og en helhetlig bærekraft innen pedagogisk tjenesteproduksjon og økonomi som følge av demografiutfordringer.

For å lykkes med et slik utredningsarbeid, ser kommunedirektøren det som nødvendig at følgende premisser ligger til grunn for mandatet:

Mandat for utredning konkretisert gjennom 9 premisser:

- 1. Det prinsipielle vedtaket knyttet til lokalisering av skole og barnehage skal fattes i forbindelse med rullering av økonomiplanen for 2021-2024, og legges frem for kommunestyret den 22.juni 2020.*

Det er vesentlig for videre fremdrift i arbeidet med budsjett-og økonomiplan 2021-2024 at denne utredningen blir lagt frem i kommunestyret i juni 2020.

- 2. Hall forstås primært som kroppsøvingslokaler, og vil innebære å se på løsninger både for hall og gymsal.*

For å kunne finne optimale løsninger helhetlig sett, må det undersøkes hvorvidt en disponering av areal på eksisterende tomt Nyhusom vil kunne innfri det totale arealbehov for skole 2-7 og hall. En eventuell utviding av tomt vil medføre behov for omregulering. Et

reguleringsarbeid generelt sett har et tidsestimat på 2 år. En mener derfor det er formålstjenlig at utredning av gymsal inngår som en del av arbeidet.

3. Lokaler til kulturskole skal inngå som en del av utredningen av ny skole 1-7.

Kulturskolen var en del av opprinnelig plan for ny skole på Elvebakken, der riving av det gamle Samfunnshuset skulle gjennomføres for å finne plass til ny hall. Uavhengig av valg av skolelokalisering for ny Otta skole 1-7, er det nødvendig å sikre tilstrekkelige lokaler for Kulturskolen. Det samme gjelder for Otta ungdomsskole sine kroppsøvningslokaler, som i dag er i det gamle samfunnshuset.

4. Prosjektering og planlegging av ny skole og hall vil bli gitt i form av grove kalkyler.

Planlegging og prosjektering i detalj vil komme etter prinsippvedtak er fattet. Kommunedirektøren vil gjøre en vurdering av hvilke oppdrag som er formålstjenlig å løse gjennom ekstern bistand.

5. Når det gjelder arbeidet rundt ny Otta skole og fremtidig barnehagestruktur vil prosesser med tilsatte, barn og foresatte først skje etter prinsippvedtak er fattet.

Det er ikke kapasitet til å legge inn involveringsprosesser i denne fasen. Involvering og informasjon vil imidlertid bli ivaretatt gjennom HVO og HTV sin deltakelse i styringsgruppa, se lenger ned i saken. Når en kommer til planlegging av rom og funksjonsplan vil en slik involvering være nødvendig.

6. Det legges til grunn ett byggetrinn, både for skole og bhg.

For å gjøre byggeprosess forsvarlig både med tanke på faglig kontinuitet, sikkerhet og økonomiske hensyn er det nødvendig å legge ett byggetrinn til grunn. Om en ikke går inn for dette, vil det forandre lenger tid til prosesser samt en høyere kostnadsramme.

7. Barnehagestruktur vil her omhandle bygging av en stor barnehage.

Det er en forutsetning at en fremtidig barnehagestruktur skal bidra til å innfri demografiforutsetningen på 3,5 mill. kr. i 2022. Kommunedirektøren vurderer her en stor barnehage som skal erstatte de fire sentrumsbarnehagene.

8. Utredning av barnehagestruktur vil omhandle å vurdere aktuelle tomter til en stor barnehage.

Kommunedirektøren oppfatter at det ikke lenger er snakk om at barnehagen må ligge i sentrum, men en stor barnehage på egnet tomt eid av kommunen.

9. Det skal arbeides frem grove kalkyler for etablering av en stor barnehage for ca. 156 barn.

Planlegging og prosjektering i detalj vil komme etter prinsippvedtak er fattet. Sel kommune har ansvar for å sørge for tilstrekkelig antall plasser og må kvalitetssikre tallene fremover, sett i lys av svingninger i barnetall og behov.

Et mandat som ikke støtter seg til disse premisene vil forandre lenger utredningstid og vil ha en høyere kostnadsramme. Det vil i et slikt tilfelle ikke være mulig å komme opp med konkrete tall for investeringsbehov til budsjett- og økonomiplanarbeid til høsten. For både skole og barnehage vil flomsikring og skredfare sammen med trafikkavvikling og trafiksikkerhet være momenter som må utredes. Universell utforming er en forutsetning for skole og barnehage.

Organisering av utredningsarbeidet:

Utredningsarbeidet krever at det blir definert en struktur og nødvendige roller til arbeidet. Etter ny kommunelov samt kommunestyresak 79/19 "Prinsippsak skille mellom folkevalgte organer og administrative organer", er det ikke lenger åpnet for politisk deltakelse i styringsgrupper. Kommunedirektøren (KD) mener det er hensiktsmessig at KDs ledergruppe skal være styringsgruppe for arbeidet, sammen med HVO og HVT. Kommunedirektøren vil opprette en tverrfaglig arbeidsgruppe som har ansvar for fremdrift i utredningen både for skole og barnehage. Arbeidsgruppa blir ledet av kommunalsjef Oppvekst, og rapporterer til styringsgruppa.

- Styringsgruppe: kommunedirektørens ledergruppe+ HVO og HTO
- Arbeidsgruppe: Prosjektleder, virksomhetsleder Eiendom, virksomhetsleder Plan teknisk, Controller økonomi, kommunalsjef Plan, teknisk og eiendom og kommunalsjef oppvekst
- Rapportering: Det rapporteres om fremdrift til formannskap og kommunestyre i mars-april- og maimøter.
- Involvering og informasjon: HTV, HVO skal sitte som faste medlemmer i styringsgruppa, og har medansvar for informasjonsflyt.

Tidsplan for utredningsarbeidet:

Det blir utarbeidet en tidslinje for utredningene som blir lagt fram på kommunens nettside innen uke 7.

Ekstern bistand: Det delegeres fullmakt til kommunedirektøren å definere hva som skal løses ved hjelp av ekstern bistand. Det følger av bevilging gitt i investeringsbudsjett og delegeringsreglement at kommunedirektørene disponerer avsatte midler på kr. 2.mill. til formålet.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Sel kommune vedtar mandat konkretisert gjennom de 9 omtalte prinsipper for utredning.
2. Sel kommunestyre vedtar styringsgruppe og arbeidsgruppe som omtalt i saken.
3. Sel kommunestyre delegerer til kommunedirektøren å vurdere bruk av ekstern bistand.

Behandling i Kommunestyret - 10.02.2020:

Kommunedirektør v/kommunalsjef oppvekst Kristin R. Gårderløkken ga innledningsvis orientering i saken.

Endringsforslag fra H v/Anita Solberg:

Punkt 5: Når det gjelder arbeidet rundt ny Otta skole og fremtidig barnehagestruktur vil prosesser med tilsatte, barn og foresatte først skje etter prinsippvedtaket er fattet. Etter at prinsippvedtaket er fattet skal tilsette, barn og foresatte involveres i samme grad som skoleprosjektet på Elvebakken.

Punkt 8: Utredning av barnehagestruktur vil omhandle å vurdere aktuelle tomter til en stor barnehage. (De to siste linjene strykes)

Arbeidsgruppe: Prosjektleder med relevant erfaring og kompetanse, virksomhetsleder eiendom, virksomhetsleder plan teknisk, controller økonomi, kommunalsjef plan, teknisk og eiendom, og kommunalsjef oppvekst.

Forslag til vedtak fra Ap, SV og H v/Terje Jonny Sveen:

- 1) Sel kommunestyre vedtar mandat konkretisert gjennom følgende prinsipper for utredning:

(Pkt. 1, 3, 4, 6, 7 og 9 som kommunedirektørens forslag til vedtak).

Premiss nr. 2 – tekst i kursiv, alternativ ordlyd til kommunedirektørens forslag:

Kroppsøvningslokaler for Otta skole 1-7 skal dekkes ved bygging av en flerbrukshall i tråd med premisset som har ligget fast i kommunestyreperiodene 2011-2015 og 2015-2019 og tilråding fra Sel Idrettsråd.

Premiss 5:

Involvering av ansatte, elever/barn og foresatte:

Det er kritisk for Sel kommune å holde fast ved tidligere praksis for og formelle krav til involvering. Sel kommunestyre har ved planlegging av store investeringer som skoleanleggene Otta skole Nyhusom, Otta ungdomsskole og Heidal skule lagt stor vekt på og hatt gode erfaringer med å involvere ansatte, elever og foreldre fra starten av prosessen.

Representanter for de ansatte ved Otta skole og de aktuelle barnehagene skal være representert i den tverrfaglige arbeidsgruppa.

Det skal i løpet av prosessen fram mot juni 2020 være informasjons- og innspillsmøter med de ansatte og foresatte.

Premiss 8 – tekst etter kursiv, alternativ ordlyd til kommunedirektørens forslag:

Lokalisering av kommunale tjenester skal planlegges basert på en overordnet areal- og transportplanlegging der det tas hensyn til blant annet tilgjengelighet uten bruk av bil og klimautslipp. En ny barnehage som erstatter dagens 4 barnehagebygg i Otta m/omegn, skal derfor ligge i Otta sentrum.

Nytt premiss 10:

Innlandet Fylkeskommune og Statens Vegvesen Innlandet skal involveres i utredning av trafikkkløsning for skolen og barnehagen, blant annet inn- og utkjøring, areal for bussoppstilling, areal for av- og påstigning fra privatbil og skolebuss og innpassing av skoleskyssen i den samlede skoleskyssordninga på Otta.

Nytt premiss 11:

Kommunestyre ber kommunedirektøren innhente uttalelser vedrørende lokalisering av Otta skole og ny barnehage fra Innlandet Fylkeskommune, Fylkesmannen i Innlandet og NVE Region Øst. Det skal blant annet etterspørres vurderinger av nærføring til kulturlandskap og dyrka mark, samt risiko for flom, skred og steinsprang.

- 2) Sel kommunestyre vedtar styringsgruppe og arbeidsgruppe, med prosjektleder med relevant erfaring og kompetanse, virksomhetsleder plan og teknisk, controller økonomi, kommunalsjef plan, teknisk og eiendom og kommunalsjef oppvekst.
- 3) Sel kommunestyre delegerer til kommunedirektøren å vurdere bruk av ekstern bistand.

Forslag fra Sp v/ordfører

Forslag frå SP til mandat og organisering vedr. utgreiing og prosjektering av utbygging av ny Otta skole 1-7 på Nyhusom, ny hall og framtidig barnehagestruktur i Otta krins.

Sel kommunestyre vedtok i sak 117/19 den 12.12.2019 å sette i gang eit utgreiingsarbeid med tanke på bygging av ny Otta skole 1-7 på Nyhusom og ny hall. I arbeidet inngår også utgreiing av framtidig barnehagestruktur for Otta krins.

Sel kommunestyre vedtek følgjande mandat og organisering:

- 1.) Det prinsipielle vedtaket knytt til lokalisering av skule og barnehagar skal fattast i samband med rullering av økonomiplan for 2021-2024, og leggjast fram for kommunestyret den 22.juni 2020.

Det er viktig for vidare framdrift i arbeidet med budsjett- og økonomiplan 2021-2024 at denne utgreiinga blir lagt fram i kommunestyret i juni 2020.

- 2.) Ny Otta skole 1-7 på Nyhusom skal utredast og prosjekterast. I utredninga inngår vurdering av bruk av eksisterande bygningsmasse med utgangspunkt i "Mulighetsstudie Nyhusom skole" i 2017.
 - 3.) Ny hall, lokalisert i tilknytning til eksisterande Otta hall, blir utreda og planlagt for å imøtekomma grunnskulane og kulturskulen sine behov.
 - 4.) Gangbrua for kryssing av jernbanen må kvalitetssikrast opp mot universell utforming, og ei forlenging over Skansenveien inngår i utredninga.
 - 5.) Resultatet av prosjekteringa og planlegginga av ny Otta skole 1-7 og ny hall vil bli lagt fram i form av grove kalkylar. Detaljprosjektering og planlegging vil koma etter at prinsippvedtak er fatta.
 - 6.) Ny barnehagestruktur for Otta krins skal utgreiast og vurderast med utgangspunkt i dei 4 eksisterande barnehagane. Etter politisk behandling går ein vidare med detaljplanlegging og kostnadsberekningar for 2 av dei. Desse 2 barnehagane bør imøtekomma plass til ca. 156 ungar.
 - 7.) For både skule og barnehagar vil flaumsikring og skredfare saman med trafikkavvikling og trafiksikkerheit vere moment som må utgreiast.
 - 8.) Ihht. ny kommunelov er det kommunedirektøren som organiserer og set saman styringsgruppe og arbeidsgruppe.
 9. Styringsgruppa ved kommunedirektør rapporterer om framdrift til formannskap og kommunestyre i mars-, april- og maimøte.
- Det blir utarbeidd ei tidsline for utgreiingane som blir lagt fram på kommunen si nettside.
10. Det er ein føresetnad at kommunedirektøren brukar ekstern bistand aktivt i utredningsarbeidet jf. avsette middel i budsjettet for 2020.

Votering

Kommunedirektøren: Falt med 0 stemmer.

Ap/SV/H: Falt med 10 stemmer.

Sp: Vedtatt med 15 stemmer.

Vedtak i Kommunestyret - 10.02.2020:

Sel kommunestyre vedtek følgjande mandat og organisering:

- 1.) Det prinsipielle vedtaket knytt til lokalisering av skule og barnehagar skal fattast i samband med rullering av økonomiplan for 2021-2024, og leggjast fram for kommunestyret den 22.juni 2020.

Det er viktig for vidare framdrift i arbeidet med budsjett- og økonomiplan 2021-2024 at denne utgreiinga blir lagt fram i kommunestyret i juni 2020.

- 2.) Ny Otta skole 1-7 på Nyhusom skal utredast og prosjekterast. I utredninga inngår vurdering av bruk av eksisterande bygningsmasse med utgangspunkt i "Mulighetsstudie Nyhusom skole" i 2017.
- 3.) Ny hall, lokalisert i tilknytning til eksisterande Otta hall, blir utreda og planlagt for å imøtekoma grunnskulane og kulturskulen sine behov.
- 4.) Gangbrua for kryssing av jernbanen må kvalitetssikrast opp mot universell utforming, og ei forlenging over Skansenveien inngår i utredninga.
- 5.) Resultatet av prosjekteringa og planlegginga av ny Otta skole 1-7 og ny hall vil bli lagt fram i form av grove kalkylar. Detaljprosjektering og planlegging vil koma etter at prinsippvedtak er fatta.
- 6.) Ny barnehagestruktur for Otta krins skal utgreiast og vurderast med utgangspunkt i dei 4 eksisterande barnehagane. Etter politisk behandling går ein vidare med detaljplanlegging og kostnadsberekningar for 2 av dei. Desse 2 barnehagane bør imøtekoma plass til ca. 156 ungar.
- 7.) For både skule og barnehagar vil flaumsikring og skredfare saman med trafikkavvikling og trafikkssikkerheit vere moment som må utgreiast.
- 8.) Ihht. ny kommunelov er det kommunedirektøren som organiserer og set saman styringsgruppe og arbeidsgruppe.
9. Styringsgruppa ved kommunedirektør rapporterer om framdrift til formannskap og kommunestyre i mars-, april- og maimøte.

Det blir utarbeidd ei tidslinje for utgreiingane som blir lagt fram på kommunen si nettside.

10. Det er ein føresetnad at kommunedirektøren brukar ekstern bistand aktivt i utredningsarbeidet jf. avsette middel i budsjettet for 2020.

Rett utskrift
17.02.20

Solveig Viktoria Olstad
Sign.

Barnehage

Formål:

Hovedmålsetting:

Fremskaffe et pålitelig og kvalitetssikret kunnskapsgrunnlag til bruk i de pågående omstillingsprosessene

Delmål:

1. For hver tjeneste;
 - hvilke KOSTRA-indikatorer bør brukes og hvordan, og hva forteller de om hvordan tjenestene blir prioritert?
 - Hvor mange mottar tjenester og hva koster de?
 - Hva påvirker utgiftsnivået?
2. Hvilke kilder brukes til de ulike KOSTRA-indikatorene?
3. Kvalitetssikring og ev. korrigerering av grunnlagsdata (regnskap, bruker- og tjenestetall mm.)

Beskrive tjenestenes «profil» og hva som evt. er tjenestenes mulige «handlingsrom»

KOSTRA er inndelt i funksjoner og arter:

- **Funksjon** fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke (f.eks grunnskole, barnehagetilbud, institusjonstjenester ...) og hvilke grupper disse tjenestene primært henvender seg til (f.eks skolehelsetjeneste som skal gi tjenester til skoleelever). Funksjonsbegrepet er uavhengig av hvordan tjenestene er organisert i den enkelte kommune
- **Artene** gjenspeiler hvilke produksjons- og innsatsfaktorer (utgifts- og inntektstyper, f.eks. lønn, skolebøker, renhold...) kommunene og fylkeskommunene benytter i sin virksomhet

Styringsinformasjon KOSTRA:

KS KONSULENT

Eksempel fra skole:

Ressursbruk

Produktivitet

Korrigerte brutto driftsutgifter pr. elev

Brukere

Prioritering

Dekningsgrad

Penger brukt på en målgruppe, f.eks. netto driftsutgifter grunnskole pr. innbygger 6-15 år

Hvor mange i målgruppen som mottar tjenester, f.eks. andel elever i SFO, andel elever med spesialundervisning

Målgrupper

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

201 Barnehage

Aktivitet i barnehager basert på grunnbemanning («basistilbud»), ordinære driftsutgifter (inkl. utgifter til turer, mat, leker osv.). Inventar og utstyr. Administrasjon av den enkelte virksomhet/barnehage (styrer/daglig leder).

Tilskudd til drift av ikke-kommunale barnehager føres på art 370.

Funksjon 201 omfatter ikke tiltak som er knyttet til integrering av barn med spesielle behov og tiltak for å tilrettelegge tilbudet til spesielle barnegrupper (jf. funksjon 211).

211 Styrket tilbud til førskolebarn

Tilbud til funksjonshemmede (inkl. skyss, der dette er en del av tilretteleggingen av tilbudet til barnet), spesialtilbud (inkl. PPT), ~~tospråklig assistanse~~ **særskilt språkstimulering eller minoritetsspråklige barn**, materiell anskaffet til enkeltbarn eller grupper. Utgifter og inntekter som gjelder styrket tilbud for barn i mottaksbarnehage for asylsøkere/flyktninger. Funksjonen omfatter også barn som mottar tiltak, men som ikke har plass i barnehage.

221 Barnehagelokaler og skyss

1. Utgifter til drift og vedlikehold av barnehagelokaler (med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/lekeareal).

Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til barnehagelokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg
Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon. Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*, se www.gkrs.no.

2. Forvaltningsutgifter knyttet til barnehagelokaler (administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til barnehagelokaler) føres på funksjon 121.

3. Investeringer i og påkostning av barnehagelokaler.

4. Husleieutgifter ved leie av barnehagelokaler/bygninger.

- Ved leie fra AS eller andre private (herunder IKS hvor kommunen ikke er deltaker) føres husleien i på art 190.
- Ved leie fra kommunalt foretak føres husleien på art 380 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 780 i foretakets regnskap.
- Ved leie fra interkommunalt selskap (hvor kommunen er deltaker) føres husleien på art 375 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 775 i selskapets regnskap.
- Dersom kommunen har en internhusleieordning (leie mellom enheter som inngår i kommunens regnskap), skal faktiske utgifter til drift og vedlikehold komme fram på riktig art/funksjon, jf. avsnitt 5.1.1 og art 190.

5. Inntekter knyttet til utleie av lokalene til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).

6. Inventar og utstyr (innbo/løsøre) knyttet til aktiviteten i barnehagen inngår ikke her, men føres på funksjon 201 eller 211.

7. Skyss av barnehagebarn (ekskl. skyss som er del av tilrettelegging av tilbudet for funksjonshemmede barn) inngår i funksjonen.

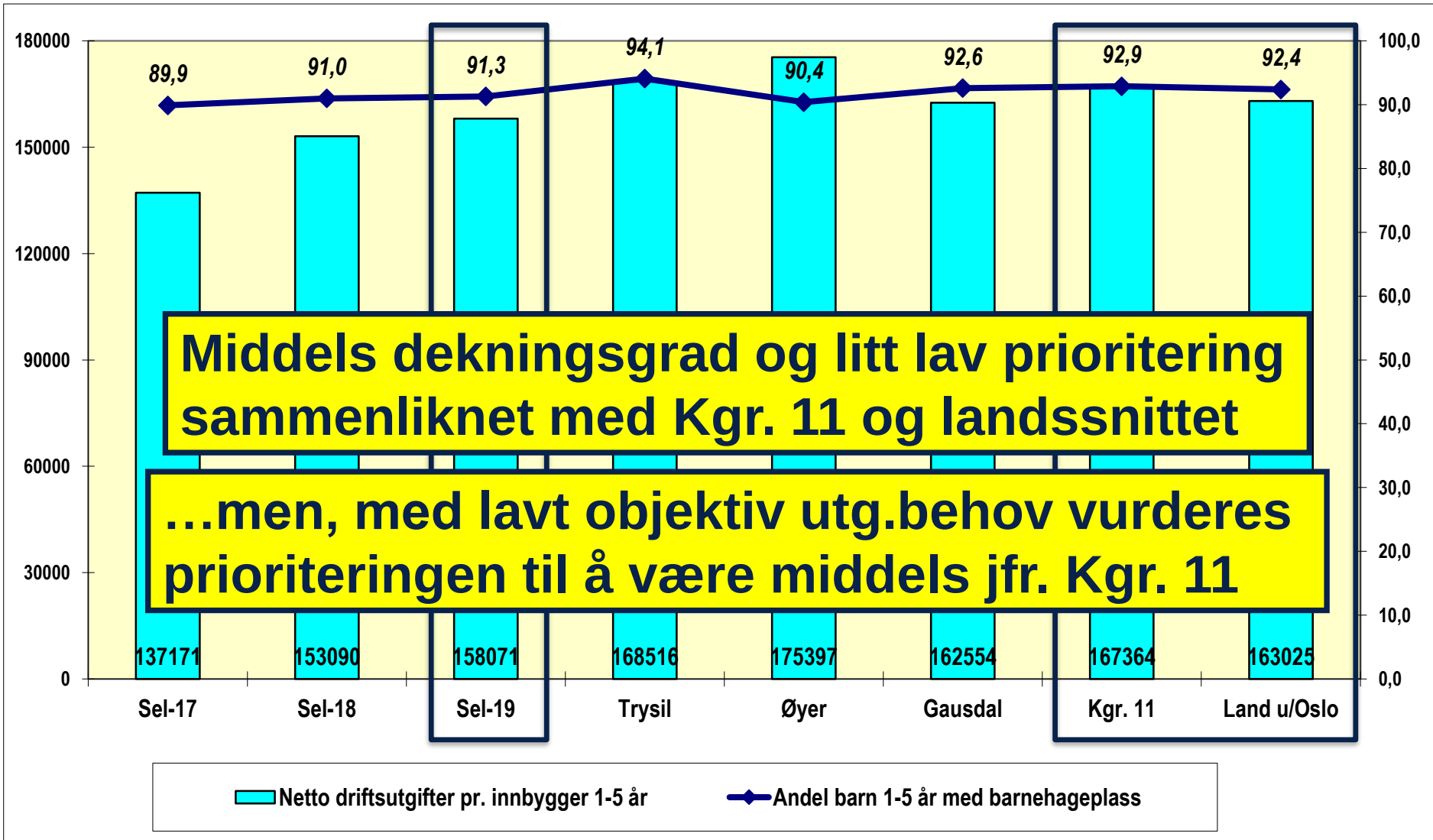
Utgiftsbehov og kriteriedata for barnehagetjenesten:

	Sel	Trysil	Øyer	Gausdal	Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
Indeks innb. 2-5 år (78%)	79,8 %	70,8 %	87,0 %	83,5 %	95,4 %	99,3 %
Indeks barn 1 år uten kontantstøtte (10%)	51,0 %	74,6 %	93,3 %	62,1 %	93,0 %	97,8 %
Indeks innb. m. høyere utdanning (11%)	60,7 %	63,0 %	76,0 %	66,9 %	73,7 %	92,6 %
Utgiftsbehov - Barnehage (sum)	74,6 %	70,3 %	86,4 %	79,4 %	92,6 %	98,4 %

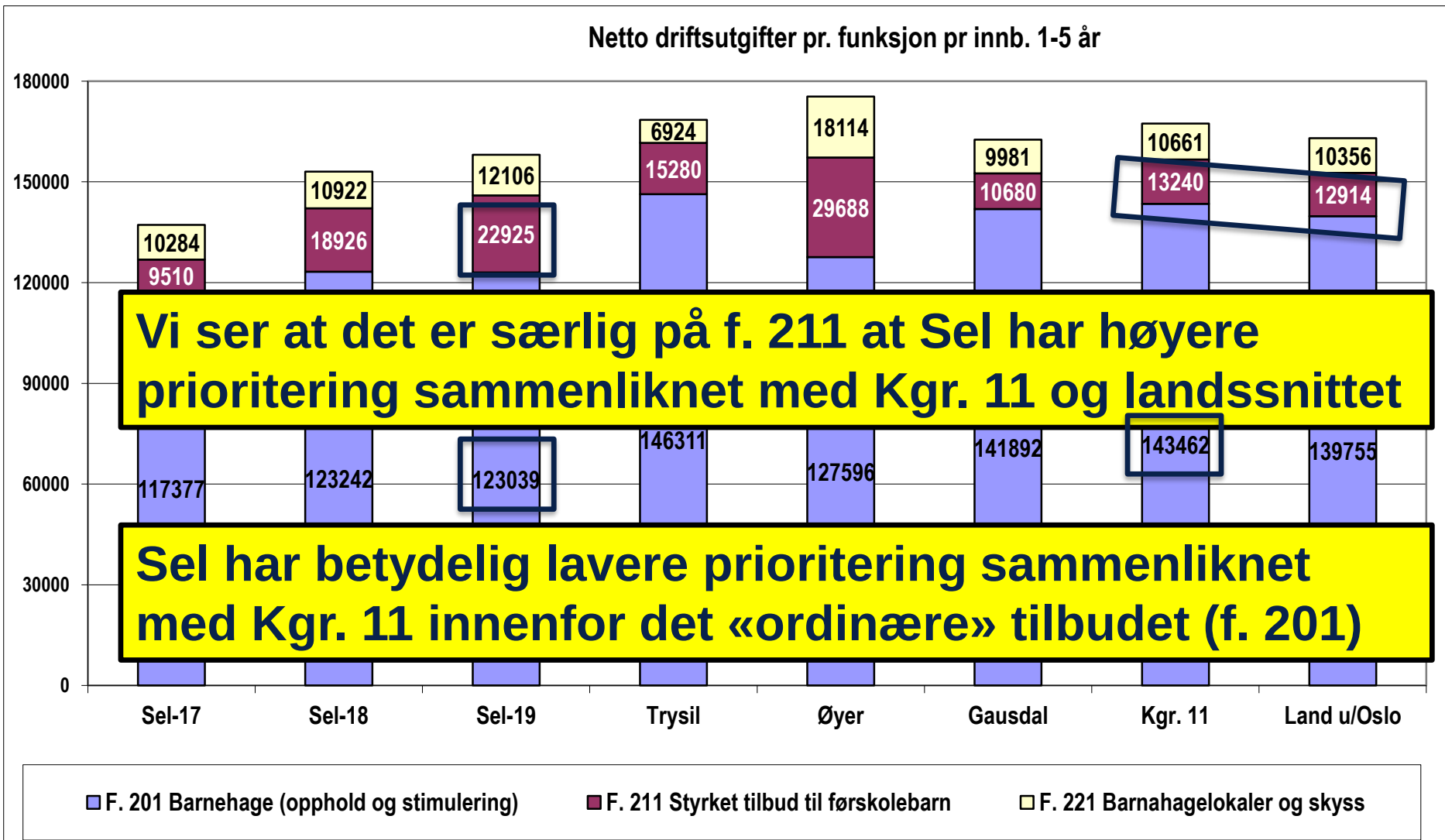
Sel har ca. 25% lavere utgiftsbehov enn landssnittet

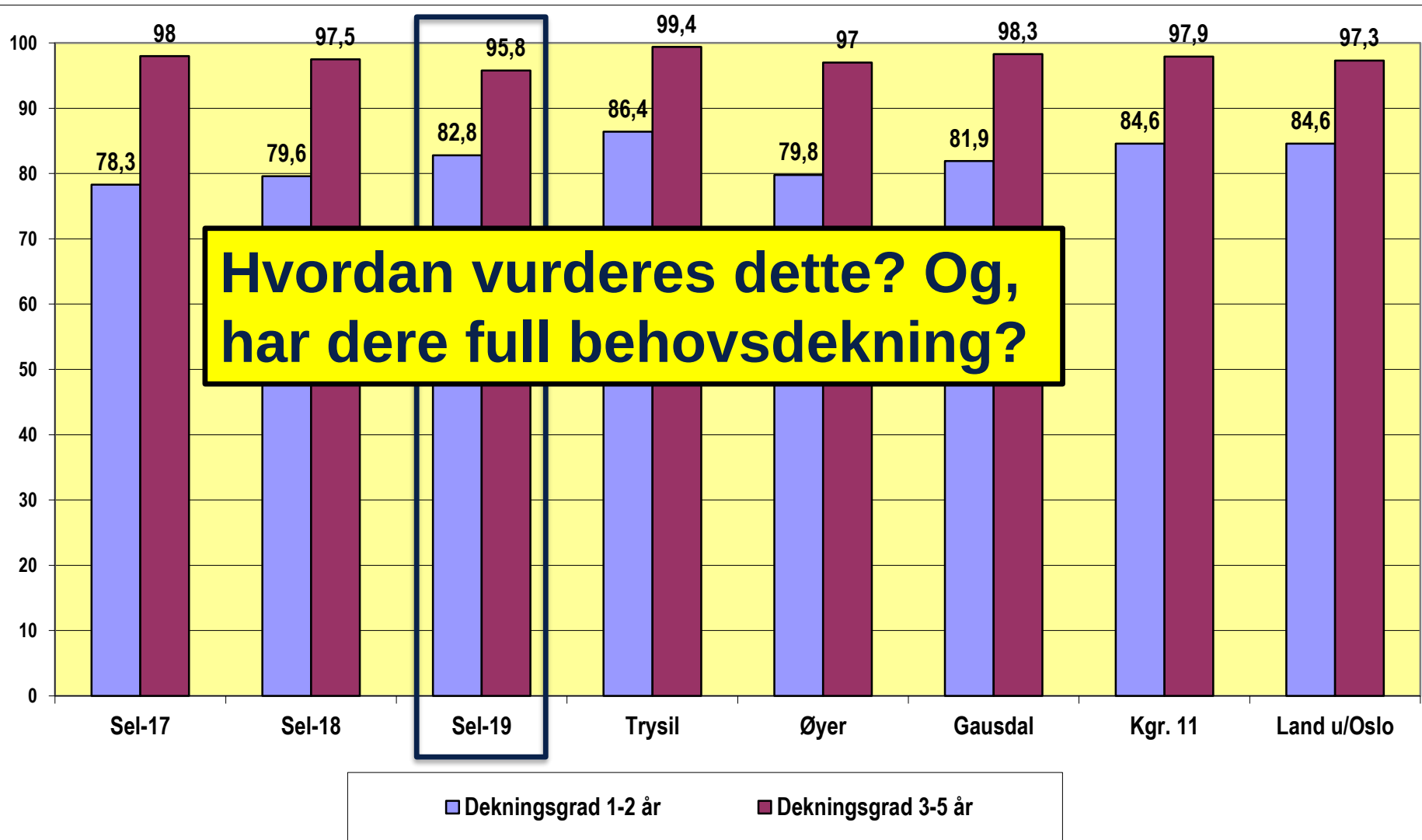
Barnehage: Prioritering og dekningsgrad

Prioritering pr funksjon:

Dekningsgrader:

Utgiftsdrivere barnehage:

1. Antall plasser x utgift pr. plass
2. Kommuner med små barnehager = høye utgifter pr. plass/
basisbemanning
3. Kommuner som ikke har fulle barnehagegrupper hele dagen =
høye utgifter pr. plass
4. Antall barn med spesielle behov x utgift pr. barn m/spes. behov
5. Utdanningsnivå/lønnsnivå/ansiennitet

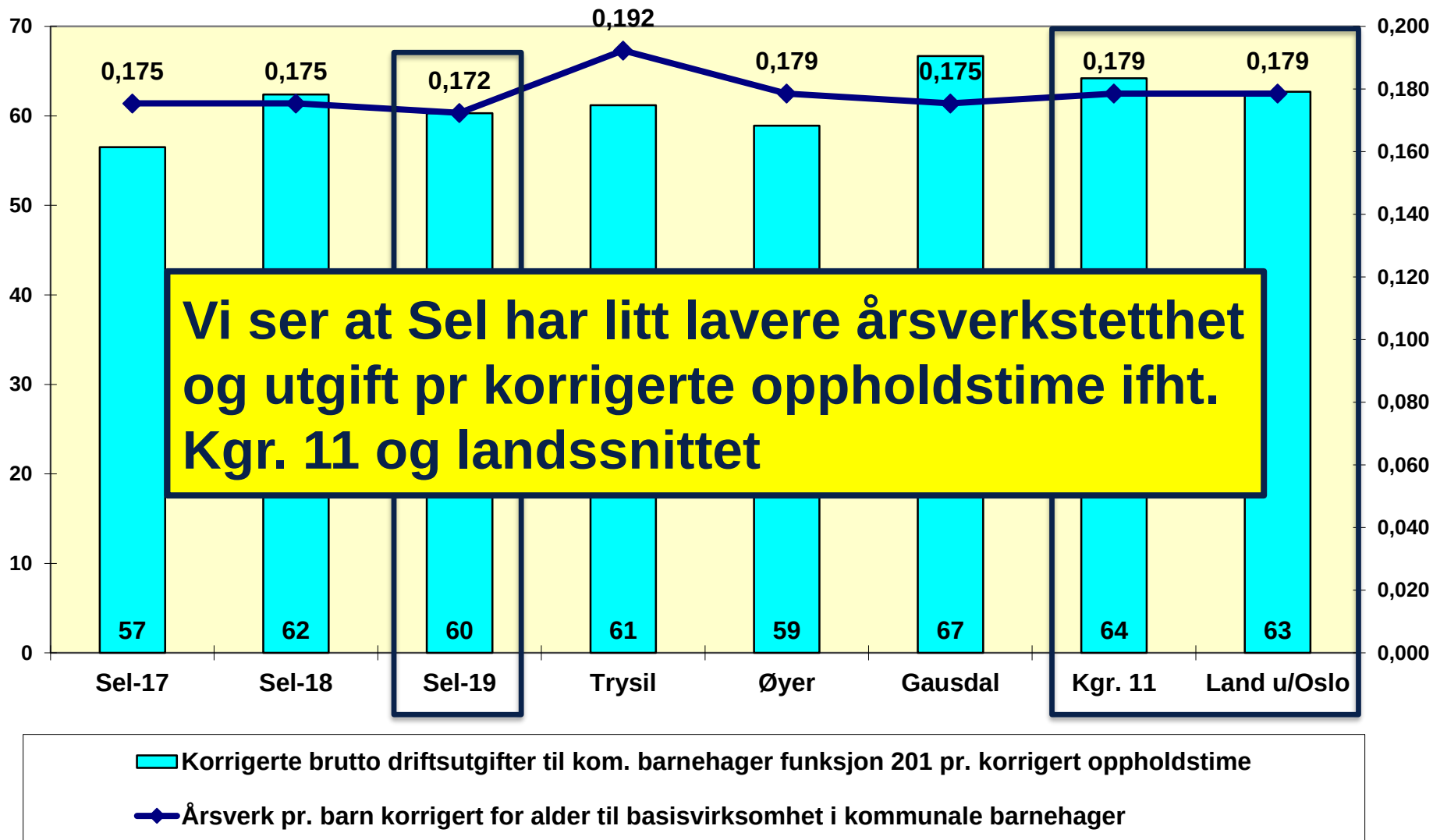

Barnehagefakta - Sel:

Sel barnehage Skulevegen 3, 2672 Sel, <i>Sel</i>	🏠 Kommunal	👤 22 barn	👶 Alder 1 - 5 år
Selsverket barnehage Kyrkjevegen 13, 2670 Otta, <i>Sel</i>	🏠 Kommunal	👤 19 barn	👶 Alder 1 - 5 år
Ottbragden barnehage Sliperigata 2, 2670 Otta, <i>Sel</i>	🏠 Kommunal	👤 48 barn	👶 Alder 1 - 5 år
Heggelund barnehage Heggelund 26, 2670 Otta, <i>Sel</i>	🏠 Kommunal	👤 19 barn	👶 Alder 1 - 5 år
Sandbu barnehage Gudbrandsdalsvegen 471, 2670 Otta, <i>Sel</i>	🏠 Kommunal	👤 17 barn	👶 Alder 1 - 5 år
Smurfen barnehage Otta AS Selsvegen 100, 2670 Otta, <i>Sel</i>	🏠 Privat	👤 40 barn	👶 Alder 1 - 5 år
Thoskogen Naturbarnehage AS Veggumsvegen 178, 2670 Otta, <i>Sel</i>	🏠 Privat	👤 18 barn	👶 Alder 1 - 5 år
Heidal barnehage Heidalsvegen 1589, 2676 Heidal, <i>Sel</i>	🏠 Kommunal	👤 49 barn	👶 Alder 1 - 5 år

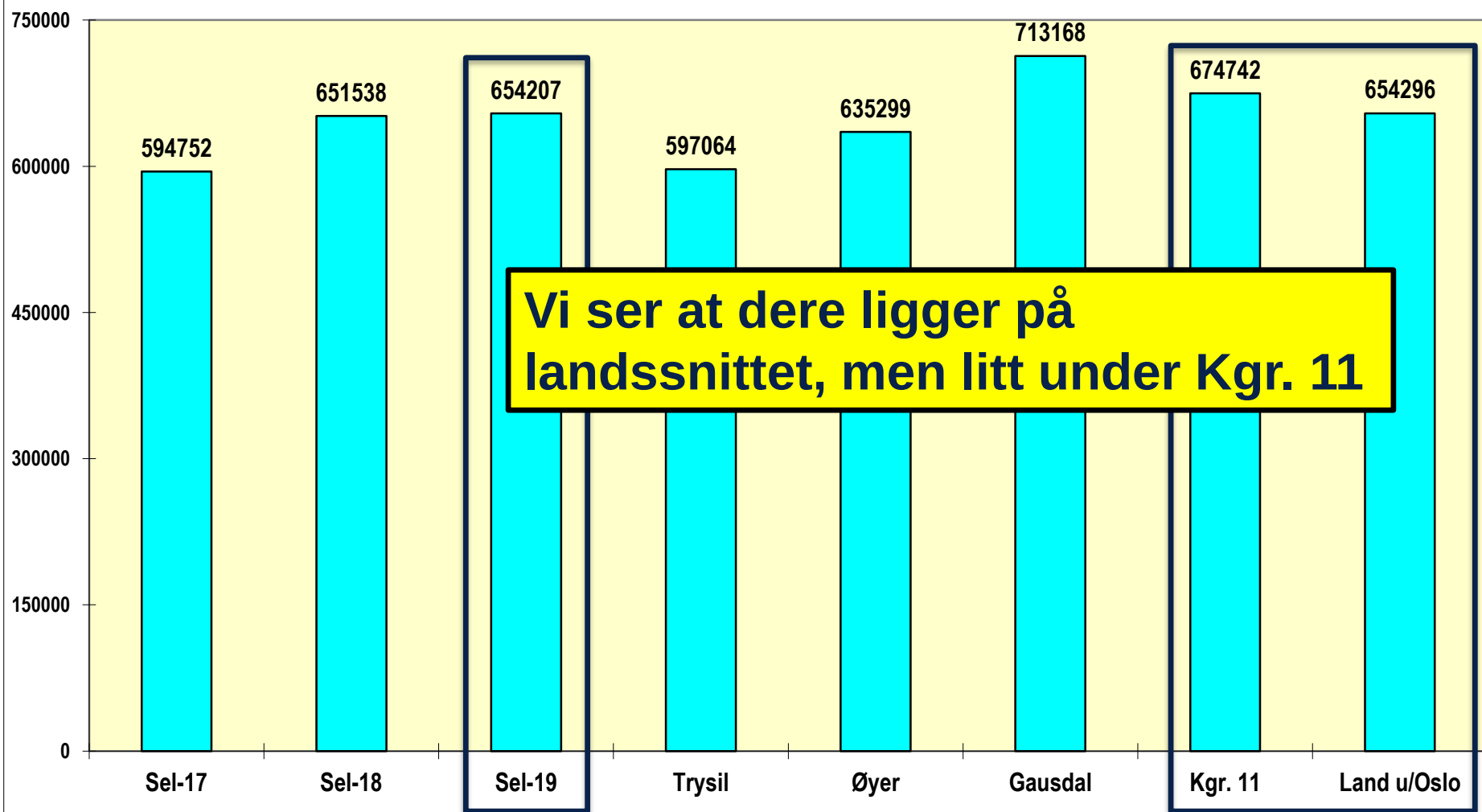
SUM totalt**232 barn****SUM komm.****174 barn****SUM priv.****58 barn****KS KONSULENT**

Årsverkstetthet og utgift pr korrigerte oppholdstime f. 201:

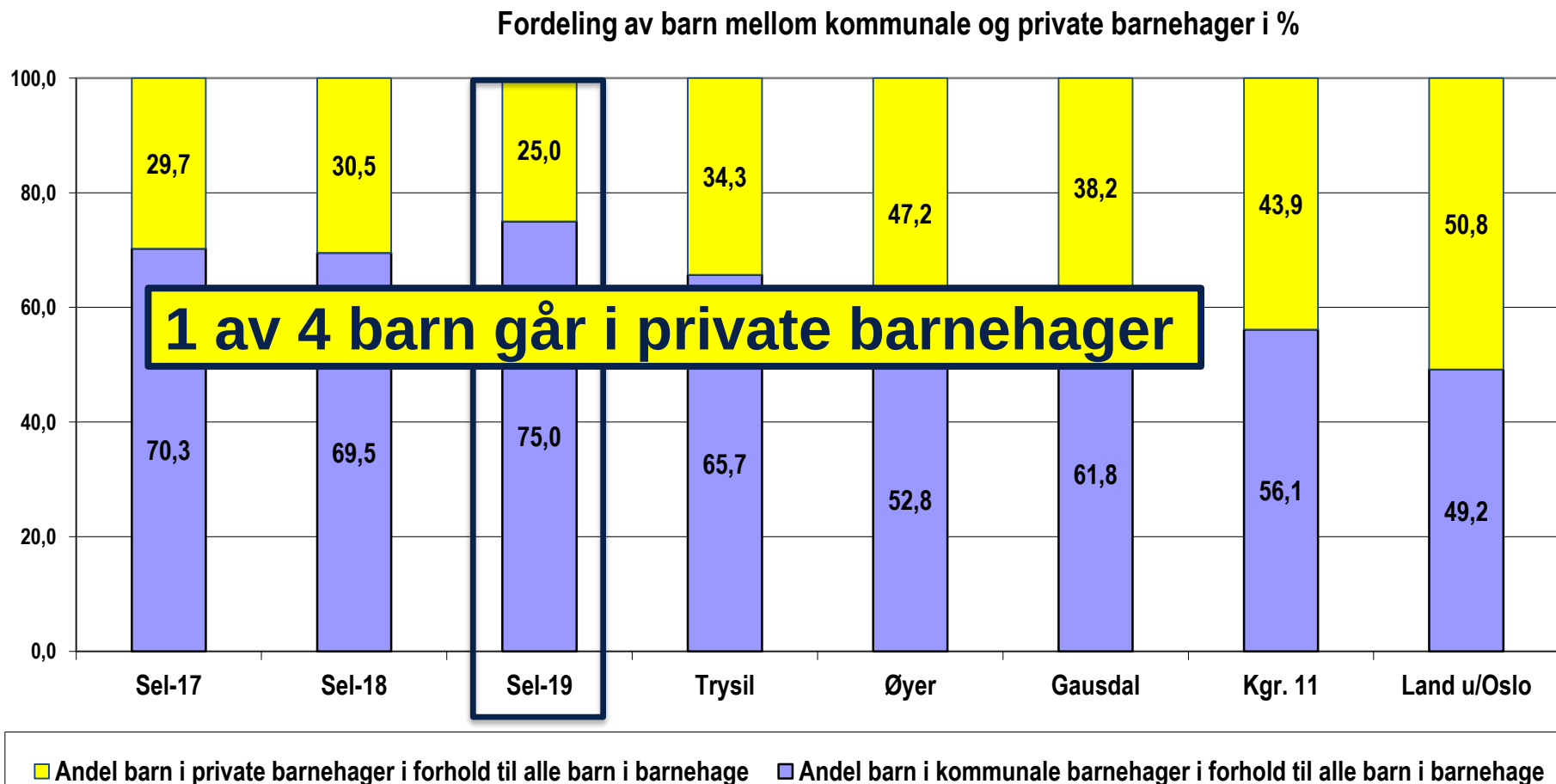

Lønnsutgift pr årsverk f. 201:

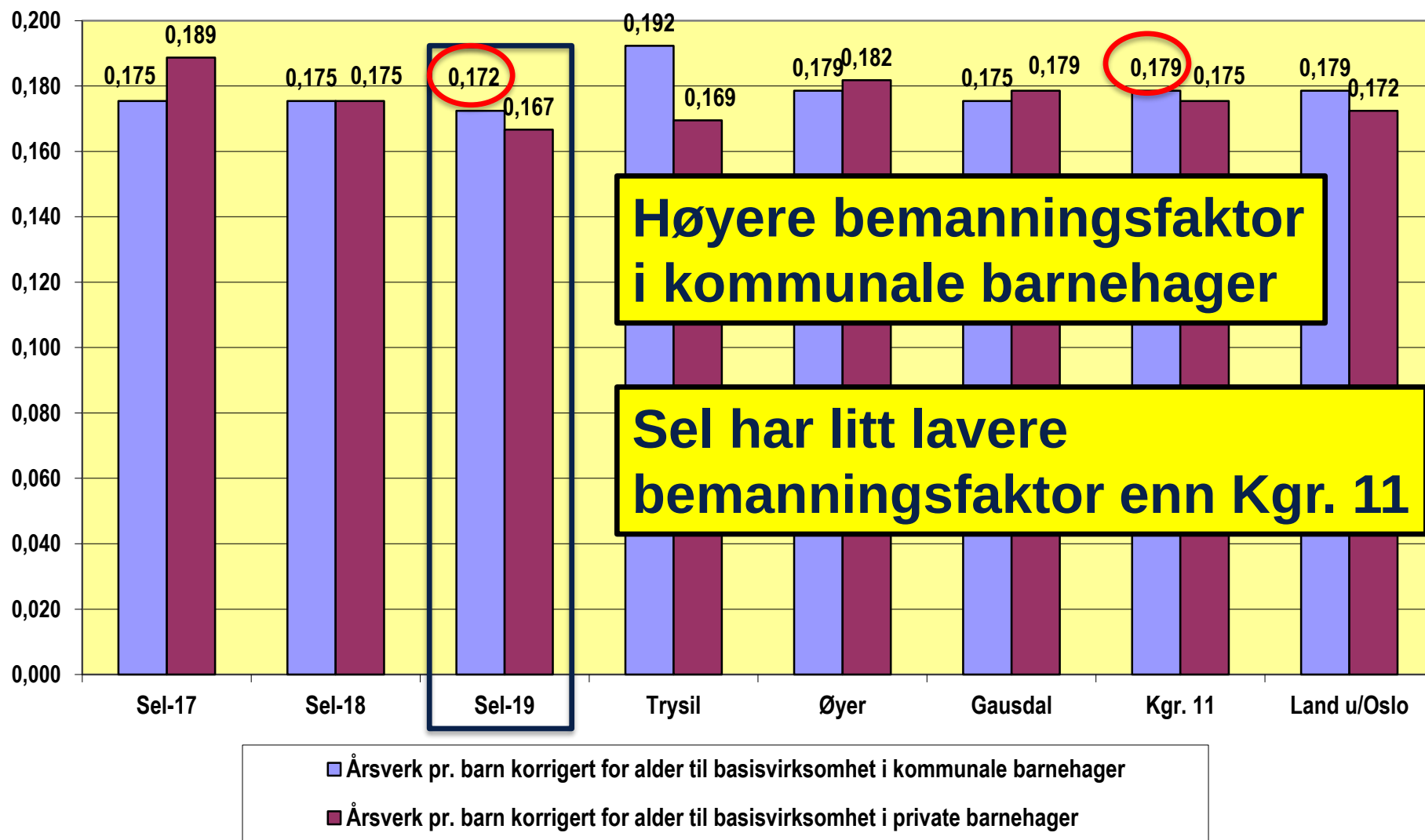
Lønnsutg. ekskl. sykep.ref. pr årsverk f. 201

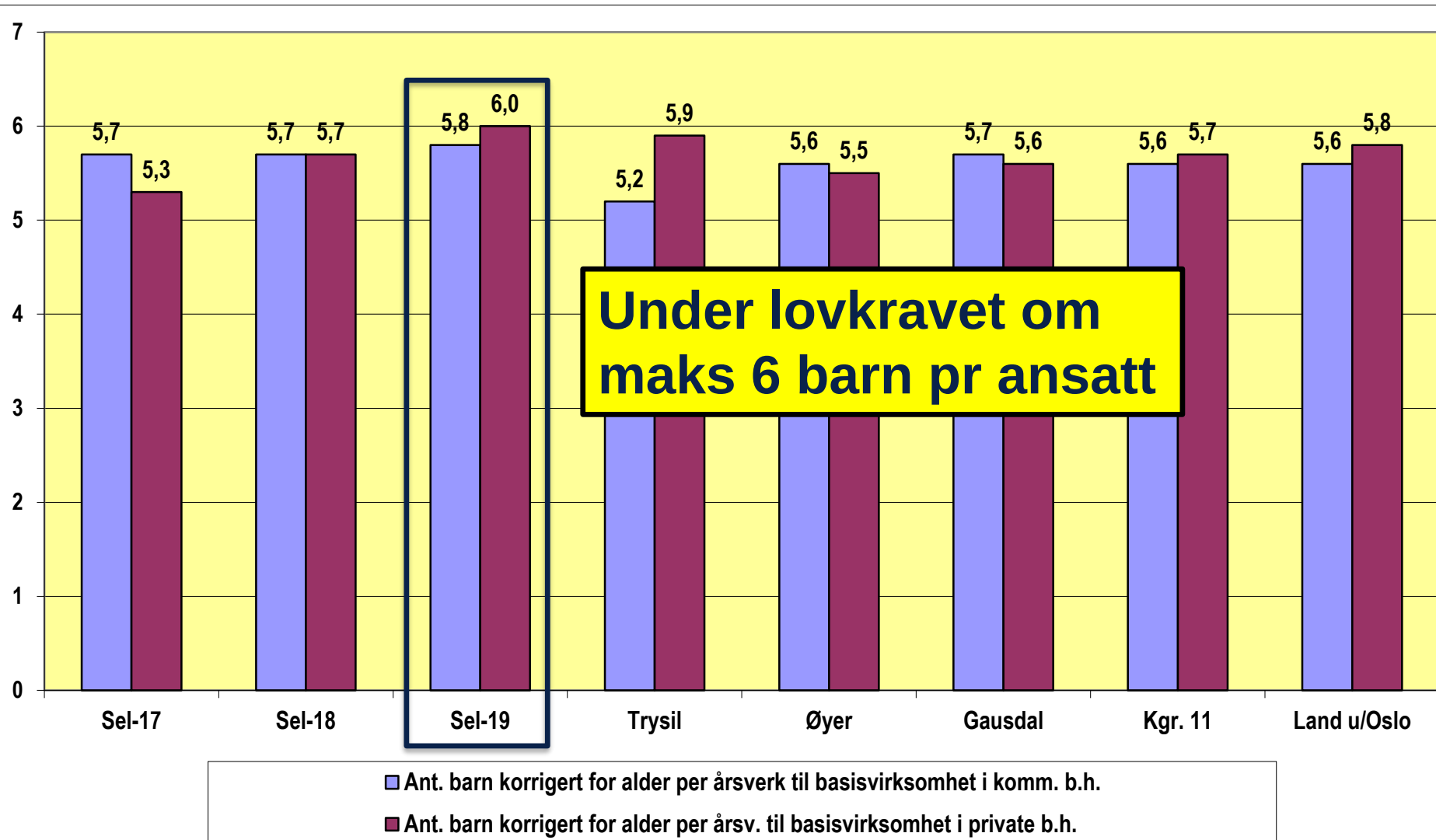
Fordeling av barn mellom kommunale og private barnehager:

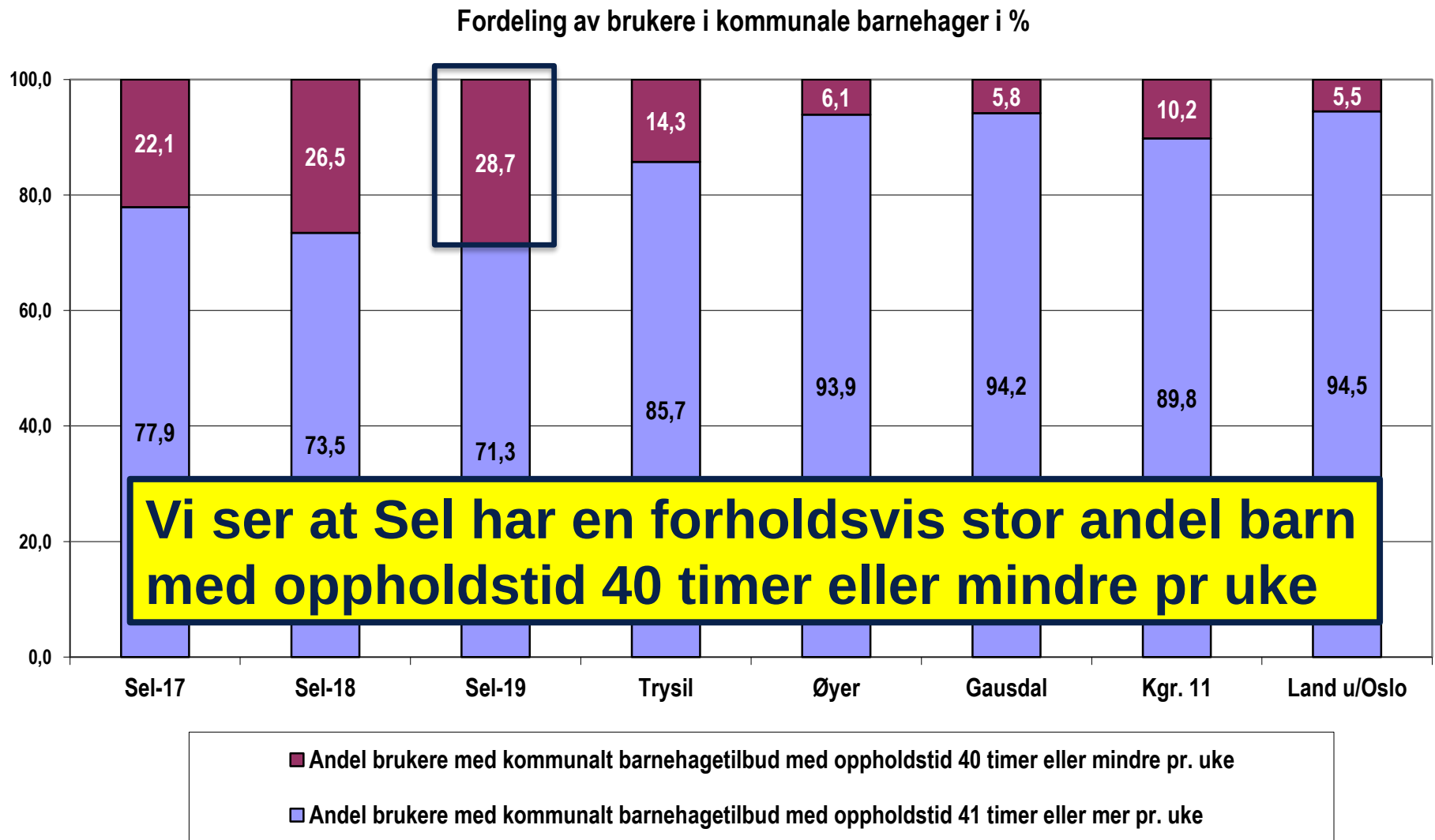
Årsverk pr barn f. 201 – kommunal og private b.h.:

Antall barn pr årsverk:

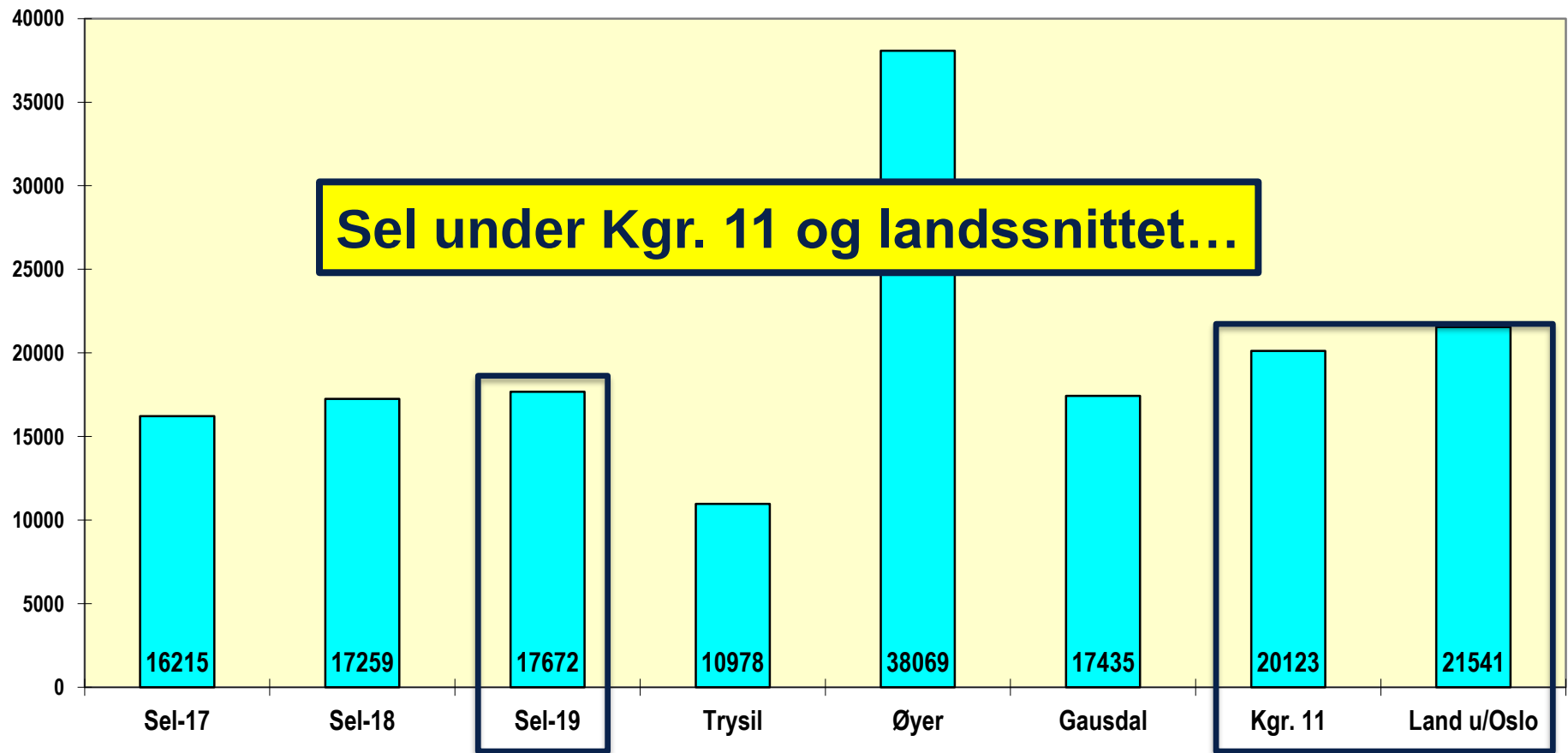

Hvor mange med fulltid i kommunale b.h.?

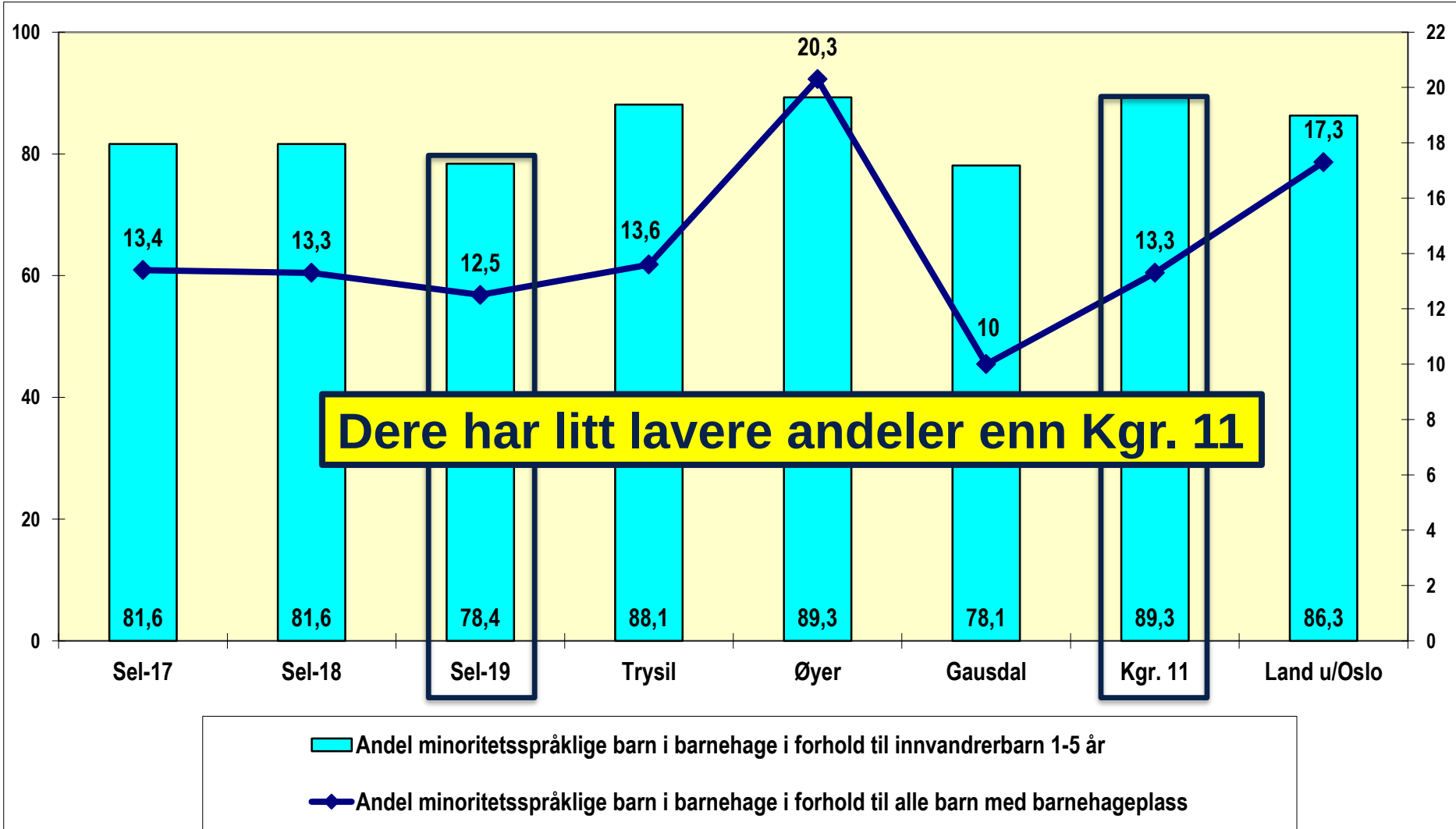

Utgifter til lokaler (og skyss) pr barn i kommunale barnehager:

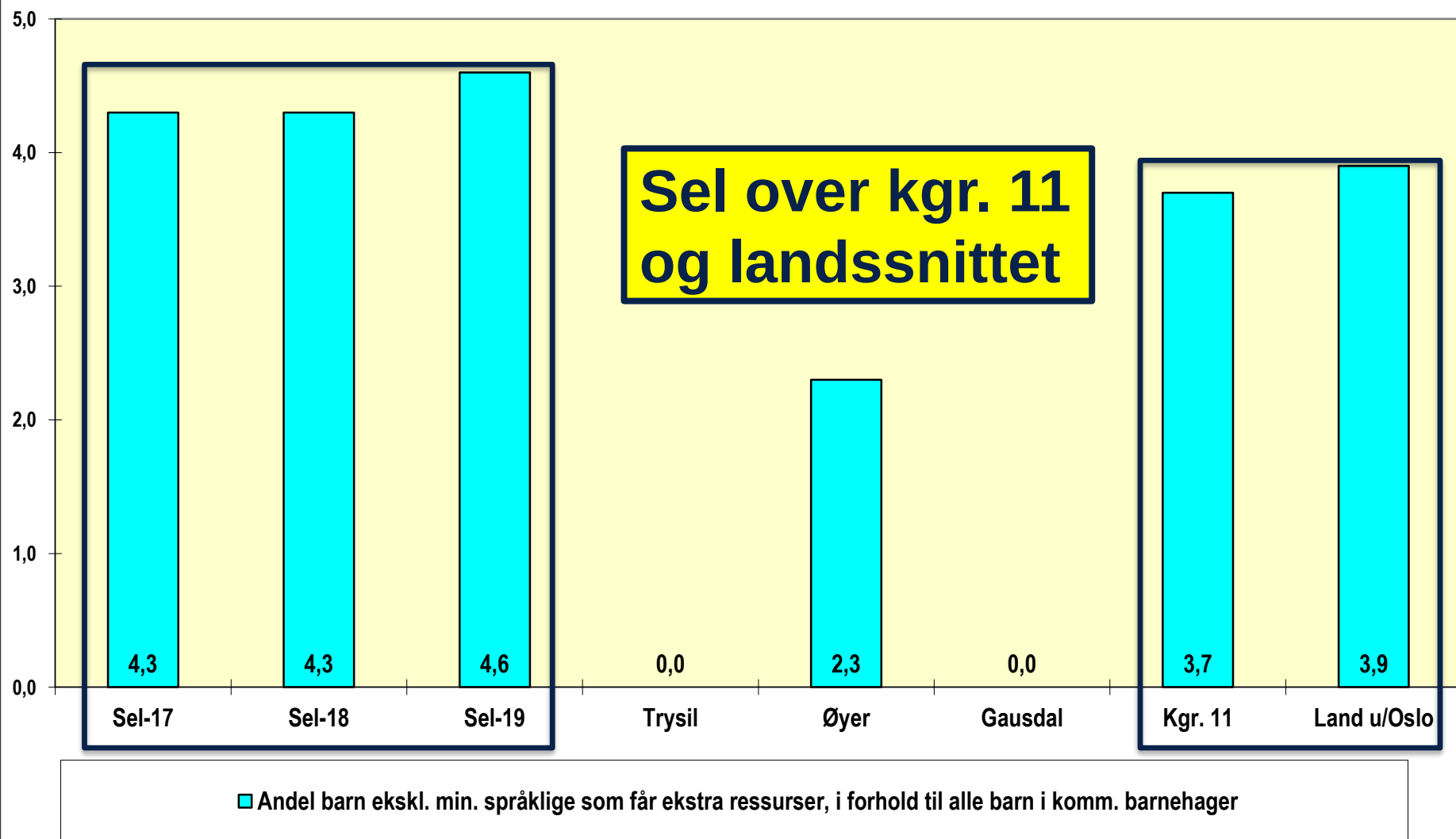
Utgifter til kommunale lokaler og skyss pr. barn i kommunal barnehage (kr)

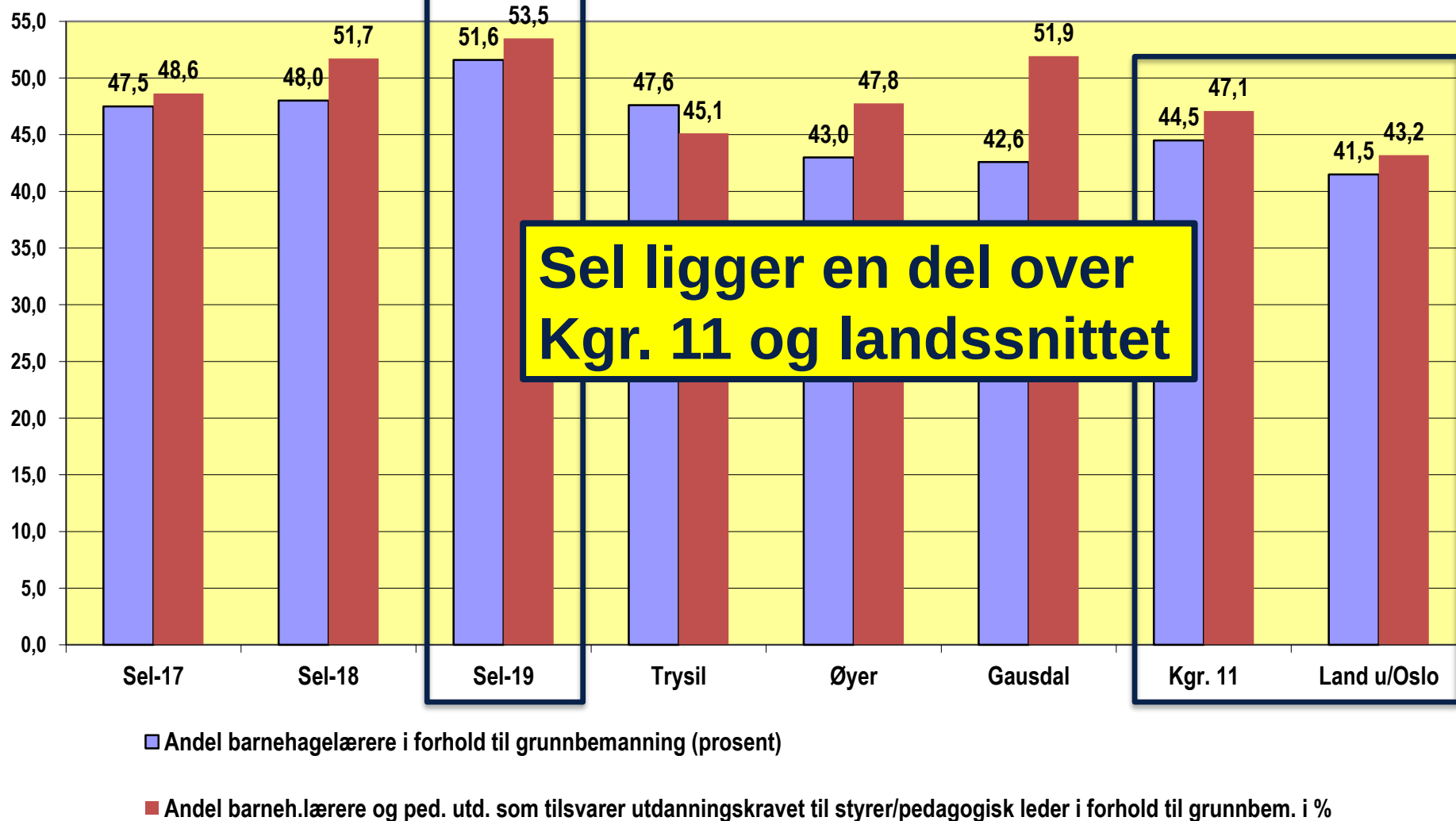
Minoritetsspråklige barn i barnehage:

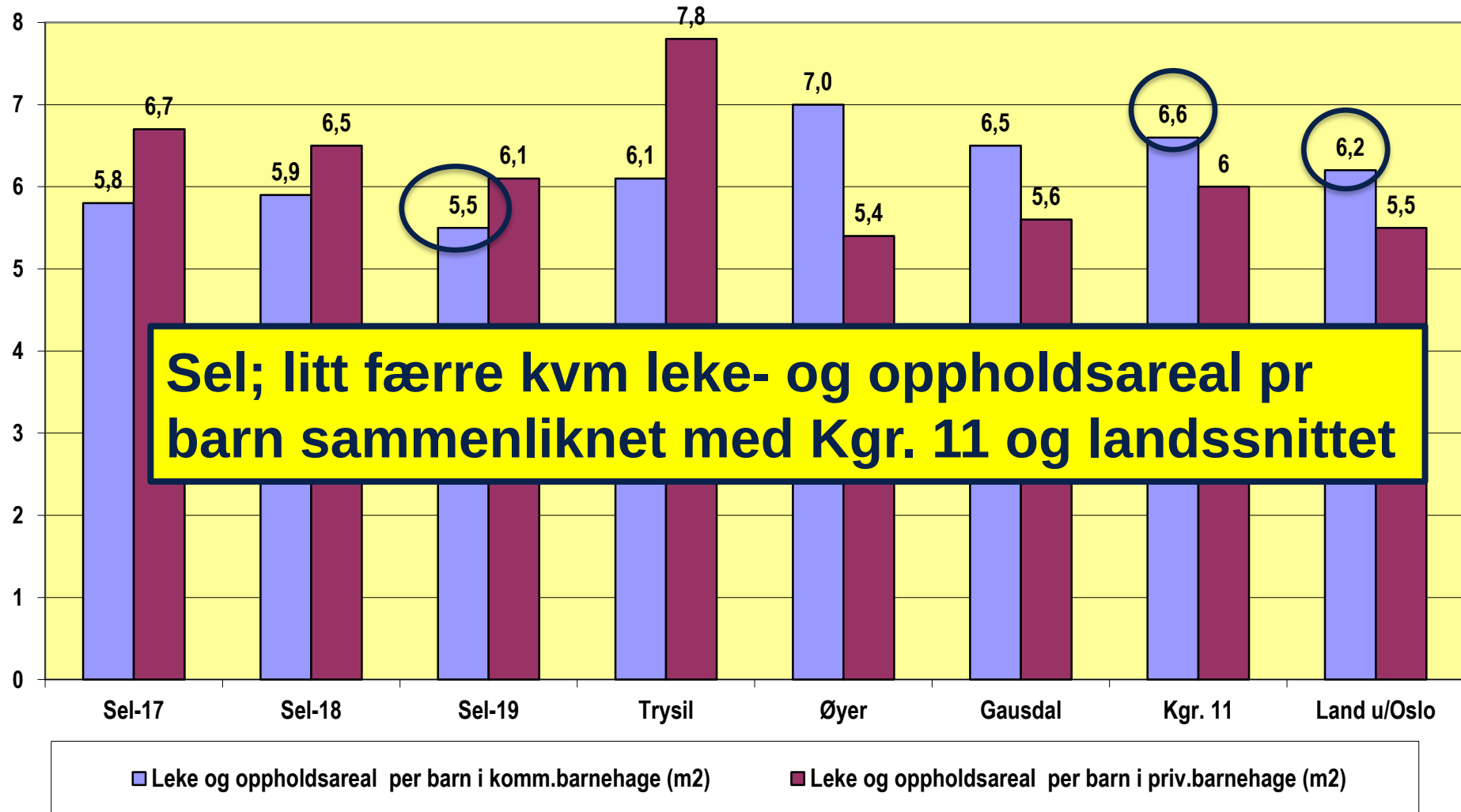
Andel barn med ekstra ressurser (f. 211):

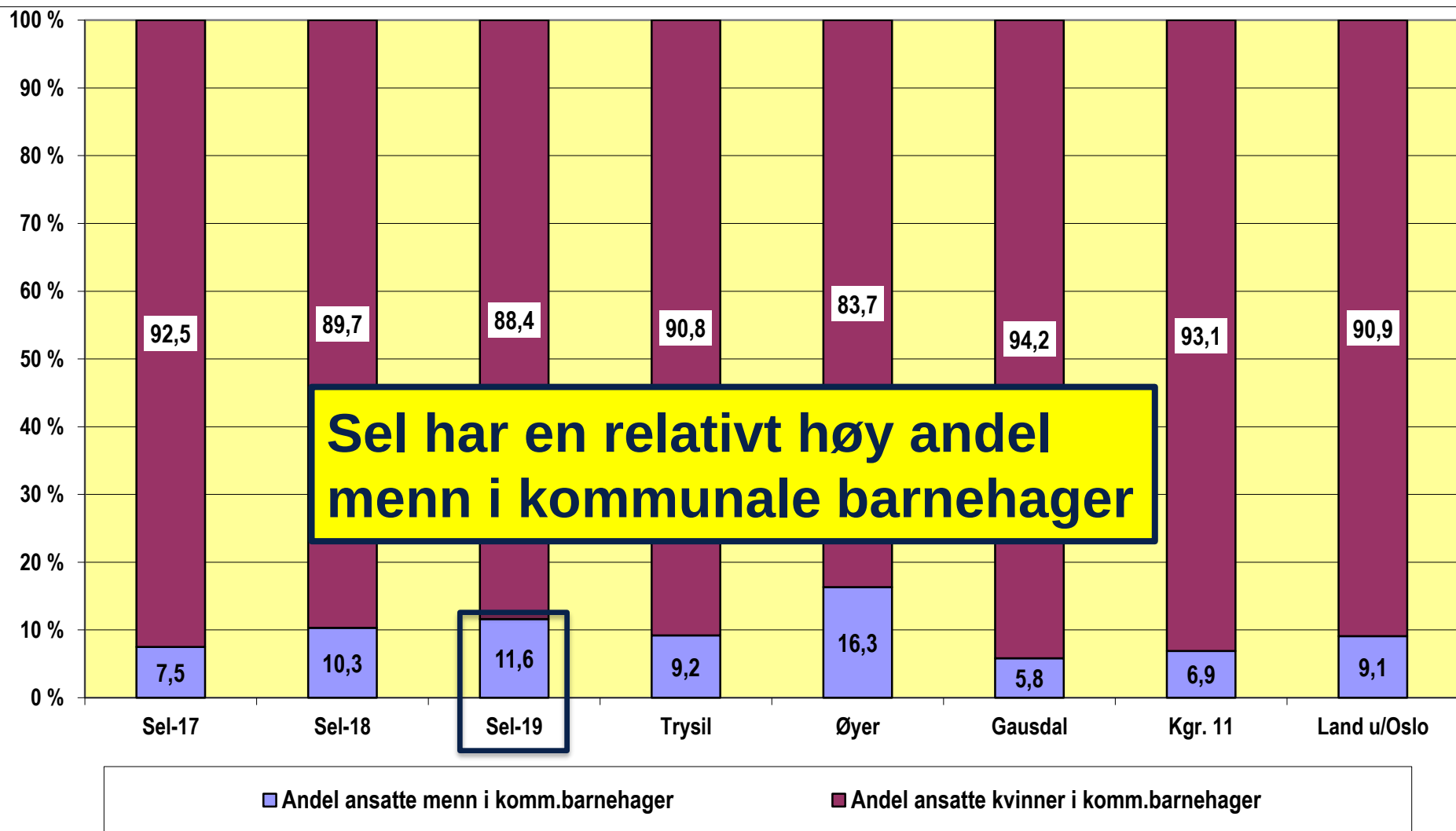
Pedagogisk personale:

Leke- og oppholdsareal:

Kjønnsfordeling:

Kort refleksjonsrunde:

1. Hvordan vurderes prioriteringen (ressursbruken) i tjenesten? (høy – middels – lav)
2. Hvordan kan vi «ta ned» ressursbruken, eller tenke annerledes i fht. tjenesteproduksjonen?

Bruk chatten

Oppsummering – Barnehage:

Behov:

- Sel har ca. 25% lavere objektivt utgiftsbehov enn med landssnittet

Prioritering (netto dr.utg. pr innb. 1-5 år) sammenliknet med Kgr. 11:

- Sel har middels samlet prioritering
- Tall for de ulike deltjenestene:
 - F. 201 = Lav prioritering
 - F. 211 = Høy prioritering
 - F. 221 = Litt høy prioritering

Dekningsgrader:

- Sel har dekningsgrader litt under Kgr. 11

Oppsummering – Barnehage:

«Produktivitet»: Årsverkstetthet, lønnsutgift pr årsverk og utgift pr korrigerte oppholdstime - f. 201 i fht. Kgr. 11:

- Sel har litt lavere årsverkstetthet og utgift pr korrigerte oppholdstime
- Sel har litt lavere lønnsutgift pr årsverk
- Antall barn korrigert for alder i de kommunale barnehagene = 5,8 og dette er litt over Kgr. 11 (5,6)

Utdanningsnivå:

- Sel har en høy andel ansatte med pedagogisk utdanning

Grunnskole

Formål:

Hovedmålsetting:

Fremskaffe et pålitelig og kvalitetssikret kunnskapsgrunnlag til bruk i de pågående omstillingsprosessene

Delmål:

1. For hver tjeneste;
 - hvilke KOSTRA-indikatorer bør brukes og hvordan, og hva forteller de om hvordan tjenestene blir prioritert?
 - Hvor mange mottar tjenester og hva koster de?
 - Hva påvirker utgiftsnivået?
2. Hvilke kilder brukes til de ulike KOSTRA-indikatorene?
3. Kvalitetssikring og ev. korrigerings av grunnlagsdata (regnskap, bruker- og tjenestetall mm.)

Beskrive tjenestenes «profil» og hva som evt. er tjenestenes mulige «handlingsrom»

KOSTRA er inndelt i funksjoner og arter:

- **Funksjon** fokuserer på hvilke typer behov tjenestene skal dekke (f.eks grunnskole, barnehagetilbud, institusjonstjenester ...) og hvilke grupper disse tjenestene primært henvender seg til (f.eks skolehelsetjeneste som skal gi tjenester til skoleelever). Funksjonsbegrepet er uavhengig av hvordan tjenestene er organisert i den enkelte kommune
- **Artene** gjenspeiler hvilke produksjons- og innsatsfaktorer (utgifts- og inntektstyper, f.eks. lønn, skolebøker, renhold...) kommunene og fylkeskommunene benytter i sin virksomhet

Styringsinformasjon KOSTRA:

KS KONSULENT

Ressursbruk

Produktivitet

Korrigerte brutto driftsutgifter pr. elev

Brukere

Prioritering

Dekningsgrad

Penger brukt på en målgruppe, f.eks. netto driftsutgifter grunnskole pr. innbygger 6-15 år

Hvor mange i målgruppen som mottar tjenester, f.eks. andel elever i SFO, andel elever med spesialundervisning

Målgrupper

KOSTRA-funksjoner som inngår i tjenesten:

202 Grunnskole

Undervisning i grunnskolen (all undervisning, inkl. delingstimer, spesialundervisning, vikarer m.m., jf. GSI: årstimer).

Funksjonen omfatter videre:

- administrasjon på den enkelte virksomhet/skole, rådgiver på ungdomstrinnet, kontaktlærer, samlingsstyrer og etterutdanning for lærere og avtalefestede ytelser (reduert leseplikt, virkemiddelordninger m.v.),
- pedagogisk-psykologisk tjeneste (ekskl. PPTs innsats i barnehager og voksenopplæring), assistenter, morsmålundervisning, skolebibliotekar, kontorteknisk personale/kontordrift. Funksjonen omfatter også assistenter som utfører praktisk bistand for elever med nedsatt funksjonsevne der vedtak har hjemmel i opplæringsloven. Funksjon 254 benyttes om vedtaket har hjemmel i helselovgivningen.
- skolemateriell, undervisningsmateriell og -utstyr m.m,
- utgifter til ekskursjoner som ledd i undervisning,
- transportutgifter til og fra aktiviteter
- Leksehjelp, fysisk aktivitet
- utgifter og inntekter knyttet til aktiviteter i forbindelse med den kulturelle skolesekken som foregår som en del av det pedagogiske opplegget innenfor den ordinære grunnskoleundervisningen,
- bredbåndsutgifter (abonnement, drifts- og serviceavtaler).
- samtlige utgifter knyttet til spesialundervisning ved skoler som har forsterket avdeling for spesialundervisning, samt evt. utgifter til elever i statlige kompetansesentre

Skoleskyss (transport mellom hjem og skole) føres på funksjon 223.

213 Voksenopplæring

- Opplæring for innvandrere (inkl. norskopplæring for deltagerne i introduksjonsprogrammet).
- Grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år.
- Grunnskoleopplæring for voksne.
- Spesialundervisning for voksne.
- Voksenopplæring etter opplæringsloven (ekskl. grunnskoleopplæring til personer over 15 år i spesialskoler). Inklusive. evt. styrkingstilbud til disse elevene (spesialundervisning, PPT mv.).
- Lokaler til voksenopplæring
- skyssutgifter til voksenopplæring føres også på funksjon 213
- Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere føres på funksjon 213

215 Skolefritidstilbud

Skolefritidsordninger, fritidshjem. Utgifter til lokaler føres på funksjon 222.

222 Skolelokaler

1. Utgifter til drift og vedlikehold av skolelokaler, SFO-lokaler og internatbygninger (med tilhørende tekniske anlegg og utendørsanlegg/skolegård).

Dette omfatter lønn mv. til eget drifts-/vedlikeholdspersonell, innkjøp av materiell og utstyr til drift og vedlikehold, og kjøp av drifts-/vedlikeholdstjenester (eksempelvis vaktmestertjenester, snøryddingsavtaler, renholdsavtaler, serviceavtaler på tekniske anlegg, avtaler om vakthold og tilsyn mv.) som er knyttet til skolelokaler. Dessuten avskrivninger av egne bygg

Som driftsaktiviteter regnes løpende drift, renhold, vakthold, sikring, energi og vann, avløp og renovasjon. Skillet mellom vedlikeholdsutgifter og utgifter til påkostning/investering er beskrevet i Kommunal regnskapsstandard (F) nr. 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*, se www.gkrs.no.

2. Forvaltningsutgifter knyttet til skolelokaler (administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til skolelokaler) føres på funksjon 121.

3. Investeringer i og påkostning av skolelokaler.

4. Husleieutgifter ved leie av skolelokaler/bygninger.

- Ved leie fra AS eller andre private (herunder IKS hvor kommunen ikke er deltaker) føres husleien i på art 190.
- Ved leie fra kommunalt foretak føres husleien på art 380 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 780 i foretakets regnskap.
- Ved leie fra interkommunalt selskap (hvor kommunen er deltaker) føres husleien på art 375 i kommunens regnskap, og inntektsføres på art 775 i selskapets regnskap.
- Dersom kommunen har en internhusleieordning (leie mellom enheter som inngår i kommunens regnskap), skal faktiske utgifter til drift og vedlikehold komme fram på riktig art/funksjon, jf. avsnitt 5.1.1 og art 190.

5. Inntekter knyttet til utleie av lokalene til eksterne (andre enn kommunen selv eller kommunalt foretak).

6. Inventar og utstyr (innbo/løsøre) knyttet til undervisningen i skolen eller SFO-tilbudet inngår ikke her, men føres på funksjon 202, 213 eller 215. Investeringer, drift og vedlikehold av infrastruktur (faste tekniske installasjoner) knyttet til IKT inngår imidlertid på funksjon 222.

7. Skyss av skolebarn inngår ikke i funksjonen, men skal føres på funksjon 223.

223 Skoleskyss

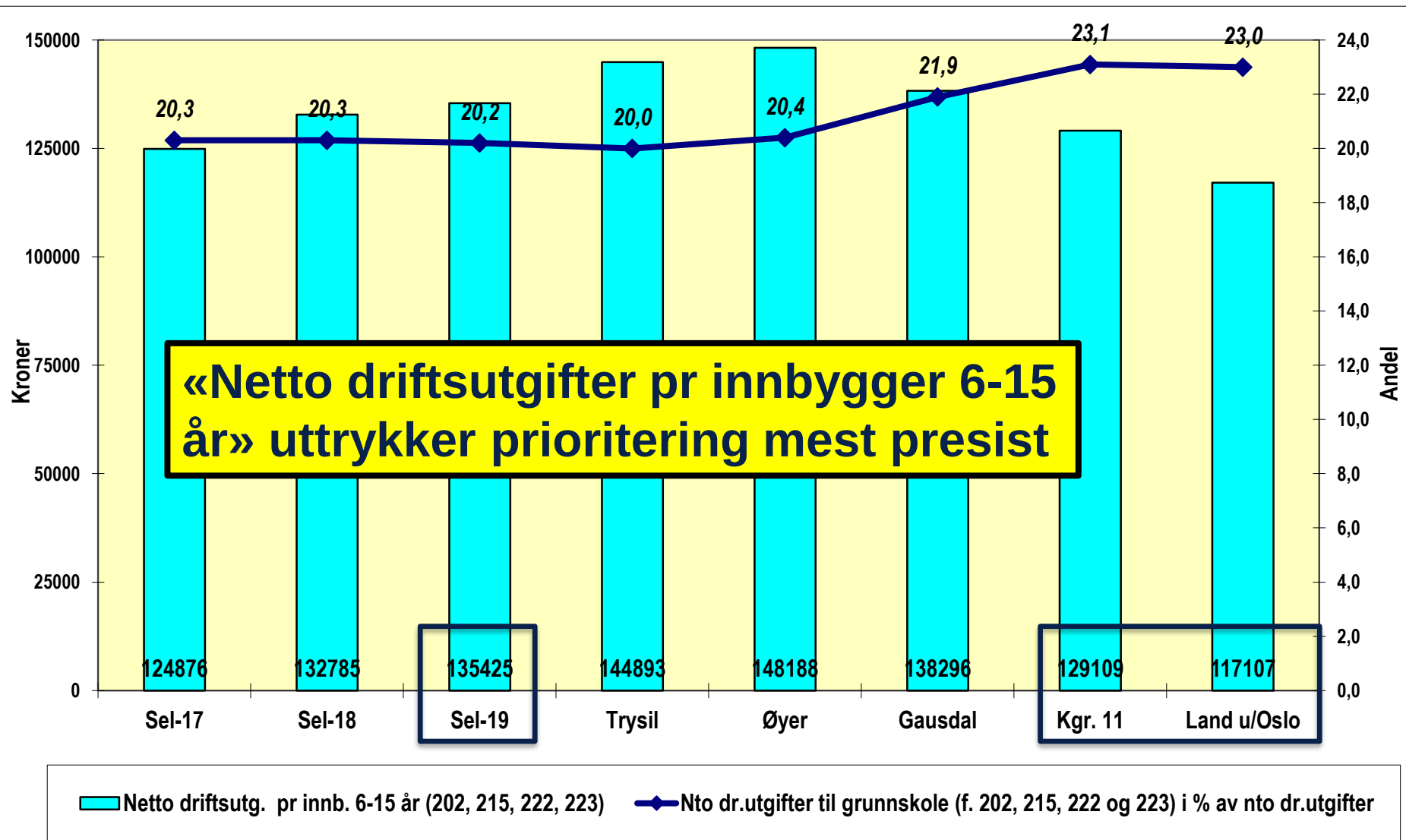
Utgifter til skoleskyss mellom hjem og skole (inkl. skyss som er del av tilrettelegging av tilbudet for funksjonshemmede barn). Utgifter til skoleskyss for elever i kommunens skoler skal alltid føres på art 170. Transportutgifter vedrørende aktiviteter i grunnskolen føres under funksjon 202.

Utgiftsbehov og kriteriedata for grunnskole:

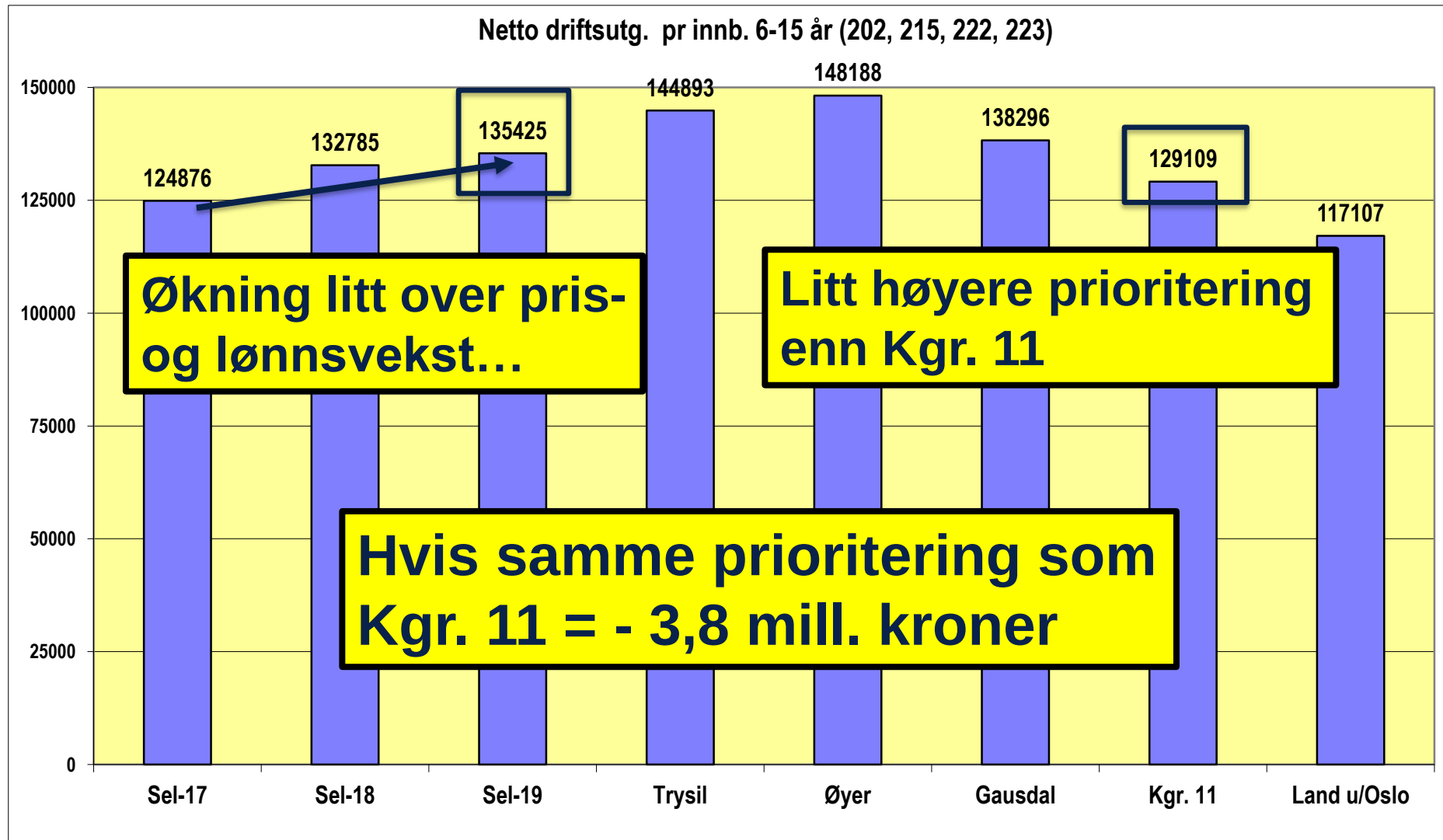
	Sel	Trysil	Øyer	Gausdal	Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
Indeks innb. 6-15 år (92%)	89,0 %	86,1 %	89,8 %	91,8 %	101,8 %	102,1 %
Indeks basiskriteriet (2%)	204,3 %	206,9 %	209,5 %	177,7 %	135,2 %	114,4 %
Indeks <u>reiseavst.</u> innen sone (2%)	306,1 %	392,0 %	187,7 %	235,3 %	181,8 %	107,8 %
Indeks <u>reiseavst.</u> til nabokrets (2%)	142,9 %	265,4 %	133,0 %	148,9 %	151,3 %	108,3 %
Indeks <u>innv.</u> 6-15 år (3%)	89,2 %	66,5 %	109,6 %	38,9 %	101,7 %	100,2 %
Utgiftsbehov - Grunnskole (sum)	95,9 %	96,5 %	94,9 %	95,4 %	104,8 %	102,4 %

Ca. 4% lavere utgiftsbehov enn landssnittet

Hvordan prioriteres skole?

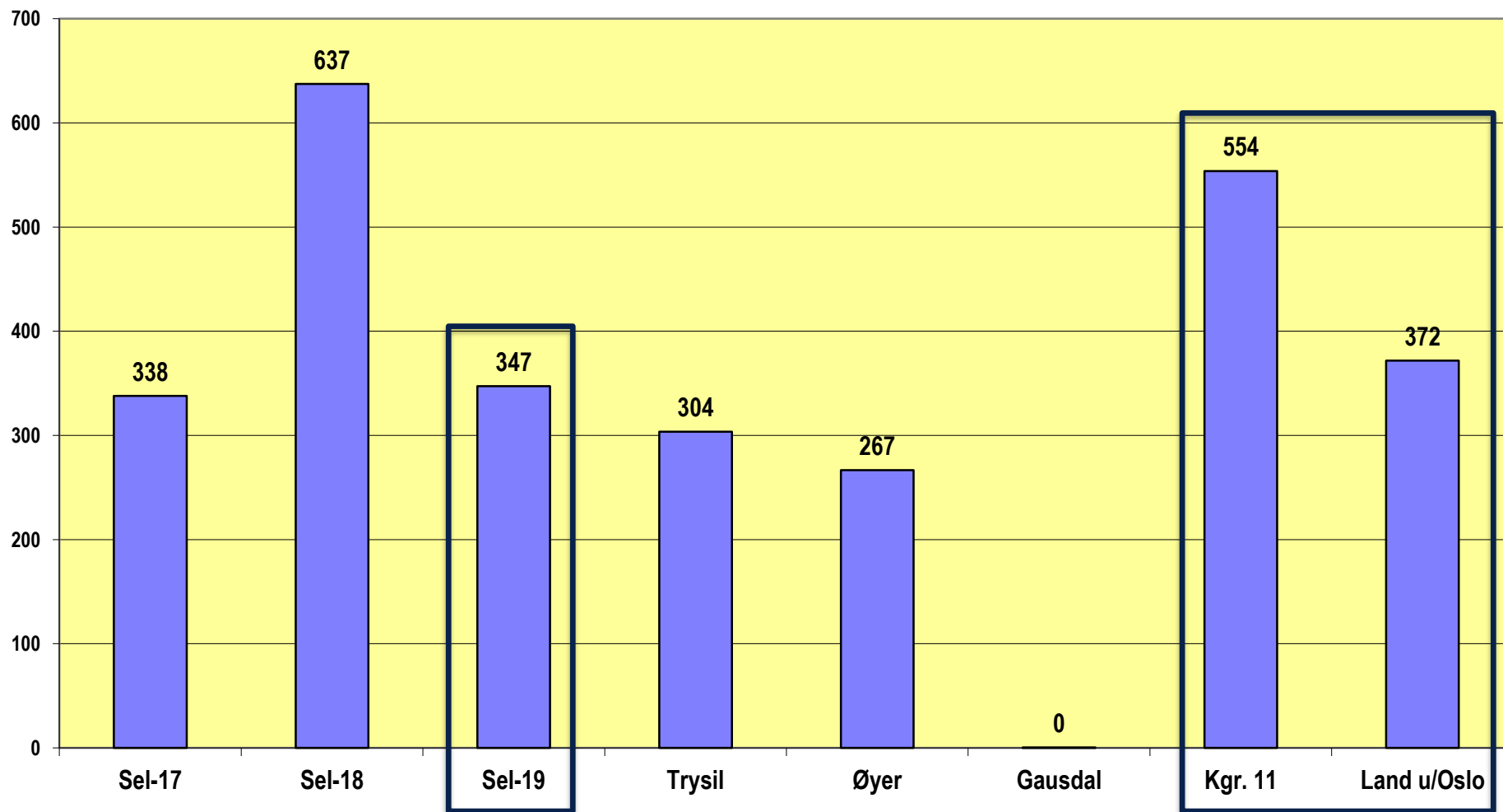

Hovedbildet – samlet prioritering/ressursbruk:

Ressursbruk Voksenopplæring f. 213:

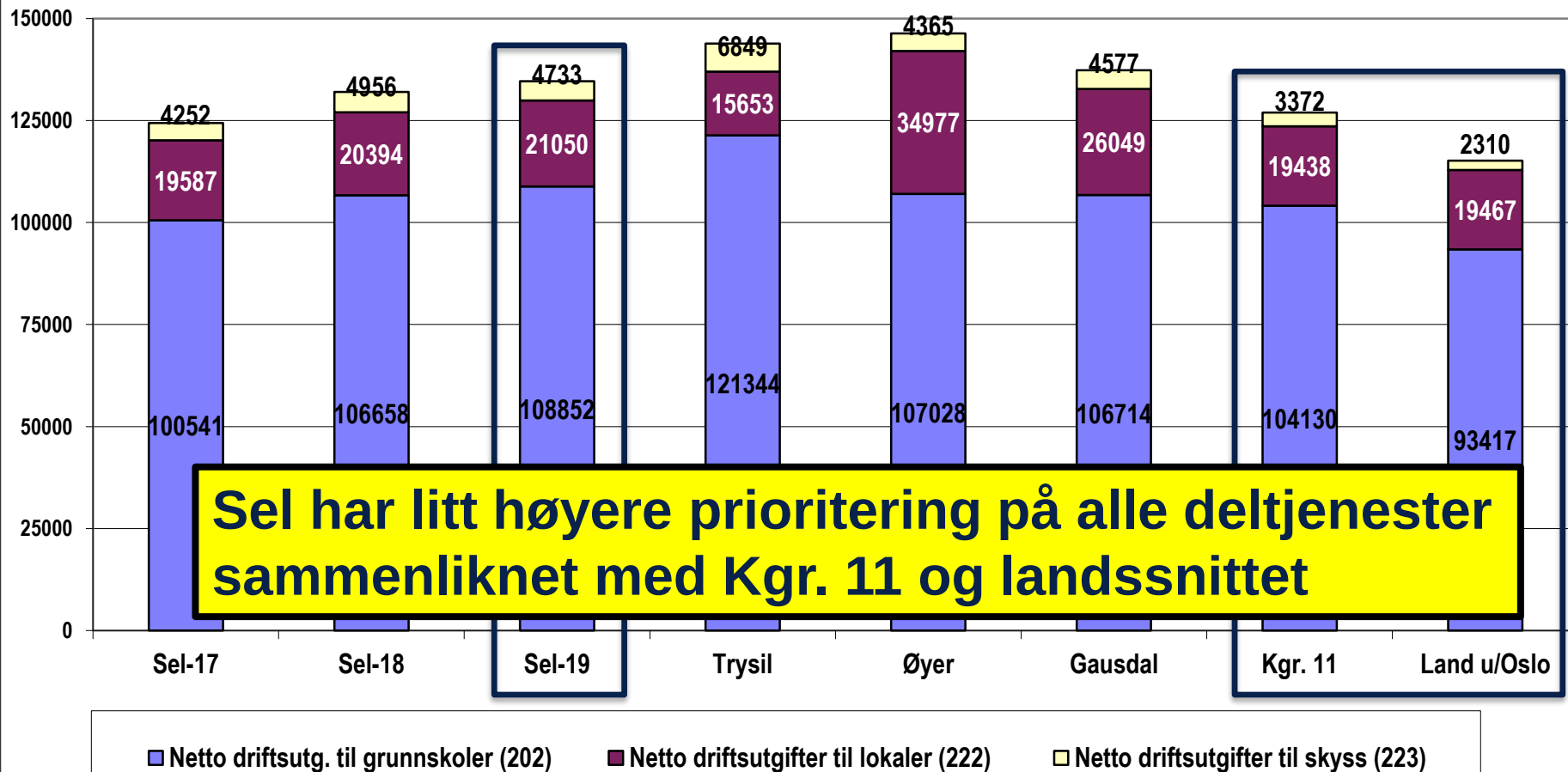
Netto driftsutg. pr innb. til voksenopplæringen (f. 213)

Sel ligger under Kgr. 11 og landssnittet

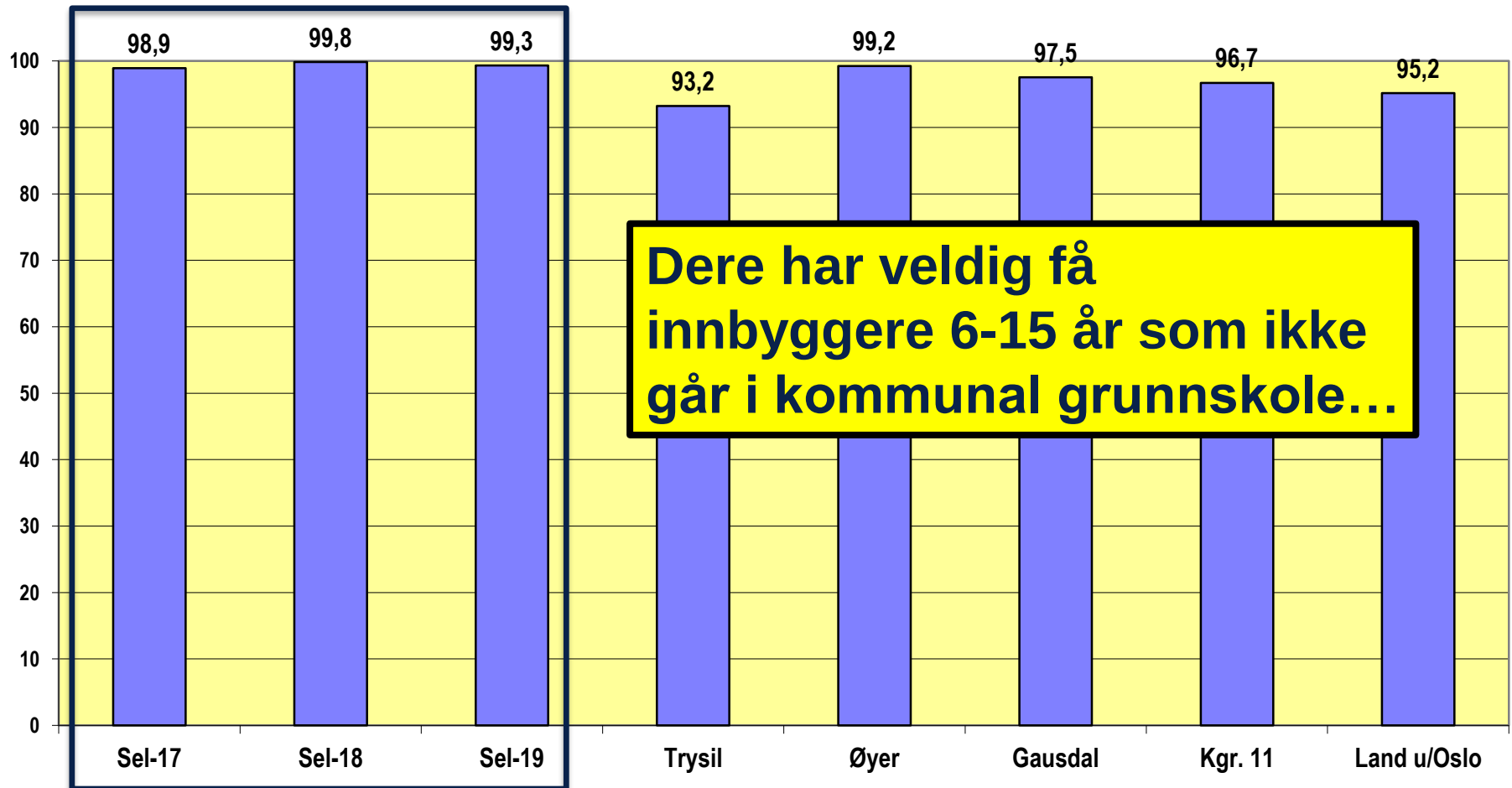
Prioritering pr funksjon ekskl. SFO:

Nettoutgifter pr. innbygger 6-15 år fordelt på funksjoner

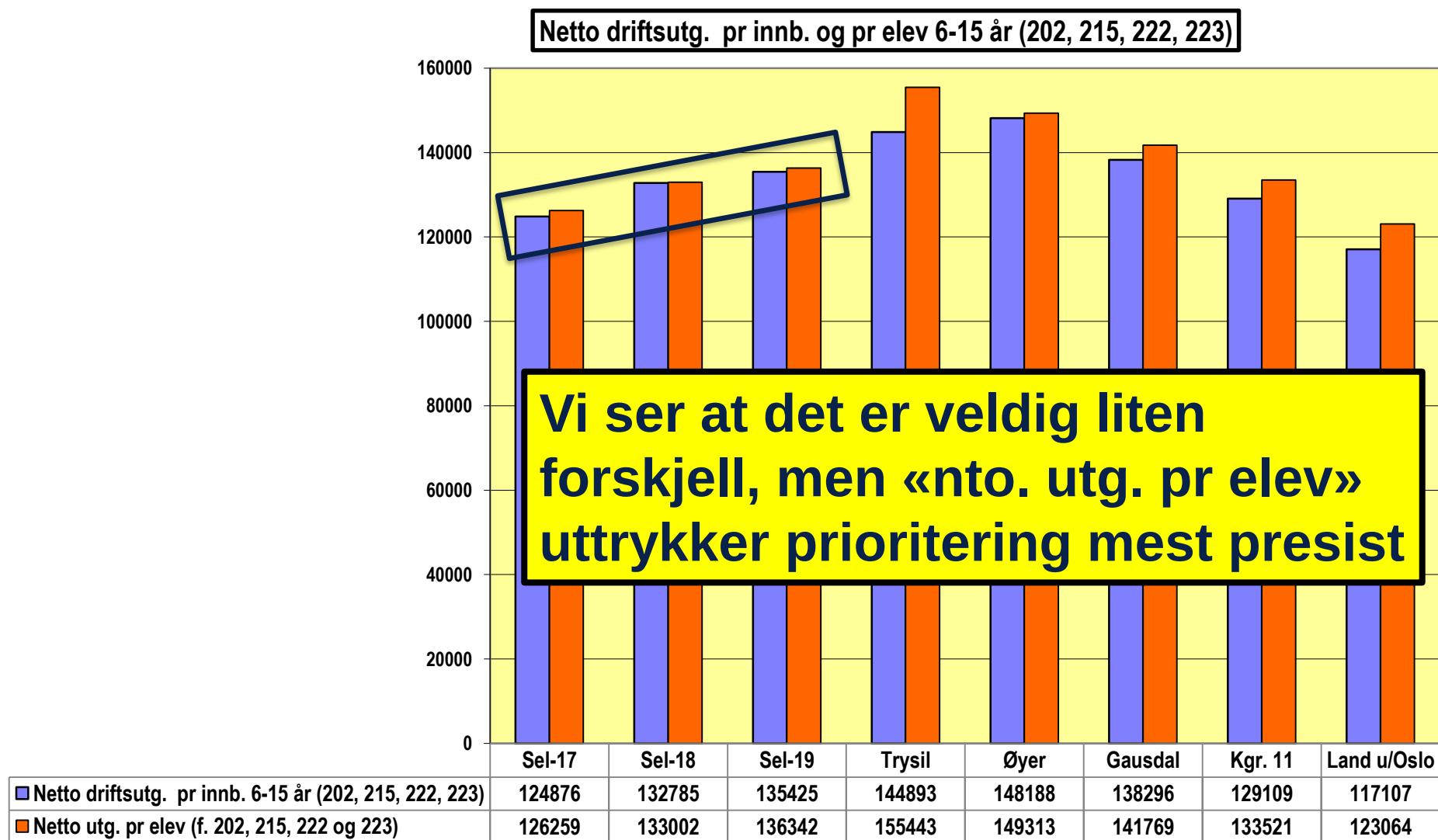

Ved vurdering av prioritering må vi sjekke hvor mange elever som går i kommunale grunnskoler:

Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år

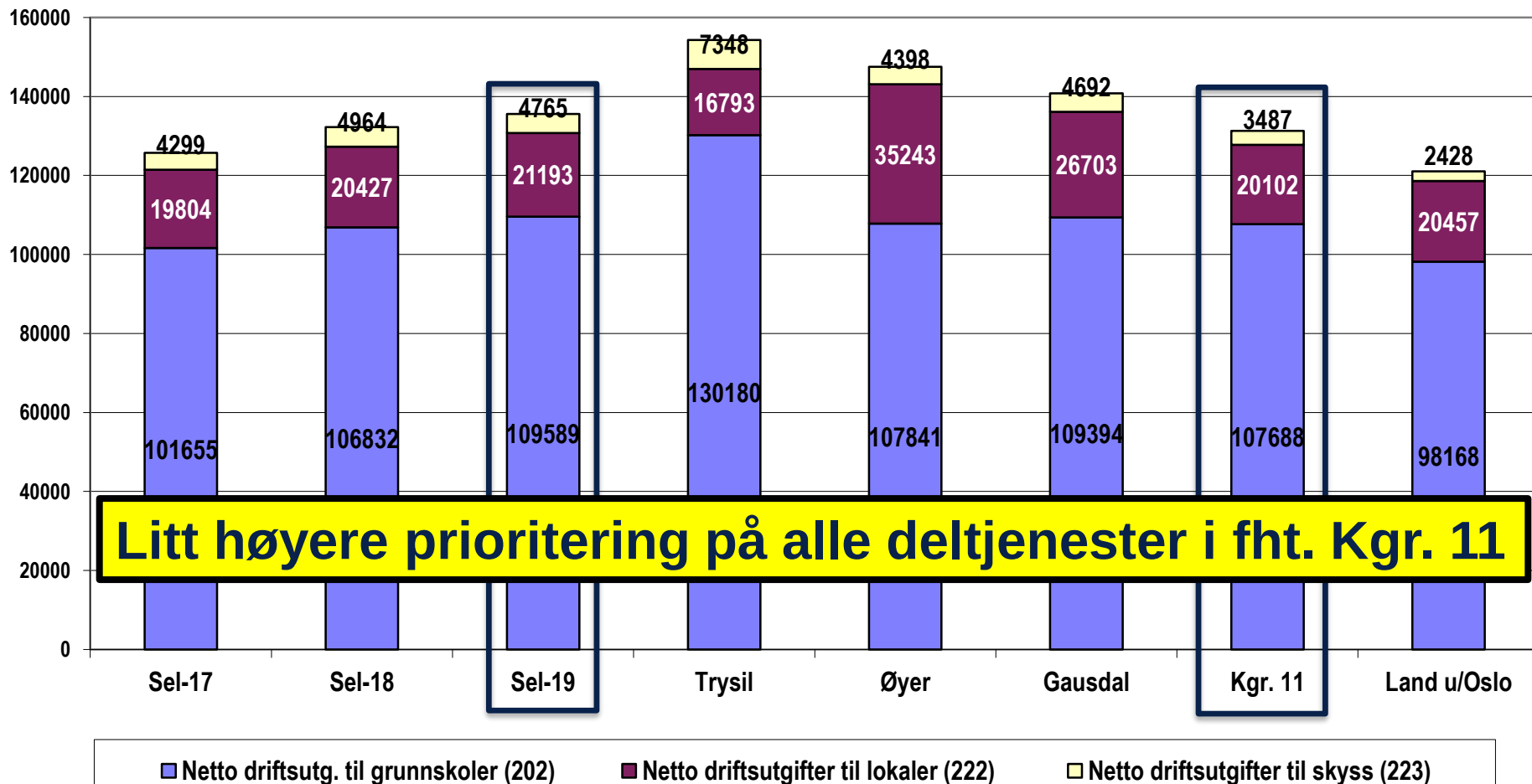

Prioritering – pr innb. 6-15 år og pr elev:

Prioritering - netto driftsutgifter. pr elev:

Nettoutgifter pr.elev 6-15 år fordelt på funksjoner

Utgiftsdrivere med sammenhenger og grad av påvirkningskraft:

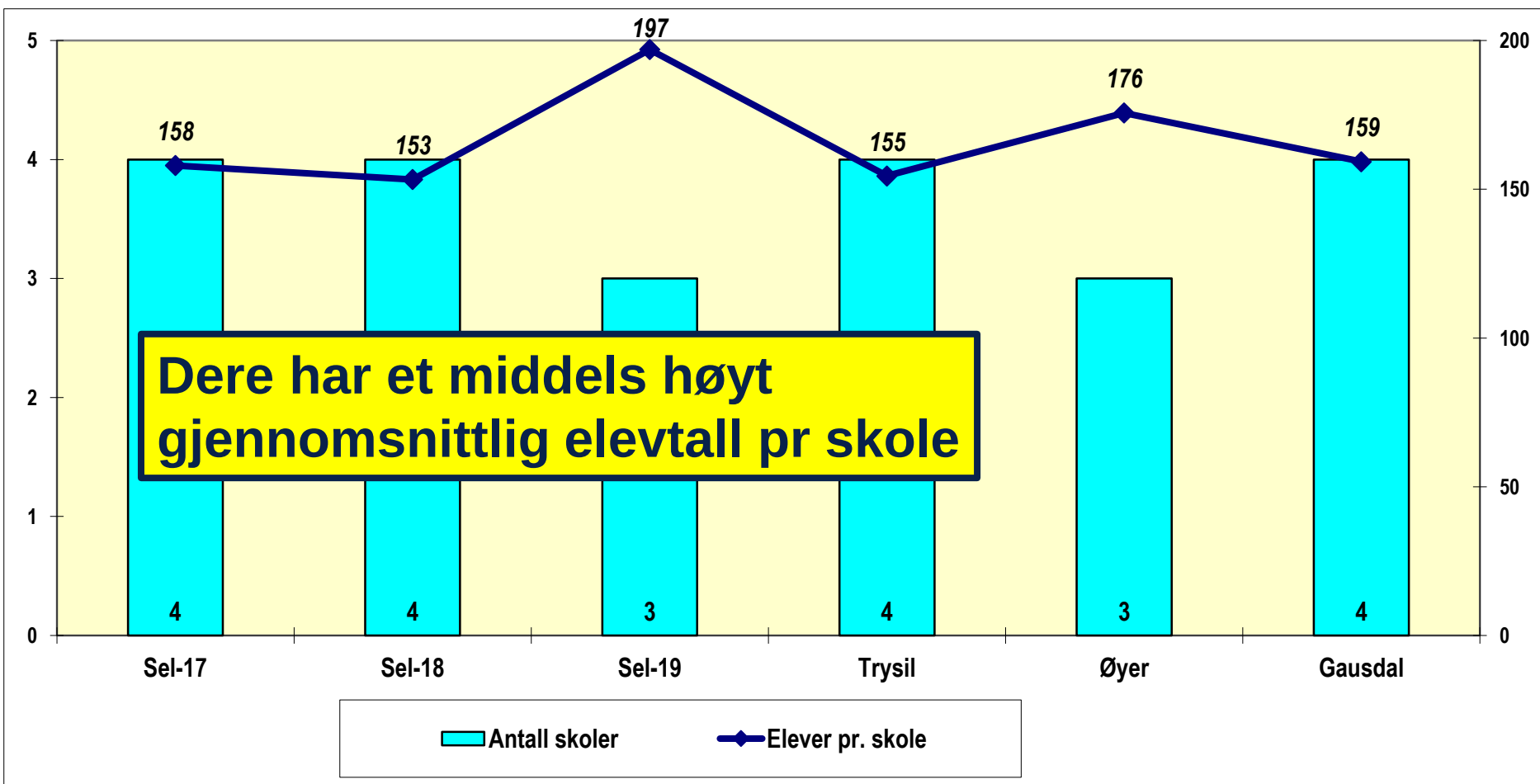
Gjennomsnittlig skolestørrelse påvirker;

1. Antall elever i gruppen, "vanskelig" å ha høyt antall elever i gruppen hvis det ikke finnes flere elever
Lavt elevtall i gruppen gir høy lærertetthet pr. gruppe og dermed høy lærertetthet pr. elev = **høye utgifter pr. innb./elev 6-15 år**
2. Ressursandel/nivå til spesialundervisning
3. Lønnsansiennitet/nivå pr. årsverk
4. Lokale prioriteringer på årsverkstetthet/elevtimer
5. Øvrige driftsutgifter som er knyttet til undervisning (ikke drift bygninger)

Den viktigste driveren for utgiftsnivået:

Skolestruktur og størrelsen på skolene

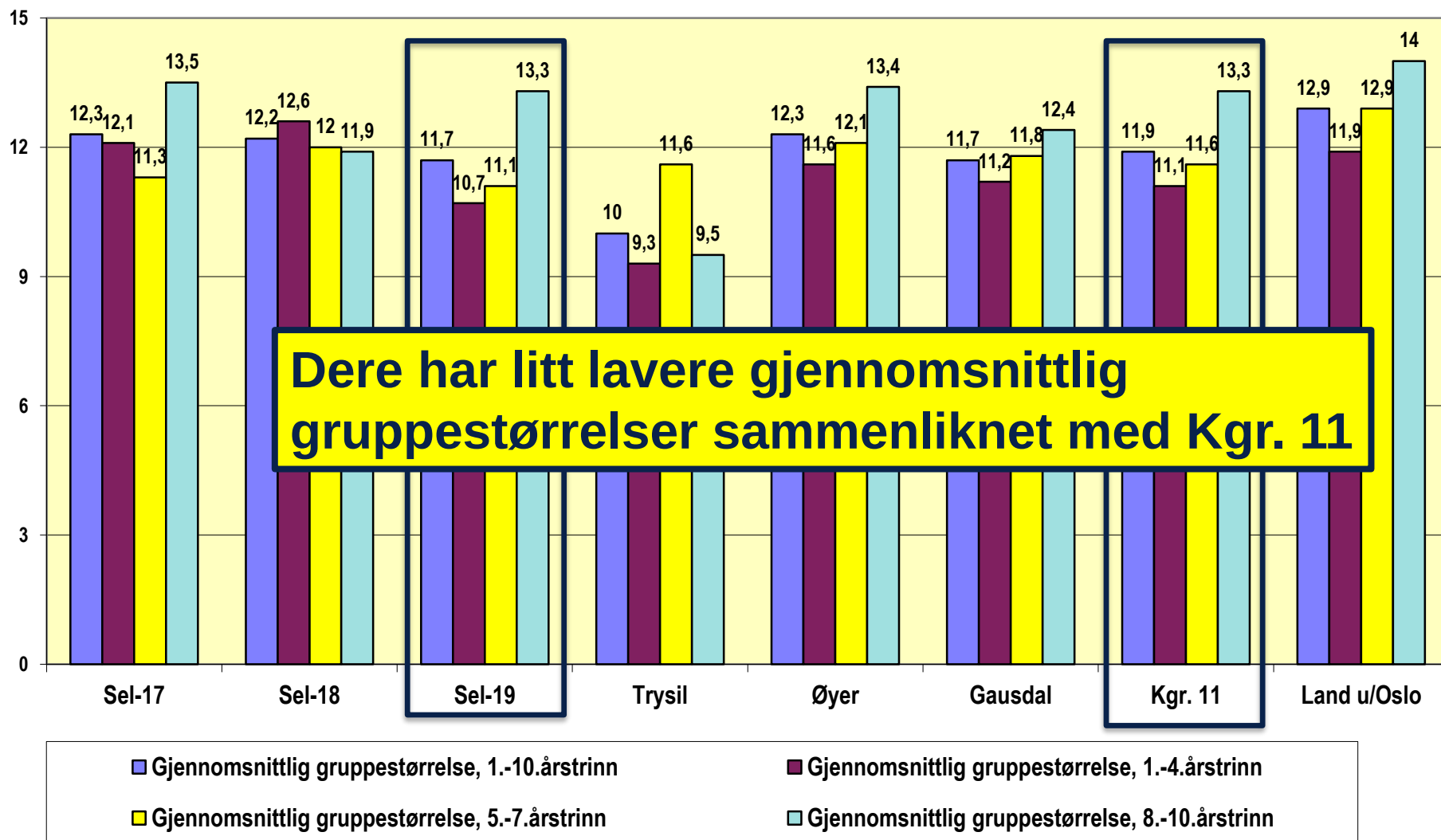

Gjennomsnittlig gruppestørrelse:

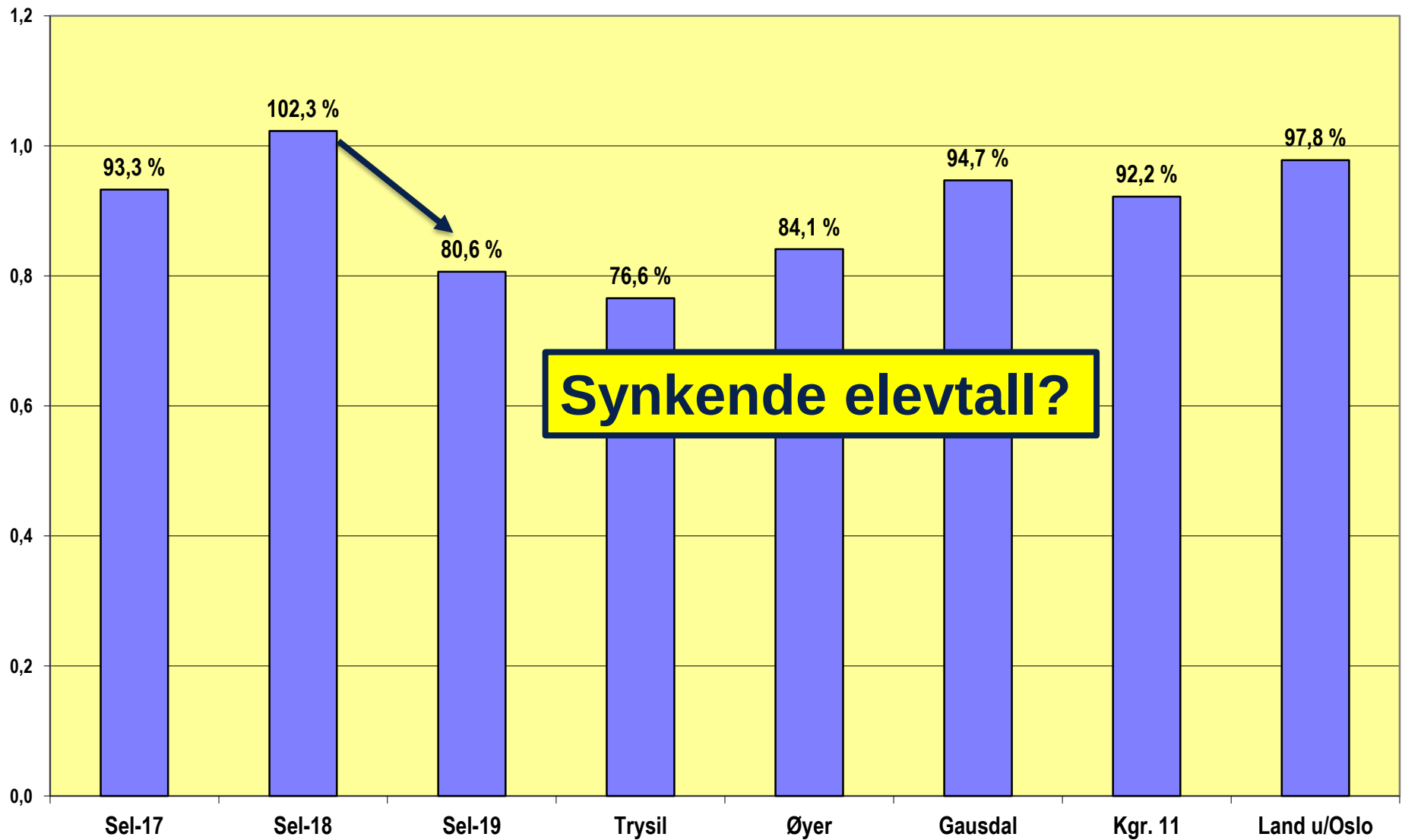
- Er ikke det samme som klassestørrelse
- En beregning av forholdet mellom elevtimer og lærertimer
- Brukes som en indikator for lærertetthet
- Timer til spesialundervisning og særskilt norsk er inkludert

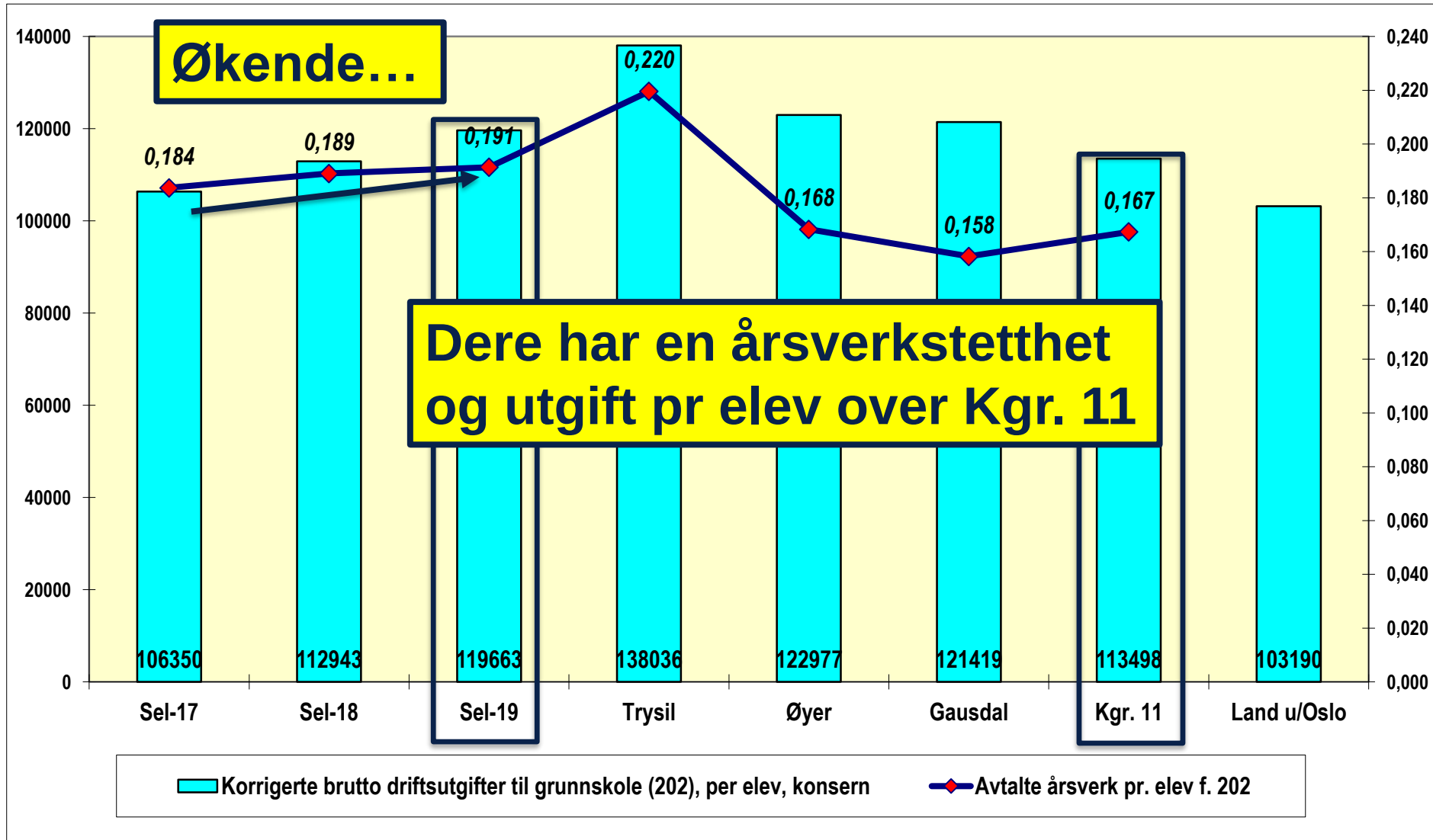
Gjennomsnittlig gruppestørrelser:

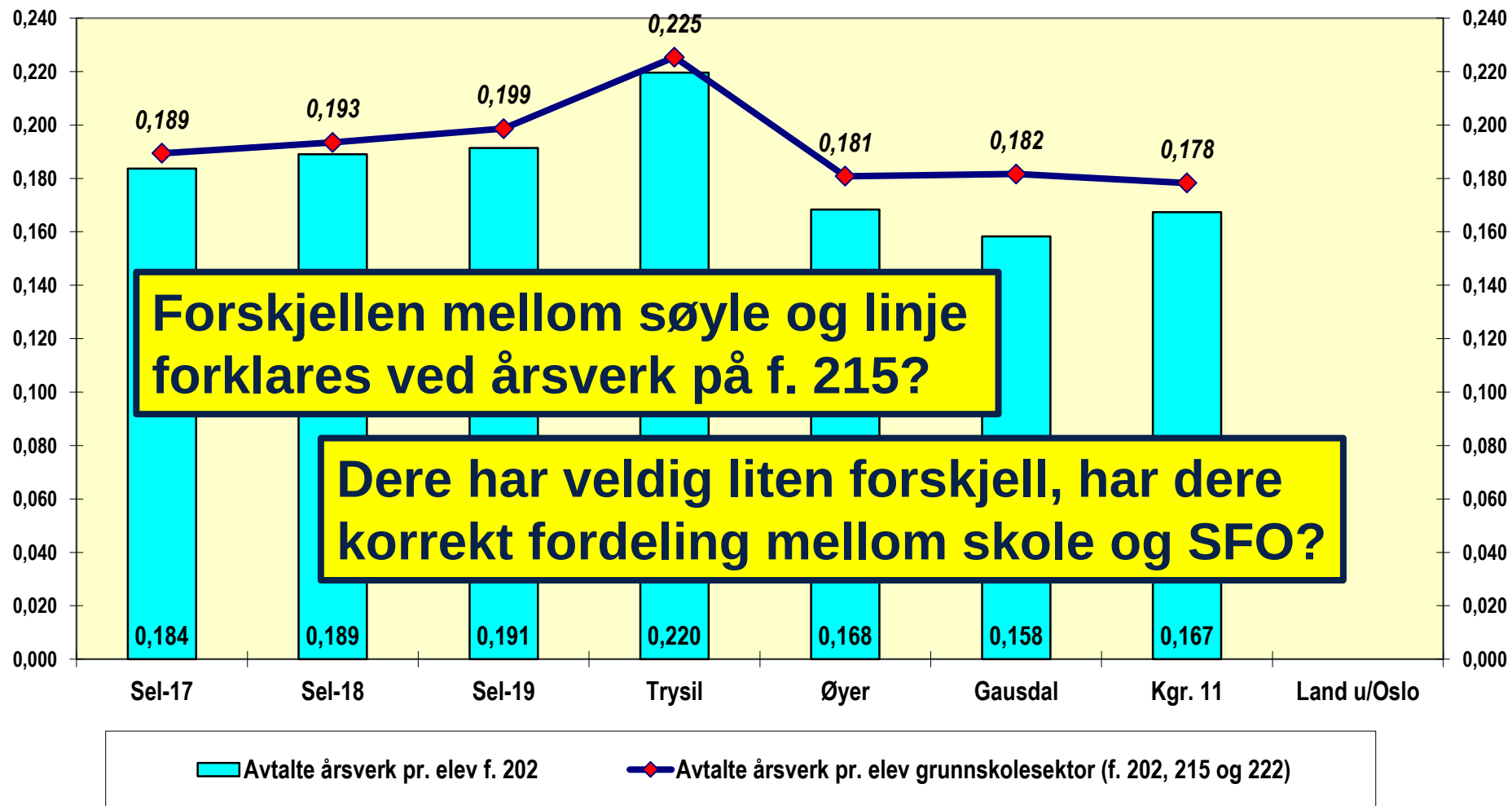
Antall elever i 1.-3. klasse i forhold til antall elever i 8.-10. klasse i prosent

«Produktivitet» – utgift pr elev og årsverk pr elev

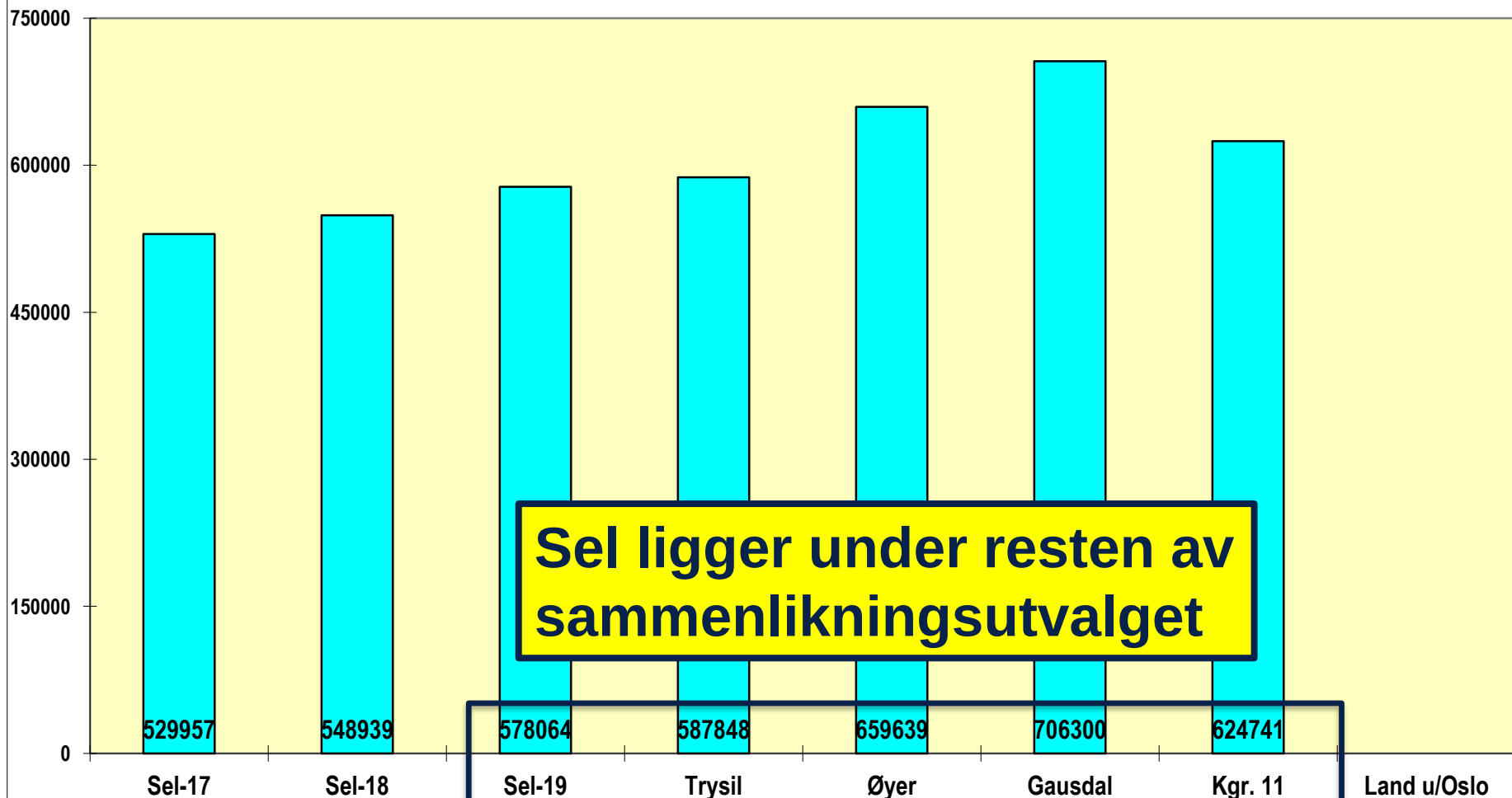

Avtalte årsverk (f. 202) og årsverk grunnskolesektor (f. 202, 215 og 222) - pr elev:

Lønnsutgifter pr årsverk f. 202:

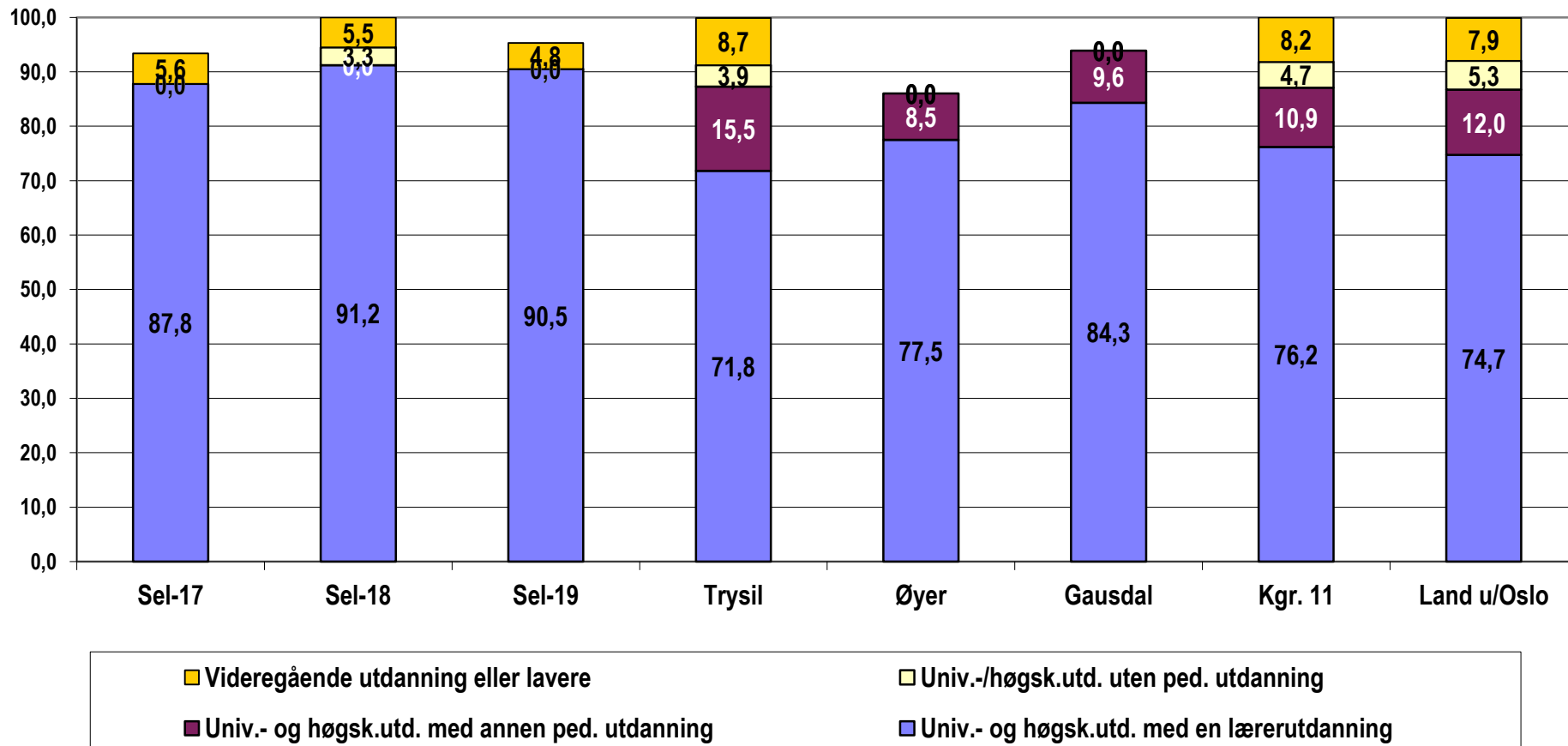
Lønnsutgifter pr årsverk f. 202

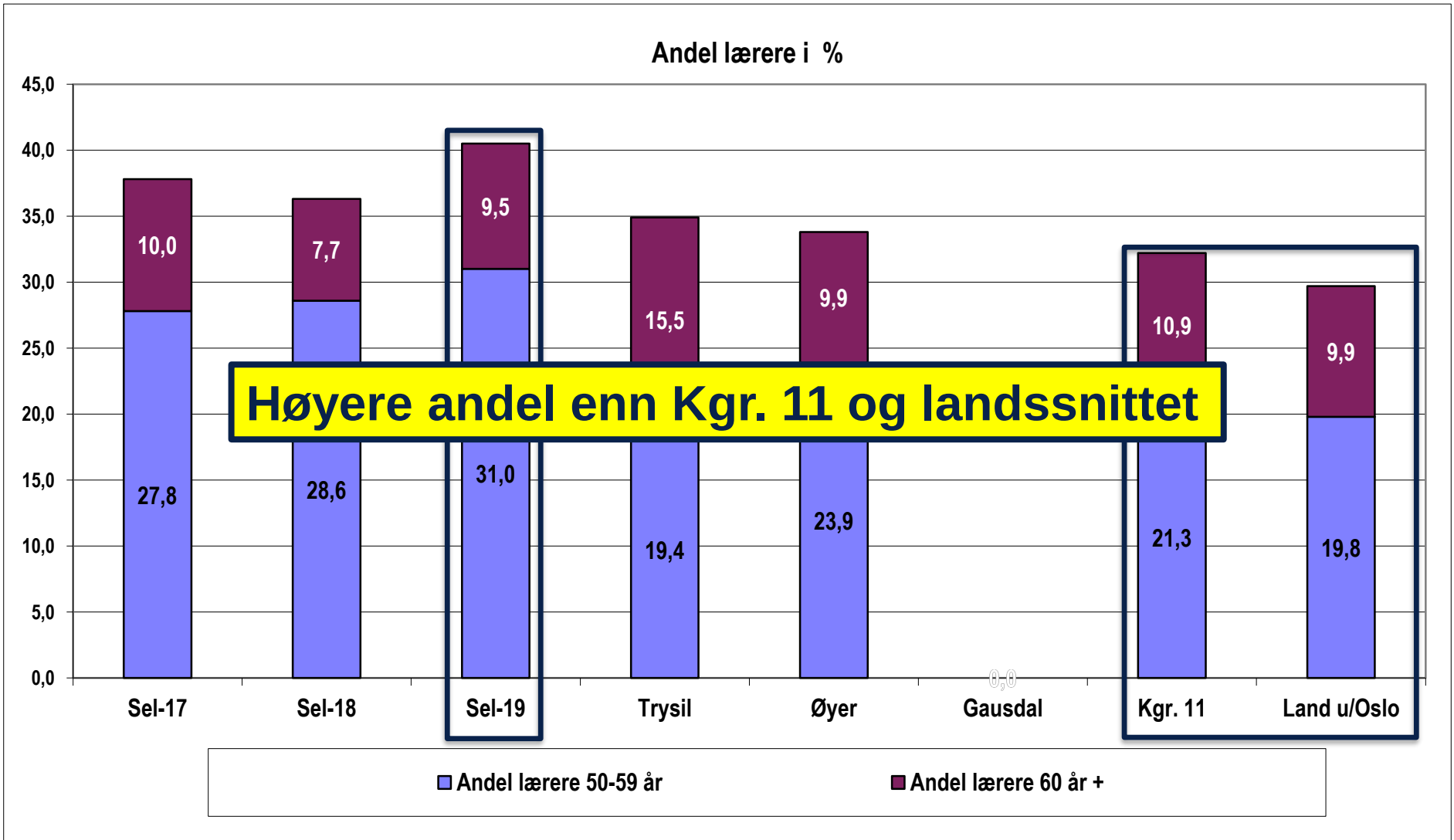
Faktorer som påvirker gjennomsnittlig lønnsutgift pr årsverk:

Kilde: A-Ordningen:

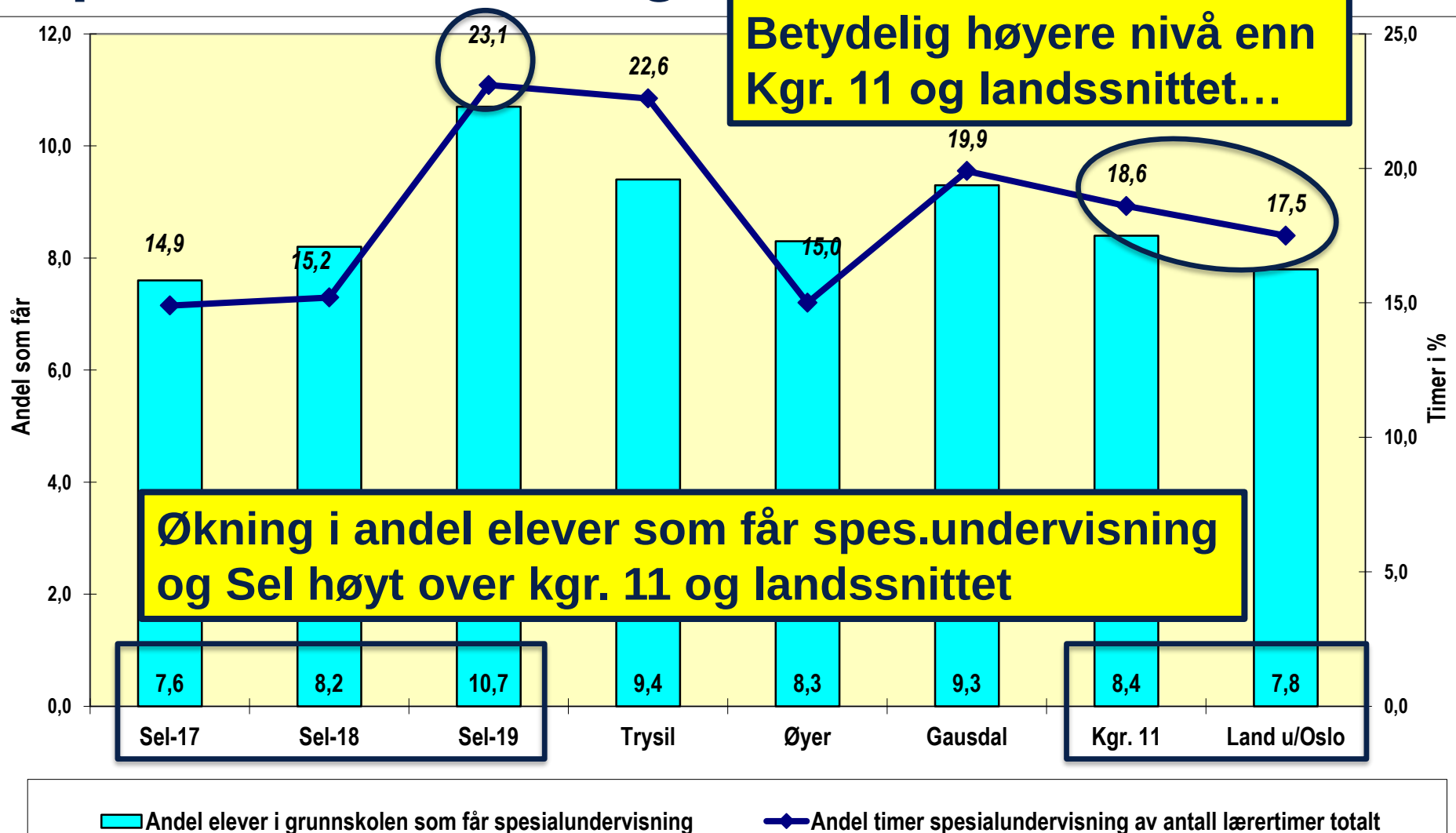
Undervisningsstillinger i kommunale grunnskoler fordelt på utdanning i %

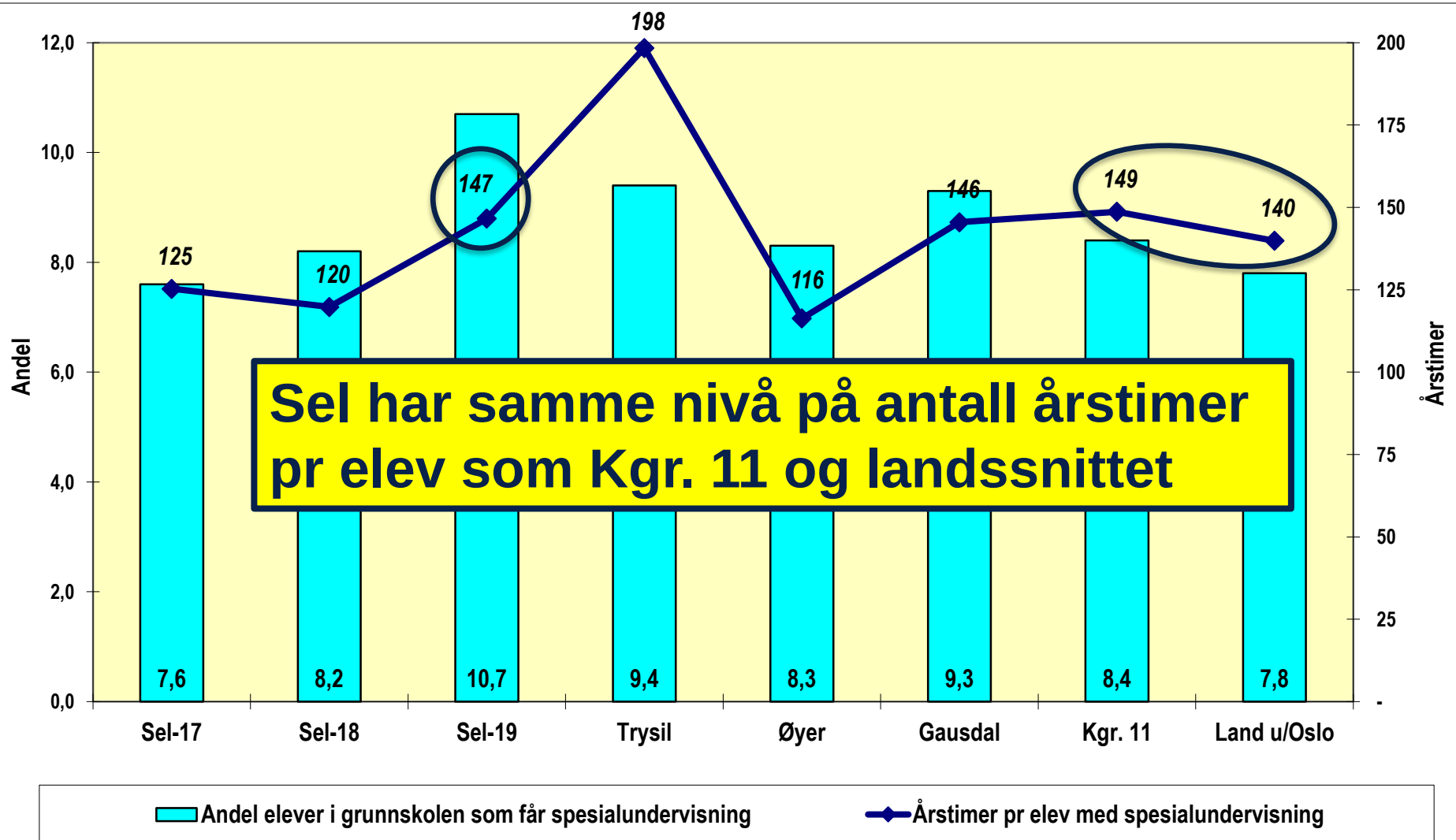
«Ansiennitet»:

Spesialundervisning:

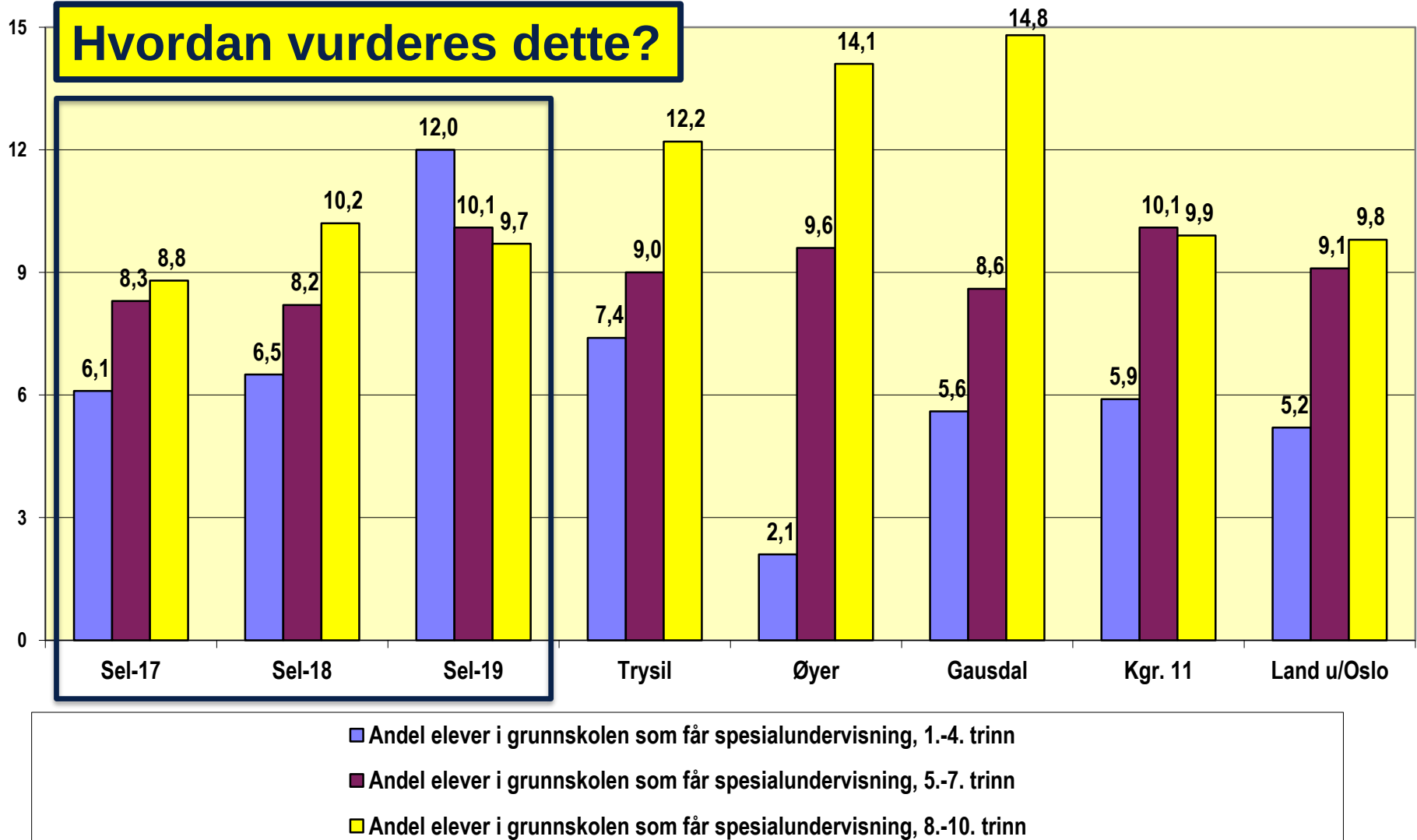
Hvor mange får og hvor mye får de?

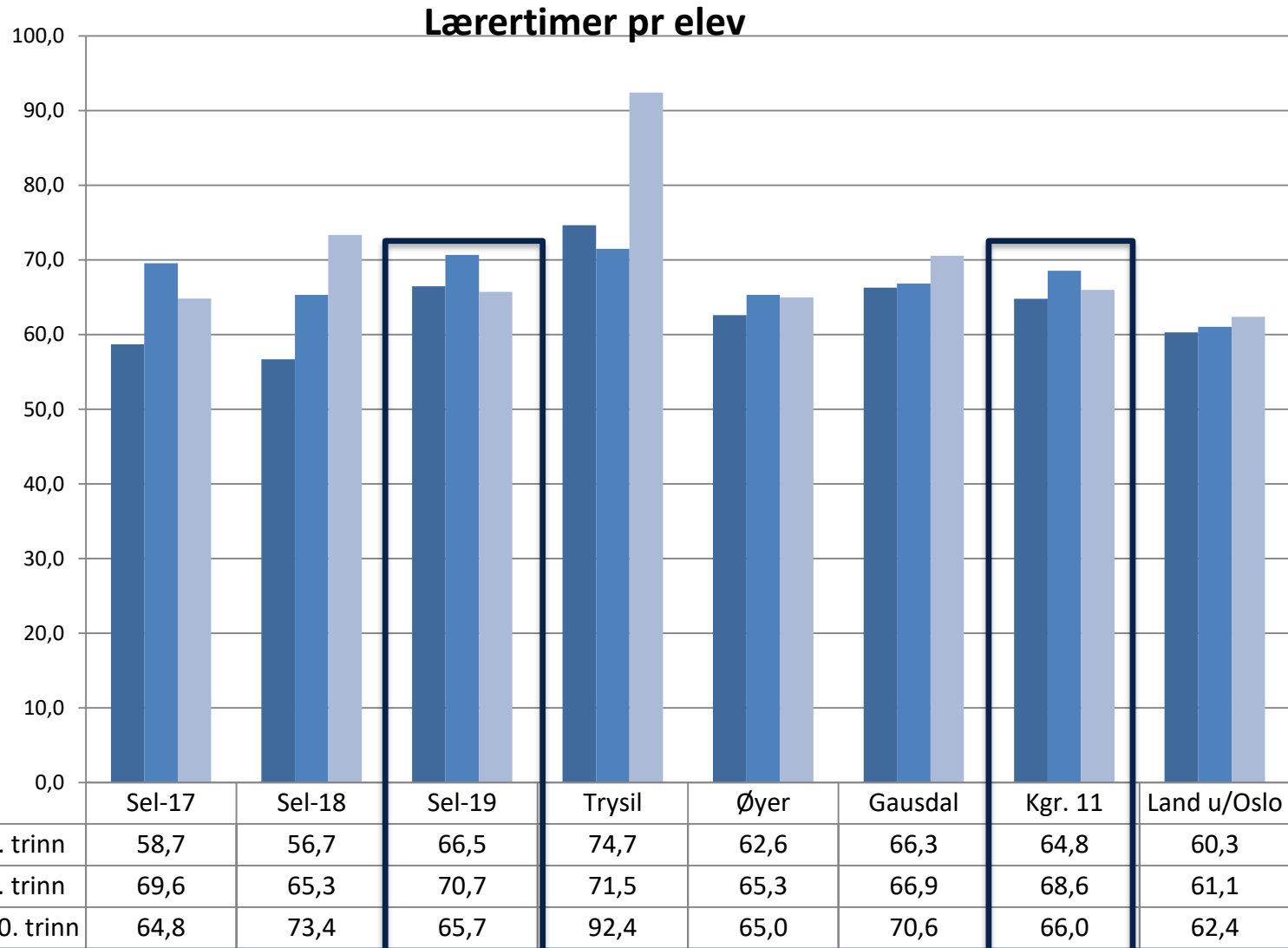
147 årstimer pr elev = 3,9 timer pr uke....ikke spesielt mye?

Spesialundervisning - profil:

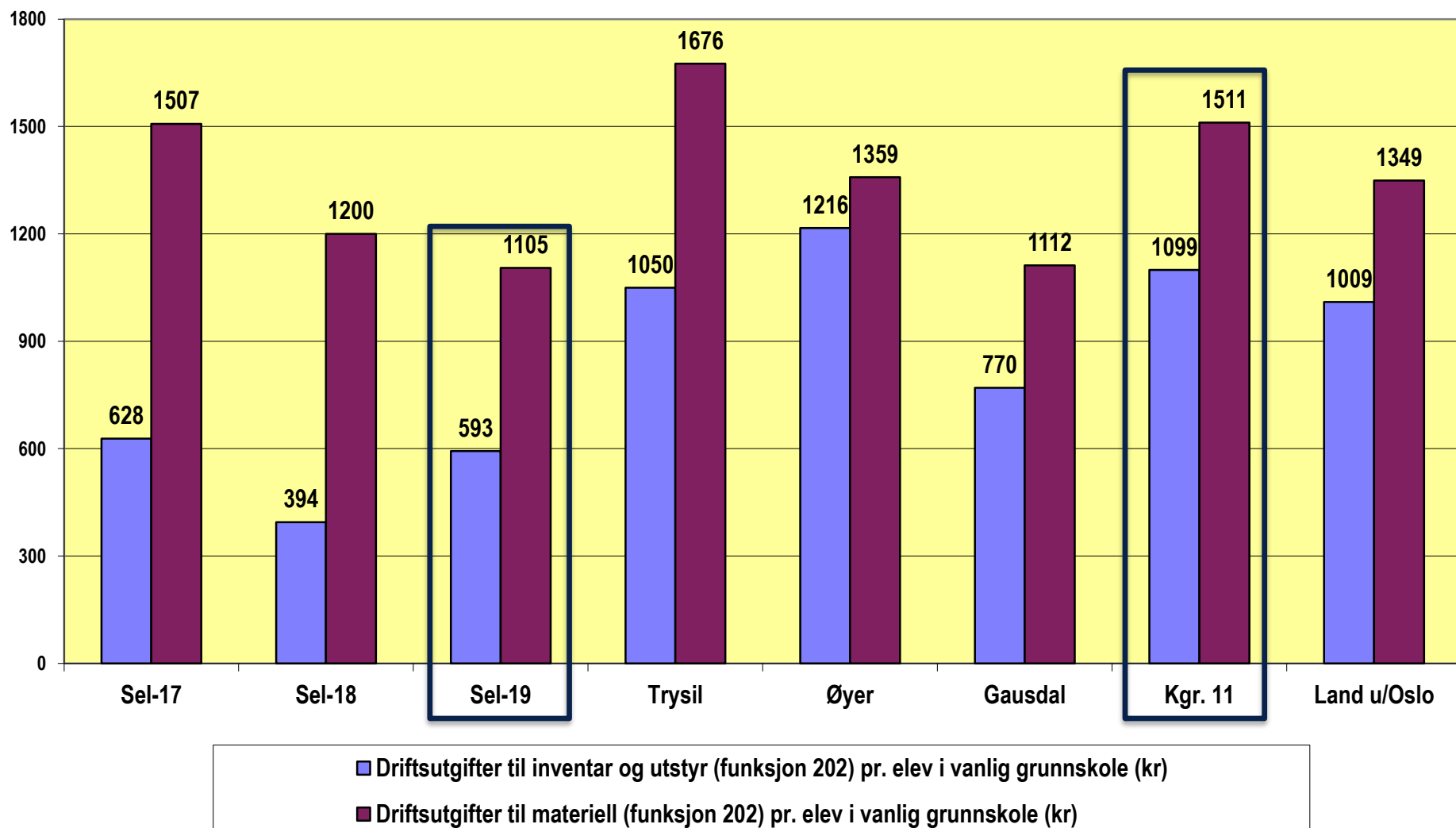
Hvordan vurderes dette?

Lærertimer pr elev:

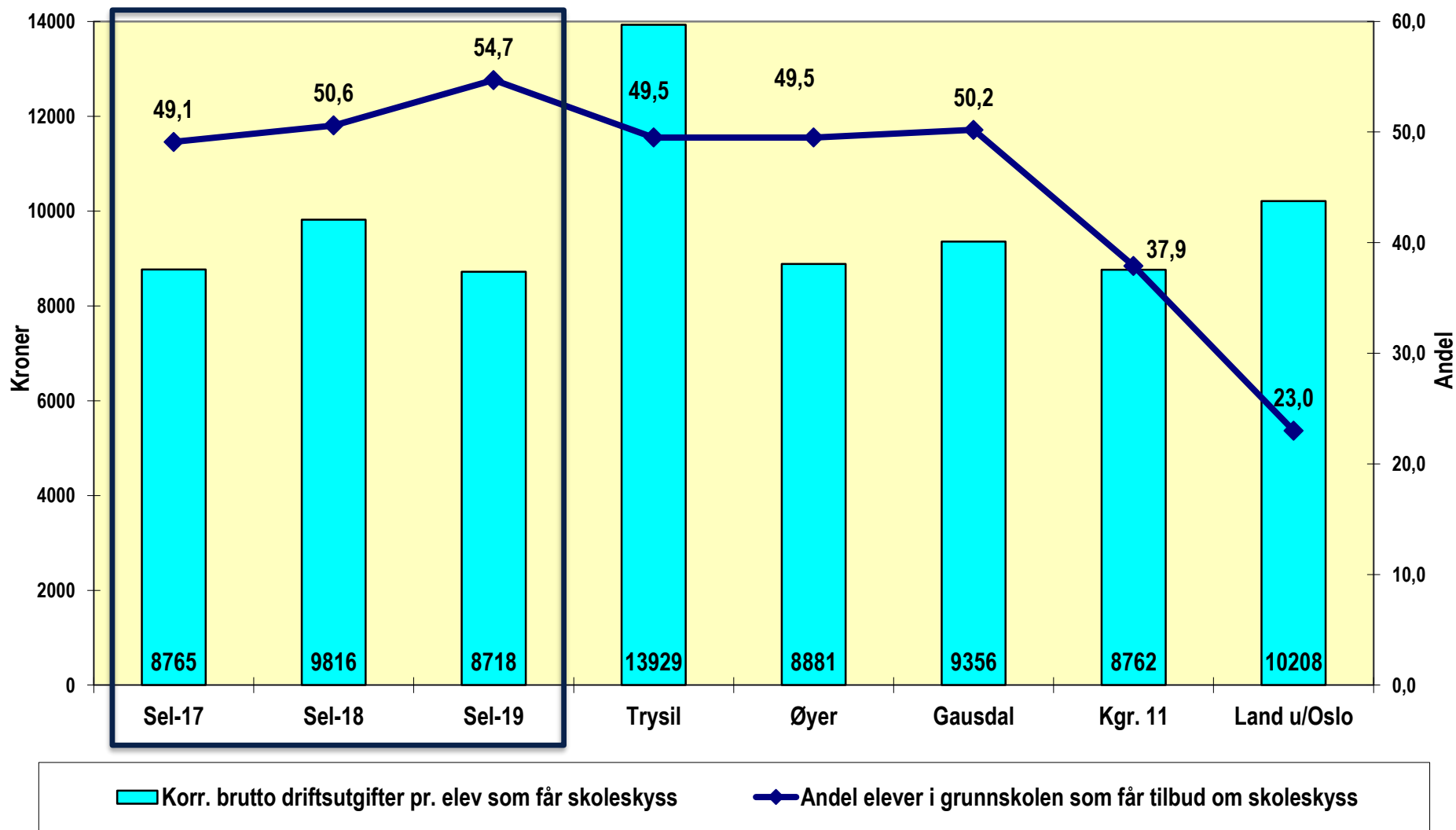

Inventar, utstyr og materiell:

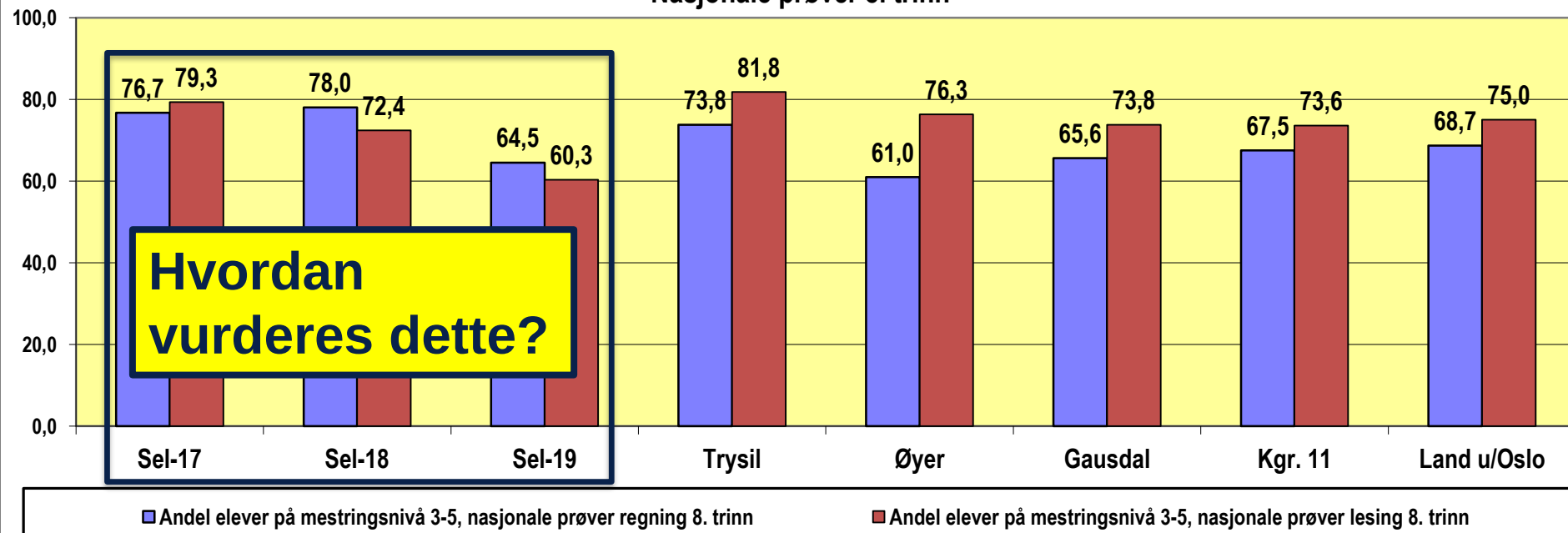
Sel har et lavere nivå på utgifter til inventar og utstyr og til materiell (pr elev) sammenliknet med Kgr. 11

Skyss:

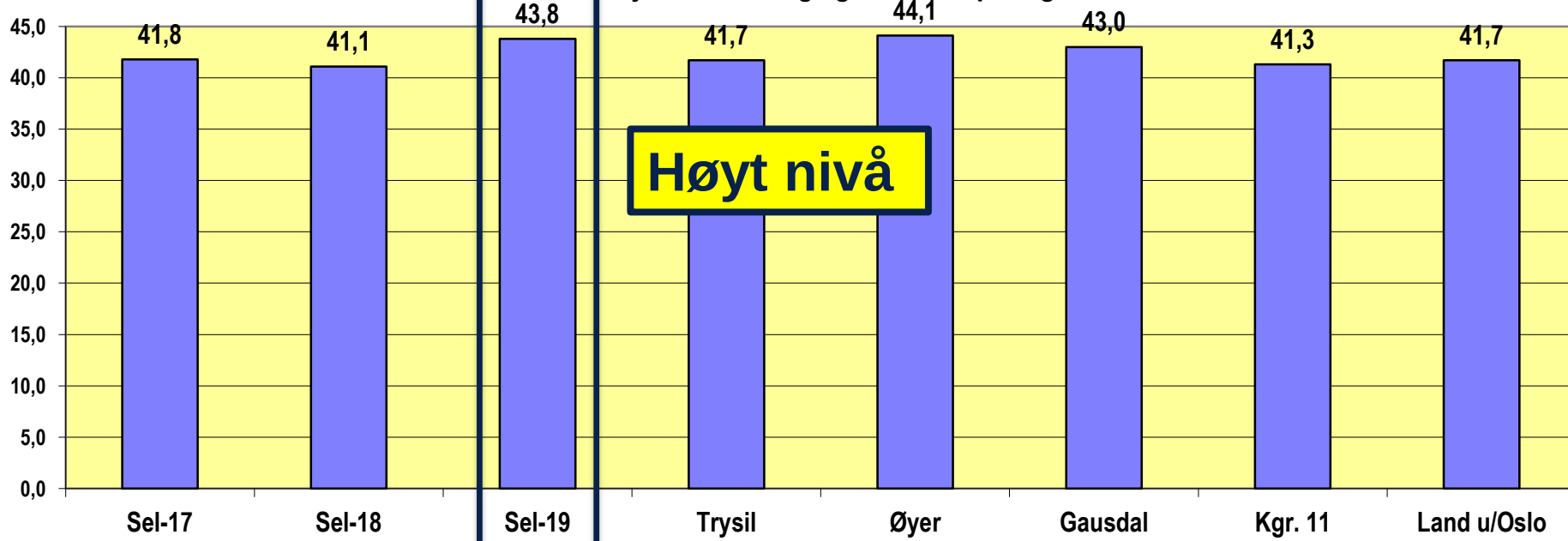

Litt over halvparten av elevene får skyss, Sel har lave skyssutgifter pr elev

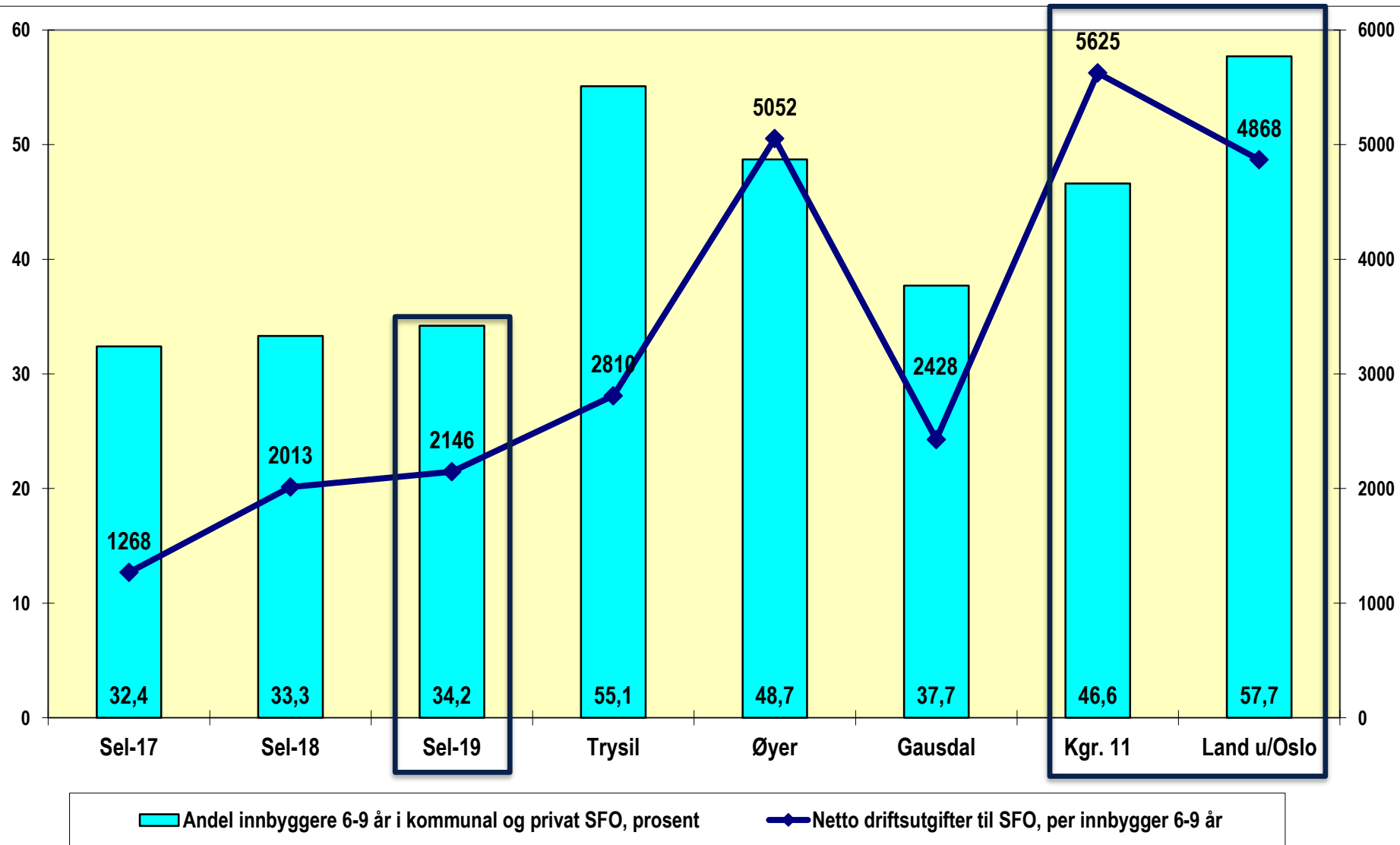
Nasjonale prøver 8. trinn

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng

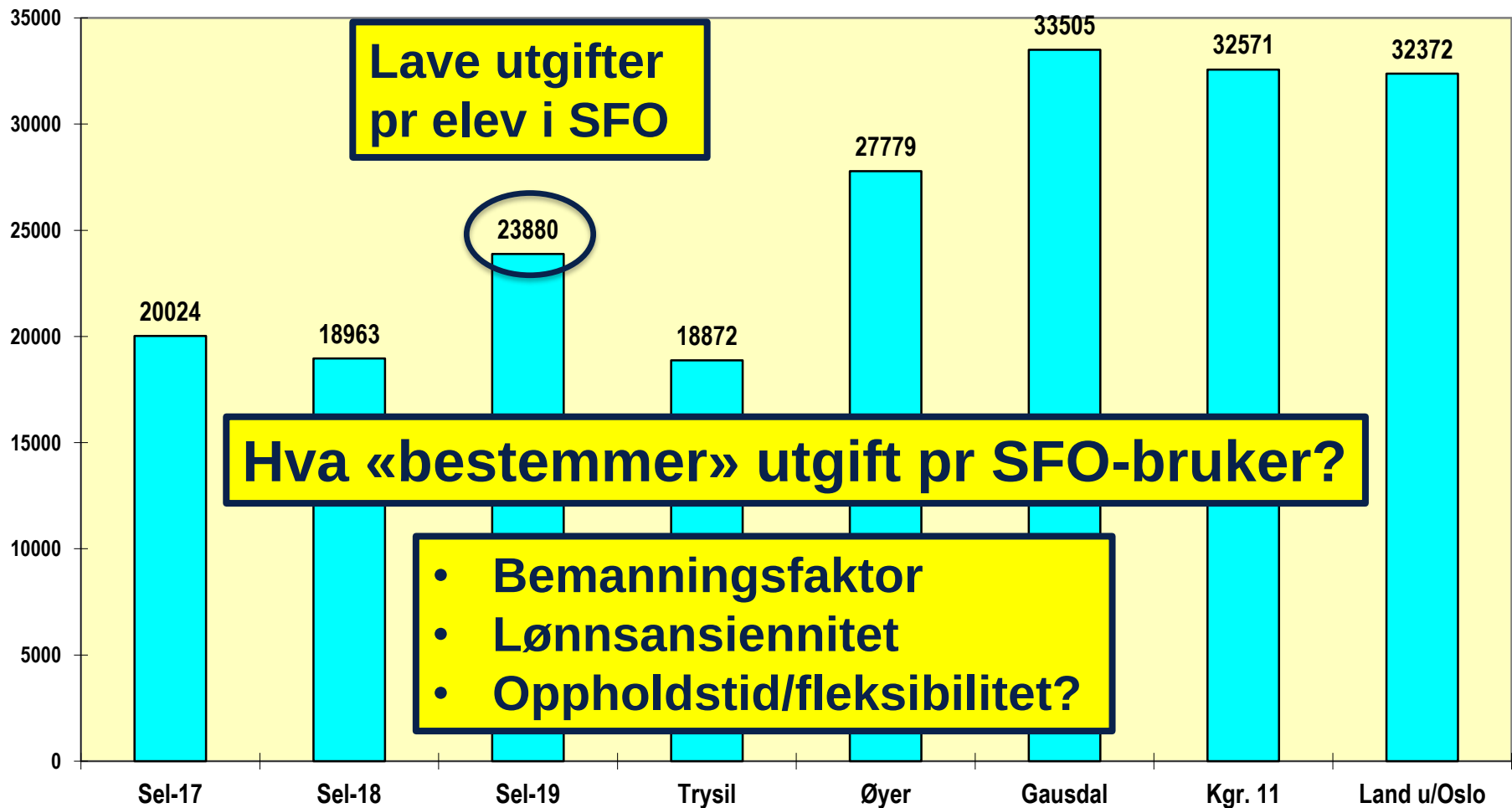
SFO – prioritering og dekningsgrad:

**Lav dekningsgrad og lav prioritering
sammenliknet med Kgr. 11 og landssnittet**

Produktivitet - utgift pr. elev i SFO:

Korrigerte brutto driftsutgifter til SFO pr. komm. bruker

Kort refleksjonsrunde:

1. Hvordan vurderes prioriteringen (ressursbruken) i tjenesten? (høy – middels – lav)
2. Hvordan kan vi «ta ned» ressursbruken, eller tenke annerledes i fht. tjenesteproduksjonen?

Bruk chatten

Oppsummering skole:

Behov:

- Sel har ca. 4% lavere objektivt utgiftsbehov sammenliknet med landssnittet

Prioritering/ressursbruk:

- KOSTRA-tallene indikerer at Sel har en litt høy samlet prioritering målt både mot «pr innbygger 6-15 år» og «pr elev 6-15 år» i fht. Kgr. 11
- Prioritering er litt høyere på alle deltjenestene (f. 202, f. 221 og f. 222) sammenliknet med Kgr. 11

Forts. oppsummering skole:

Årsverk:

- Sel har lave utgifter pr årsverk på f. 202 noe som normalt kan forklares ved utdanningsnivå og/eller ansiennitet, MEN Sel har:
 - Høy andel undervisningsstillinger med høgskole/universitet pedagogisk utdanning med lærerutdanning
 - Høy andel lærere med alder 50 år+

Spesialundervisning:

- Sel har en høy andel elever med spesialundervisning sammenliknet med både Kgr. 11 og landssnittet
- ...og dere bruker en høyere andel av lærertimene til spesialundervisning sammenliknet med Kgr. 11 og landssnittet
- I tillegg til hvor mange som får spesialundervisning er det interessant å se på hvor mye hver enkelt får, dvs. **«årstimer»**. Sel gir i gjennomsnitt 147 årstimer pr elev og dette er omtrent på samme nivå som Kgr. 11 (149) og landssnittet (140 årstimer)

Forts. oppsummering skole:

Annet:

- KOSTRA-tallene indikerer at Sel har et lavt nivå på utgifter til inventar og utstyr og på undervisningsmaterieell (pr elev)
- Litt over halvparten av elevene får skyss og Sel har lave skyssutgifter pr elev

SFO:

- Sel har lav dekningsgrad (34,2%)
- Sel har lav prioritering
- Utgift pr elev i SFO ligger betydelig under Kgr. 11 og landssnittet

